

BULLETIN

3/18

MĚSTSKÝ

ARCHITEKT

ČESKÁ KOMORA
ARCHITEKTŮ

2018

AR

ČESKÁ

GALAVEČER ČESKÉ CENY
ZA ARCHITEKTURU

pondělí 19. listopadu 2018
od 19.30 hodin

CENNA

2018

FORUM KARLÍN
Pernerova 53, Praha 8-Karlín

ZA

ARCHITEKTURU

ZA

URU

Vážené kolegyně, vážení kolegové,

na počátku podzimu se k vám dostává letošní třetí číslo komorového Bulletinu. Událostí, která může ovlivnit podobu našich měst a obcí, jsou jistě nadcházející komunální volby. Tak jako před čtyřmi lety vydala i letos Komora dokument Architektura pro obecní volby, ve kterém předkládá témata, která z pohledu komunální politiky považuje za významná: koncepční rozhodování o území, zodpovědná správa obecního majetku, výběr zpracovatele na základě kvality, nikoliv nejnižší ceny, ustavení pozice městského architekta jako důležitý krok k zodpovědnému rozvoji území. Kompletní znění dokumentu najdete na webových stránkách Komory; městský architekt je již po několik let jedním z hlavních témat Komory a je mu také věnován tento Bulletin.

Úvod do tématu od Staška Žeravy najdete na stranách 44 a 45, hned za ním následuje aktualizovaný text brožury, kterou Komora vydala s cílem přinést komplexní informaci o městských architektech nejen místní samosprávě. Nově zde také naleznete jistě potřebný a užitečný Kodex městského architekta.

O tom, že několikaletá aktivita Komory přináší již výsledky, se můžete přesvědčit na stranách 52 a 53, kde je publikován aktuální seznam městských architektů; jejich počet je rozhodně potěšující (i když určitě ne stále dostatečný). Nahlédnutí do praxe městských architektů přináší anketa s některými z nich, doplněná i o názory několika starostů. Zcela jistě zajímavé a podnětné čtení, začínající na straně 55.

Na začátku září proběhlo jednání poroty České ceny za architekturu, jména finalistů a vítěze se dozvíme na závěrečném večeru České ceny za architekturu, který se uskuteční v pondělí 19. listopadu v pražském Foru Karlín. Ještě předtím se ale bude možné potkat v úterý 25. září na smíchovské náplavce a na lodi Cargo Gallery na večeru S architektky na jedné lodi a připomenout si všechny letošní nominované stavby i letní doprovodné akce Ceny.

Vážené kolegyně, vážení kolegové, přeji vám inspirativní čtení!

Ivan Plicka
předseda České komory architektů

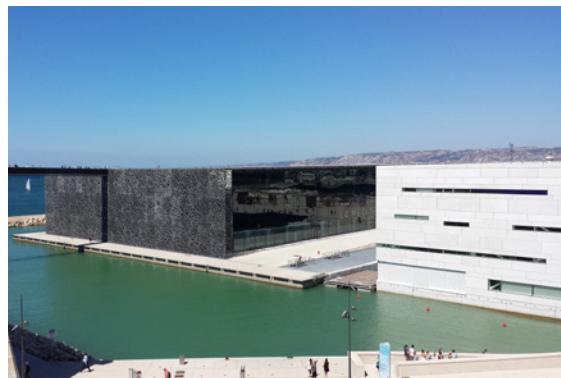
1	Úvodník (Plicka)
2-3	Obsah
4	Kontakty na Kancelář ČKA

AKTUALITY

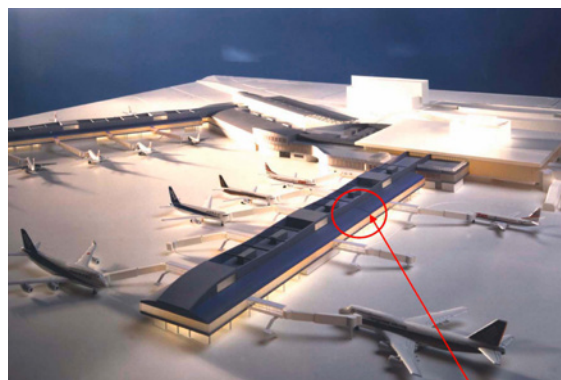
6	V prestižním výběru mezinárodní poroty ČKA 2018 je 33 prací (Zemanová)
7	Z nominačního večera ČKA 2018
8	Bohuslav Fuchs a Martin Rajniš ocenění Poctou ČKA (Zemanová)
11	Ozvěny ČKA 2018 v regionech – výstavy nominovaných děl ve Slavonicích, Velkém Meziříčí a Plasích
12	Stanovisko ČKA k situaci na úřadech územního plánování po novele stavebního zákona
12	Pozice ČR k německým honorářovým řádům (Špačková)
13	Rekodifikace veřejného stavebního práva (Špačková)
14	Zpráva o činnosti pracovních skupin ČKA (Špačková)
15	ČKA podporuje rekonstrukci Libeňského mostu (Zemanová)
16	Zemřel Stanislav Hubička (Plicka, Parma)
16	Smart Cities a architektura (Lešek)
17	Revize vyhlášky EPBD a představení Smartness indikátoru (Martínek)
19	Davoská deklarace – závazek k prosazování vysoké stavební kultury (Řezáč, Pražanová)
23	Podzimní série přednášek zaměřených na krajinářskou architekturu (Velička)
23	ČKA nesouhlasí se snahami o nekoncepční zásahy do památkového zákona (Zemanová)
24	OTTA – další cyklus Otevřeného think tanku architektů
24	S architektky na jedné lodi i na náplavce
25	Schválena novela Pražských stavebních předpisů (Pražanová)
25	Připomínky k Metropolitnímu plánu (Pražanová)
25	Novela stavebního zákona – třetí místo v anketě Zákon roku 2017
25	Koncepční řešení Letné doporučuje ČKA hledat formou architektonické soutěže (Zemanová)
26	Před padesáti lety se zrodil SIAL (Potůček)

SERVIS

28	Akce a záštity (Pražanová)
33	Nové knihy (Pražanová)
36	Celoživotní profesní vzdělávání (Slaná)
37	Pojištění

LEGISLATIVA

38	Nové právní předpisy (Faltusová, Rybková)
40	Otázky a odpovědi (Faltusová, Rybková)
41	K míře závaznosti metodického pokynu a průvodní zprávy k územnímu plánu hl. m. Prahy (Faltusová)
41	Brix a Franta o krok blíže kompenzaci za zásah do autorských práv (Faltusová)

TÉMA

MĚSTSKÝ ARCHITEKT

SOUTĚŽE

- 82 Výsledky soutěží
- 90 Probíhající soutěže
- 93 Připravované soutěže

- 44 Městský architekt – proč vlastně? (Žerava)
- 46 Městský architekt – ČKA vydala publikaci
- 46 Městský architekt – Informační manuál pro zastupitele měst a obcí – výtah
- 51 Kodex městského architekta
- 52 Seznam městských architektů v ČR
- 54 Hradec Králové městského architekta nepotřeboval (Potůček)
- 55 Anketa: Zkušenosti městských architektů – Ondřej Busta, Martin Hilpert, Jan Horký, Jaroslav Hulín, Jakub Chuchlík, Marek Janatka, Miloš Košař, Eva Kovářiková-Brandová, David Mateáško, Zbyněk Ryška, Michal Schwarz, Zdeňka Vydrová, Patrik Zamazal
- 73 Anketa: Zkušenosti samosprávy s pozicí městského architekta – Antonín Dokoupil, Pavel Kupka, Lena Mlejnková, Zdeněk Navrátil

oficiální čtvrtletník
autorizovaných architektů ČR

číslo 3/2018, ročník 25

Datum expedice
18. 9. 2018

Náklad
5200 ks

Registrace
MK ČR E 11062

ISSN
1804-2066

Vydavatel
Česká komora architektů
Josefská 34/6, 118 00 Praha 1
+420 273 167 480
www.cka.cz

Redakce
PhDr. Markéta Pražanová
šéfredaktorka

Redakční rada
Ing. arch. Ondřej Beneš, Ph.D.
Ing. arch. Miroslav Holubec
Ing. arch. Lucie Chytilová
doc. Ing. arch. Radek Kolařík
Ing. arch. Ivan Plicka
Ing. arch. Marie Špačková

Jazyková korektura
Mgr. Josef Šebek, Ph.D.

Grafický design
studio Jakub Straka
(Jakub Straka, Barbora Fišerová)

Tisk
Triangl, a. s.

Distribuce
Bulletin ČKA je bezplatně
rozeslán všem architektům
autorizovaným ČKA a investičním
odborům magistrátů a větších měst.

Uzávěrka příštího čísla
26. 10. 2018

Upozornění
U inzerce a podepsaných článků
se redakce nemusí ztotožňovat
s obsahem. Pokud není uvedeno
jinak, obrázky pocházejí z
archivu autorů textů.

PDF Bulletinu ČKA je ke stažení
na www.cka.cz.

Praha
Josefská 34/6, 118 00 Praha 1
cka@cka.cz
T +420 273 167 480

úřední hodiny
po-čt 8–16 h
út 8–17 h
pá 8–15 h

ředitelka Kanceláře ČKA
Ing. arch. Marie Špačková
marie.spackova@cka.cz
M +420 727 812 736
T +420 273 167 488

office manager
Monika Pohanková
monika.pohankova@cka.cz
T +420 273 167 486

agenda recepce
Tereza Konvičková
recepce@cka.cz
T +420 273 167 480

právní poradce Stavovského
soudu ČKA, pracovní skupina
Legislativa, právní poradna
Mgr. Eva Faltusová
eva.faltusova@cka.cz
T +420 273 167 481

zástupkyně ředitelky
Kanceláře ČKA, právní poradce
představenstva ČKA, právní
poradna
Mgr. Ing. Daniela Rybková
daniela.rybkova@cka.cz
T +420 273 167 481

autorizace, databáze,
dozorčí rada ČKA,
autorizační rada ČKA
Milena Ondráková
milena.ondrakova@cka.cz
T +420 273 167 483
M +420 608 976 912

Stavovský soud ČKA
Radka Kasalová
radka.kasalova@cka.cz
T +420 257 532 430

agenda České ceny za
architekturu, webmaster
Ing. arch. Radka Štátná
radka.statna@cka.cz
M +420 731 508 028
T +420 273 167 484

členské příspěvky,
profesní pojištění, marketing
manager
Bc. Dagmar Petrová
dagmar.petrova@cka.cz
M +420 702 035 234
T +420 257 532 430

Brno
Starobrněnská 16/18,
602 00 Brno
T +420 542 211 809

tisková mluvčí,
soutěže a veřejné zakázky,
zahraniční aktivity
Mgr. Tereza Zemanová
tereza.zemanova@cka.cz
M +420 777 464 453
T +420 513 039 101

celoživotní profesní vzdělávání,
autorizace
Kateřina Slaná
katerina.slana@cka.cz
T +420 542 211 809

5

AKTUALITY

V PRESTIŽNÍM VÝBĚRU MEZINÁRODNÍ POROTY ČESKÉ CENY ZA ARCHITEKTURU 2018 JE 33 PRACÍ

Česká komora architektů zveřejnila na nominčním večeru 3. ročníku České ceny za architekturu (ČCA) třiatřicet děl, která mezinárodní porota nominovala do prestižního výběru. Jméno držitele Hlavní ceny i ostatních finalistů se veřejnost dozví 19. listopadu 2018 na slavnostním galavečeru ve Foru Karlín.

Soutěžní přehlídka staveb realizovaných na území České republiky v posledních pěti letech má sloužit ke kontinuální propagaci kvalitní české architektury. Zahrnuje široké spektrum děl – od velkých komplexů a nákladných staveb po drobná díla, třeba i dočasného charakteru. Na rozdíl od jiných obdobných počínů přitom nemá stanoveny kategorie.

Letošní ročník soutěžní přehlídky vyhlásila Česká komora architektů v lednu 2018. Účastnit se mohla díla realizovaná na území České republiky v období let 2013 až 2017. Sedmičlenné mezinárodní porotě předsedá německý architekt Roger Riewe. Spolu s ním přihlášené realizace v letošním ročníku hodnotí rakouský architekt Carlo Baumschlager, architekt Zsolt Gunther, který patří mezi nejvýznamnější maďarské architektky, slovenská architektka Andrea Klimko, polský architekt Robert Koniczny, zástupkyně nejen krajinářské architektury Yael Moria Klain z Izraele a Ivan Reimann, architekt českého původu působící v Německu.

Porota vybírala ze 145 přihlášených děl

Stejně jako u celkového počtu 145 přihlášených děl do letošního ročníku ČCA i pro nominované je příznačná vysoká převaha soukromých investic nad veřejnými. Těch je mezi třiatřiceti nominovanými pouze sedm. Vloni přitom tvořily polovinu. Dvě nominované realizace z veřejných zdrojů vznikly na základě architektonické soutěže s potvrzením regulérnosti od ČKA. Jedná se o KINONEKINO / XTOPIX architekti a Simona Ledvinková (soutěž v roce 2013, realizace 2017) a Obnovu nábřeží řeky Loučné v Litomyšli / Rusina Frei architekti a Atelier PARTERO (soutěž vyhlášená Nadací Proměny Karla Komárka v roce 2013, realizace 2017). Děla financovaných soukromými investory je mezi nominovanými dvacet šest.

Nejčastějším tématem letošních nominací jsou stejně jako vloni rodinné domy a vily, kterých je třináct. Bytové domy jsou mezi nominovanými díly čtyři. Porotu z dalších typologií zaujala dvě sportoviště (Sportovní hala Dolní Břežany / SPORADICAL a Kampus Fakulty tělesné kultury UPOL – AC BALUO a CKV / atelier-r, s. r. o.), smuteční síň (Městská smuteční síň v Dobrušce / ATELIER ARCHITEKTURY, Šuda – Horský, a. s.), kaple (Kaple sv. Vendelína / Pelčák a partner architekti), kino – již zmíněné KINONEKINO, stanice lanovky (Výstupní stanice lanové dráhy na Pustevnách / Kamil Mrva Architects, s. r. o.), multifunkční prostor pro kulturní a společenské akce (Kotelna Libčice nad Vltavou / Atelier Hoffman) nebo pivovar (Pivovar Trautenberk / ADR, s. r. o. – Petr Kolář a Aleš Lapka). Ani letos téměř nejsou zastoupeny realizace ve veřejném prostoru, výjimku tvoří již zmíněná Obnova nábřeží řeky Loučné v Litomyšli, případně instalace Vistoria Pragensis – Botanický Labyrint / Ij architects, Haenke.

V letošním ročníku ČCA výrazně vzrostl počet realizací dokončených teprve v předchozím roce a nejvíce je tomu mezi nominovanými díly. V roce 2017 jich bylo dokončeno dvacet pět, osm pak mezi roky 2014 a 2016.

Kde je u nás nejkvalitnější architektura?

Nejvíce realizací je tentokrát v Praze, dohromady osm. Dalších pět je pak ve Středočeském kraji. Se čtyřmi díly je na třetím místě Jihomoravský kraj, který držel v loňském ročníku ČCA prvenství. Následují kraje Královéhradecký a Olomoucký, každý třemi realizacemi. Po dvou dílech zastupuje kraje Plzeňský, Vysočina, Moravskoslezský a Zlínský. Jednoho zástupce mají Karlovarský a také Pardubický kraj.

Dva ateliéry mají hned dvě želízka v ohni!

Mezi autory nominovaných staveb jsou jak etablované ateliéry, tak mladí a veřejnosti nepříliš známí tvůrci. Dva ateliéry mají přitom mezi nominovanými dvě díla současně. Loňský finalista, atelier ADR, s. r. o. (Javornická palírna), se letos dostal mezi nominované se dvěma realizacemi autorů Petra Koláře a Aleše Lapky v Krkonoších – již zmíněným Pivovarem Trautenberk a Boudou Černá voda. Dva zástupce má rovněž atelier Stempel & Tesař architekti – Přestavbu řadového domu v Praze a Rekonstrukci a přestavbu mlýna na bydlení na Slapech.

Výstavy

Nominovaná díla představí ČKA na výstavách v regionech. Od 13. června 2018 běží výstava v Centru stavitelského dědictví Plasy (spadající pod Národní technické muzeum). S výstavou se dále mohli seznámit začátkem července návštěvníci národního festivalu Smetanova Litomyšl nebo na počátku srpna hosté letního filmového a hudebního festivalu Slavonice Fest.

Slavnostní vyhlášení výsledků ČCA 2018 proběhne 19. 11. 2018

Kteří architekti budou natolik úspěšní, že se dostanou mezi finalisty, bude jasné 19. listopadu 2018 na slavnostním galavečeru ve Foru Karlín v Praze. Na akci budou rovněž vyhlášeny výsledky ocenění za výjimečný počín a ceny partnerů. Předcházet bude pečlivý výběr poroty, která se s řadou realizací seznámí přímo v terénu začátkem září. Den po galavečeru se v Galerii Jaroslava Fragnera uskutěční vernisáž výstavy České ceny za architekturu.

Tereza Zemanová

Z NOMINAČNÍHO VEČERA ČKA

Nominační večer 3. ročníku České ceny za architekturu se uskutečnil ve čtvrtek 31. května 2018 a hostilo ho Divadlo Archa v Praze.

Akcí provázel moderátor Jiří Zeman a hrála kapela Allstar Refjúdží Band. Součástí neformálně pojatého večera bylo letos vyhlášení laureátů ocenění Pocta ČKA. Ocenění pro rok 2015 bylo in memoriam uděleno prof. Bohuslavu Fuchsovi a převzala ho jeho vnučka PhDr. Pavla Seitlová. Ocenění za rok 2016 si převzal prof. Martin Rajniš. Odtajněno a představeno bylo 33 nominací na ocenění Hlavní cenou ČKA. Video, které mapuje 33 nominovaných realizací, najdete na webu ČKA.

Přehled 33 nominovaných děl byl vložen v Bulletinu ČKA 2/2018. Všechny přihlášené stavby viz

→ www.ceskacenzarchitekturu.cz

BOHUSLAV FUCHS A MARTIN RAJNIŠ OCENĚNÍ POCTOU ČKA

Na nominačním večeru České ceny za architekturu 31. 5. 2018 v Divadle Archa byla slavnostně předána ocenění Pocta ČKA 2015 a Pocta ČKA 2016. Získali je Bohuslav Fuchs (in memoriam) a Martin Rajniš.

Návrhy na udělení Pocty podává každoročně odborná veřejnost včetně členů i jednotlivých orgánů České komory architektů. Z nominací pak laureáty vybírá odborná porota.

V porotě, která navrhla udělení Pocty ČKA za rok 2015 in memoriam profesoru Bohuslavu Fuchsovi, usedli architekti Miroslav Cikán, Antonín Novák a Václav Škarda, spolu s nimi kurátor a umělec Michal Škoda a publicista Jiří Horský. Porota, od které vzešlo ocenění Pocta ČKA za rok 2016 profesoru Martinu Rajnišovi, byla složená z architektů Romana Brychty, Filipa Landy a Jaroslava Zimy, doplnil je teoretik architektury Oldřich Ševčík a novinářka Karolína Vránková. Česká komora architektů uděluje toto ocenění osobnostem v oboru, které se svou prací a morálním kreditem významně zapsaly do moderní historie české architektury.

Bohuslav Fuchs

Profesor Bohuslav Fuchs (24. března 1895 Všechnovice – 18. září 1972 Brno) byl vynikající architekt evropského významu, jehož tvorba zásadním způsobem ovlivnila nejen brněnskou architekturu a smýšlení českých architektů. Jeho osobnost přesahovala hranice. Z mnoha děl Bohuslava Fuchse lze jmenovat alespoň Zemanovu kavárnu v Brně (1925–1926), hotel Avion v Brně (1927) nebo tři pavilony na Výstavě kultury ČSR v Brně (1928). Během působení na stavebním úřadě města Brna navrhl Bohuslav Fuchs regulační plány několika městských částí a také soutěžní návrh na regulaci historického centra Brna „Tangenta“ (1926–1927, společně s Josefem Peňázem a Františkem Sklenářem). Z Fuchsových urbanistických studií je třeba vyzdvihnout jeho teorii nového zónování. Profesor Bohuslav Fuchs působil v poválečném období jako děkan Fakulty architektury a pozemního stavitelství VUT v Brně. Na konci 50. let 20. století byl však z politických důvodů nucen školu opustit. Bohuslav Fuchs byl příznivcem architektonických soutěží, sám se jich aktivně účastnil jako soutěžící i porotce. Angažoval se v řadě spolků. Působil ve Spupině výtvarných umělců, Spolku výtvarných umělců Mánes a také v redakcích několika časopisů – v architektonické sekci Levé fronty a v Bloku výtvarných umělců země Moravskoslezské.

Návrh na ocenění profesora Bohuslava Fuchse in memoriam podal architekt Jiří Kraus, „aby byl připomenut vynikající architekt a vzácný člověk“. Pan Jiří Kraus byl v 50. letech 20. století odsouzen komunistickým režimem a pracoval v Jáchymově, kde byl v dolech dokonce zasypan a na čas částečně ochrnul. I když nesměl studovat, profesor Bohuslav Fuchs mu umožnil tajně vystudovat na FAPS VUT v Brně a po zaházení jeho trestu neváhal

verifikovat přítomnost pana Jiřího Krause na škole a ten díky tomu mohl následně v roce 1960 oficiálně ukončit studium.

„Porota jednohlasně a s potěšením přivítala iniciativu architekta Jiřího Krause, nominujícího na udělení Pocty ČKA profesora Bohuslava Fuchse in memoriam, za jeho celoživotní dílo a osobní statečnost,“ uvedli porotci ve své zprávě. „Architekt Bohuslav Fuchs patří k těm výjimečným osobnostem, které svojí odvahou, pilí a talentem přispěly ke vzniku moderní architektury a urbanismu dvacátého století. Ve svém všestranném a rozsáhlém díle uplatnil pokrokovou prostorovou a dispoziční řešení, inspirovaná novými konstrukcemi a materiály, a přispěl současně k tvorbě estetických forem, které se staly součástí výtvarné kultury své doby,“ odůvodnili porotci své rozhodnutí.

Bohuslav Fuchs, Masná burza v Brně, 1924,
foto Jan Sapák

Bohuslav Fuchs, Pavilon města Brna, 1927,
foto Jan Sapák

Bohuslav Fuchs, Hotel Avion v Brně, 1927,
foto ÚOP v Brně

Martin Rajniš

Profesor Martin Rajniš (* 16. května 1944, Praha) je český architekt a urbanista, který dosahuje respektu a realizaci na mezinárodní scéně. Je spoluzakladatel České komory architektů. Z množství jeho děl lze zmínit Obchodní dům Máj v Praze (spolu s Johnem Eislerem a Miroslavem Masákem, 1975), Českou poštovnu Anežka na Sněžce (H.R.A. Hoffman Rajniš Architekti, 2007) nebo vzducholoď Guliver na budově centra současného umění DOX v Praze (spolu s Davidem Kubíkem a Leošem Válkou, 2016). Podstatou jeho staveb je experiment a vztah architektury k přírodě a lidské společnosti. Profesor Martin Rajniš byl také vysokoškolský pedagog. V letech 1990 až 1997 působil jako profesor architektury na VŠUP v Praze. V akademických rocích 2001/2002 a 2006/2007 vedl ateliér architektury na Technické univerzitě v Liberci.

Ocenění profesora Martina Rajniše navrhnul architekt Martin Kloda. Porota ho ocenila za celoživotní dílo a pedagogickou činnost, je podle ní architekt „měkkého adaptabilního projektování“.

Porotci konstatovali, že „Martin Rajniš bere svět vážně a prožívá jeho rizika a dokáže je i sugestivně zachytit“. Architektura je podle porotců pro Martina Rajniše „všemocná“: „Není nic jiného, co nás provází tak důsledně, tak nenápadně, a přitom tak silně,“ citují porotci oceněného. Jeho dílo popsali následovně: „Martin Rajniš je ve vztahu jak k dominujícímu mainstreamu, tak i alternativním směrům radikální. Jeho architektura je prostá, přirozeně prostá, ale: žádný redukcionistický, manýristický minimalismus. Do adjektiva ‚prostá‘ se koncentruje Rajnišova odpověď svazující architekturu s pobytem člověka na Zemi – minimálně v tom smyslu, že je to architektura odpovědnosti (toho typu odpovědnosti, který se z velkoprodukcí architektuonických ateliérů vytratil), architektura, která ‚vibruje mezi abstrakcí a konkrétností‘ a nepřerůstá v technologii zařizovanou architektuonickou metaforu. Je to architektura, která se stává v naší době nasycené nejistotami manifestací živé zkušenosti s prostorem, přímočarého vztahu s vizuálním a taktilním prožíváním světa.“

Tereza Zemanová

Huť architektury Martin Rajniš – Martin Rajniš, David Kubík, Tomáš Kosnar, Artefakt Kyje, 2014

H.R.A. Hoffman Rajniš Architekti – Patrik Hoffman, Martin Rajniš, Nová česká poštovna na Sněžce, 2007, foto Vratislav Ansoerge

Leoš Válka, Martin Rajniš, David Kubík, Vzducholoď Gulliver, DOX Praha, 2016

PŘEHLED LAUREÁTŮ POCTY ČKA

2016	Martin Rajniš
2015	Bohuslav Fuchs (in memoriam)
2014	Věra Machoninová
2013	Rostislav Švácha
2012	David Kopecký (in memoriam)
2011	Karel Prager (in memoriam)
2010	Viktor Rudiš
2009	Emil Přikryl
2008	Miroslav Baše (in memoriam)
2007	Alena Šrámková
2006	Miroslav Masák
2005	Karel Hubáček
2004	Pocta nebyla udělena
2003	Josef Polášek (in memoriam)
2002	Josef Havlíček (in memoriam)
2001	Vít Obrtel, Otto Rothmayer, Oldřich Stefan, Zdeněk Vávra (in memoriam)
2000	Petr Vaďura, Bedřich Rozehnal, Ladislav Žák (in memoriam)

OZVĚNY ČKA 2018 V REGIONECH – VÝSTAVY NOMINOVANÝCH DĚL

Slavonice

Všech 33 nominovaných děl si mohli prohlédnout (nejen) návštěvníci letošního Slavonice Festu. Od 1. do 5. srpna byla vystavena jako součást doprovodného programu festivalu přímo ve Festivalovém centru – Institutu Slavonice, posléze byla v místě k vidění až do 19. srpna.

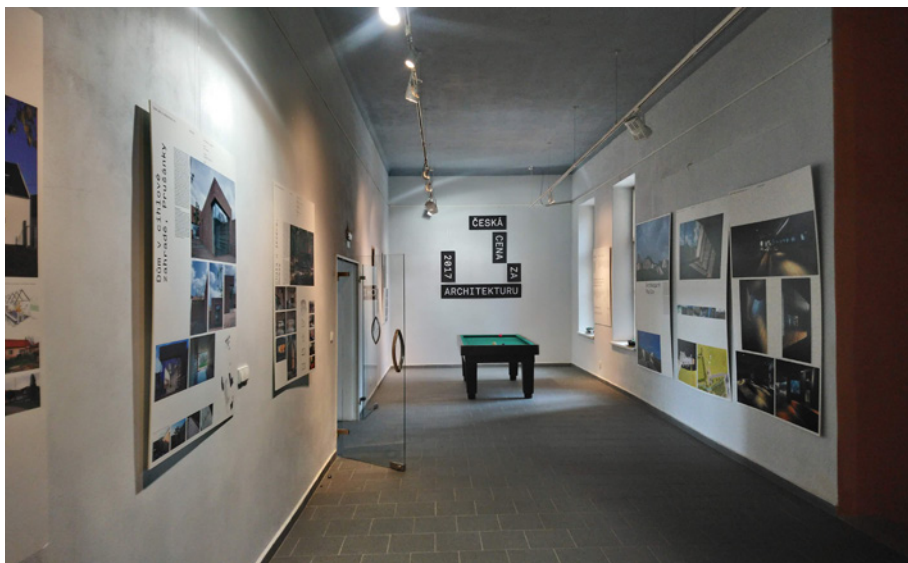

Foto archiv ČKA

Velké Meziříčí

V úterý 26. června 2018 se uskutečnila vernisáž výstavy 33 děl nominovaných na Českou cenu za architekturu 2018 na nádvoří luteránského gymnázia na náměstí ve Velkém Meziříčí. Ke zhlédnutí bude výstava až do 18. října. Součástí zahájení byla také přednáška architekta Mirka Vodáka o architektonických soutěžích v Čechách a na Moravě. Výstava a vernisáž se uskutečnila ve spolupráci s rodinou Heideovou, Roučkovou a Tesařovou.

Foto Markéta Veličková

Plasy

V pátek 20. srpna se ve venkovní expozici areálu Centra stavitelského dědictví Národního technického muzea v Plasích u Plzně uskutečnila vernisáž výstavy 33 nominovaných děl České ceny za architekturu 2018. Účastníci přivítali kromě zástupců ČKA také hostitelé z Národního technického muzea, Martin Ebel a Pavel Kodera. Návštěvníci mohou díla v Plasích zhlédnout až do 31. prosince.

Foto Pavel Kodera

STANOVISKO ČKA K SITUACI NA ÚŘADECH ÚZEMNÍHO PLÁNOVÁNÍ PO NOVELE STAVEBNÍHO ZÁKONA

Česká komora architektů není lhotejná k aktuální alarmující situaci vzniklé po 1. lednu 2018, kdy začala platit novela stavebního zákona upravující činnost úřadů územního plánování. Zákon nově přenesl povinnost posuzovat soulad připravovaných záměrů a staveb s územními plány ze stavebních úřadů na úřady územního plánování. Tato změna byla vyvolána ztrátou původní univerzální působnosti obecných stavebních úřadů při umísťování staveb.

Z důvodu potřeby koordinace umísťování stavebních záměrů v území byl úřad územního plánování určen novelou nově jako koordinační dotčený orgán státní správy, který má tuto koordinaci zajistit. K této změně vedly i jiné podněty, mezi nimi i fakt, že některé obecné stavební úřady potřebné „komplexní“ posouzení souladu stavby s územním plánováním fakticky neprováděly v potřebném rozsahu. Často tomu tak bylo kvůli přílišné komplikovanosti pojetí územního plánování v České republice a chybějícímu metodickému vedení úředníků stavebních úřadů v otázkách posuzování souladů s územními plány a s cíli a úkoly územního plánování. Důvodem byla i přílišná (specializovaná) kvalifikovanost pro umísťování a povolování staveb a subjektivní výklady a posuzování. Řešením této situace však rozhodně nemělo být plošné přenesení posuzování veškerých staveb, včetně naprosto nevýznamných stavebních zásahů v území, na úřady územního plánování. Proto se Česká komora architektů domnívá, že je zbytečné cizelovat metodickou, analytickou, tvůrčí, projednávací a schvalovací fázi územního plánování, pokud nejsme schopni její výsledky přenášet do praxe při umísťování a povolování staveb. Náprava skutečného stavu vyžaduje zásadní změny, které budou systémové, ale bohužel jejich aplikace do praxe si vyžádá čas, který vzhledem k dopadům znění přijaté novely stavebního zákona není.

Nelze také pouze přihlížet současné situaci, kdy mnozí stavebníci čekají k dnešnímu dni již 30 týdnů na závazné stanovisko! Navíc mnohé úřady územního plánování přestávají plnit své původní poslání a funkci – být pořizovatelem územně plánovací dokumentace pro města a obce. Tato jejich pro většinu měst a obcí hlavní činnost doslova zmizela pod návalem administrativní agendy související s jejich novou pozicí v systému přípravy staveb. Současný stav může mít nedozírné důsledky pro výstavbu většiny obcí a měst. Je tedy zapotřebí najít okamžitá opatření, která kritickou situaci alespoň částečně zmírní. V tuto chvíli je nezbytné provést okamžitě kroky pro fungování úřadů územního plánování.

Česká komora architektů navrhuje a doporučuje co nejrychleji přijmout tyto kroky:

- Vrátit posuzování souladu záměrů a staveb s územním plánem na obecné stavební úřady. Obecné stavební úřady posuzují záměry a stavby v rámci zahájeného řízení, bez vydávání samostatných stanovisek. Úřady územního plánování by měly vydávat závazná stanoviska pro záměry, stavby a jejich soubory pouze v případě, kdy společné řízení vede jiný stavební úřad než obecný.
- Omezit obsah závazných stanovisek z důvodu potřeby vyloučit nadbytečné hodnocení sou-

ladu s cíli a úkoly územního plánování, Politikou územního rozvoje a Zásadami územního rozvoje.

- Metodicky usměrnit zpracovatele závazných stanovisek, příp. stavební úřady, že jejich úkolem není zasahovat do tvůrčí svobody architektů či zasahovat do architektonických řešení, nýbrž posouzení záměrů a staveb z hledisek souvisejících s územním plánováním.

POZICE ČR K NĚMECKÝM HONORÁŘOVÝM ŘÁDŮM

Dne 17. listopadu 2016 Evropská komise (dále jen Komise) oznámila, že podává žalobu proti Německu u Evropského soudního dvora (ESD) týkající se závazného nařízení o minimálních a maximálních honorářích za služby pro architektky a inženýry (Honorarordnung für Architekten und Ingenieure – HOAI). Komise se domnívá, že jsou v rozporu se směrnicí o službách. O půl roku později podala Komise žalobu u Evropského soudu proti Spolkové republice Německo.

ČKA i ČKAIT požádaly již v té době vládu ČR o podporu HOAI. Zároveň se tak vyjádřily i další středoevropské komory architektů na svém pravidelném setkání v Brně.

Pozice Evropské komise

Komise vidí v nastavení minimálních a maximálních poplatků ohrožení svobody konkurence. Bez HOAI by podle Komise v Německu vznikalo více zahraničních, ale i domácích kanceláří – což by prospělo zákazníkům. Název Komise je ponechat proto odměnu za inženýrské a architektonické služby pouze volné soutěži. Komise přitom považuje za bezvýznamný názor evropské organizace architektů ACE (Evropská rada architektů), že závazné minimální sazby HOAI nepředstavují ve skutečnosti žádnou překážku na trhu ani pro architektky ze zahraničí. I na jiné argumenty reagovala buď úplným odmítnutím, nebo vytvářením protiargumentů.

Pozice České republiky, pozice České komory architektů

Lze konstatovat, že svoboda usazování v souvislosti s HOAI není narušena. Inženýrům a architektům z jiných členských států EU není zamezen přístup na trh ani se neztíží pracovní možnosti na německém trhu. HOAI ve stávající podobě odpovídá požadavkům práva EU jak v oblasti práva usazování podle článku 49 Smlouvy o fungování EU, tak i v oblasti směrnice o konkrétních službách. Zvláštní přístup k projektovým pracím spočívá na skutečnosti, že zcela jistě existuje veřejný zájem na zajištění vysokých standardů kvality.

Bez pravidel v oblasti honorářů dochází zejména v době krize k pokřivení cen na trhu a k sestupné tendenci v oblasti kvality. To vše jde na úkor zejména spotřebitele, v oblasti veřejných zakázek tedy na úkor veřejného zájmu. Česká republika má v této oblasti neblahou zkušenost, kdy v nedávné době krize došlo k prudkému poklesu kvality vlivem klesajících cen projektů. V této době byla řada zakázek v této oblasti vysoutěžena v ceně, která byla na úrovni 10–30 % cen obvyklých. Je jasné, že této ceně byla přímo úměrná i kvalita poskytované služby. Argument, který Komise opakovaně uvádí, že neexistují žádné konkrétní náznaky, že existuje vztah mezi cenou

a jakostí, lze zcela jasně odmítnout. Naopak je prokázáno, že mezi kvalitou a cenou existuje přímý vztah. Tomu nasvědčuje i postupný tlak ze strany veřejných zadavatelů na zavedení pořádku do zadávání veřejných zakázek. Zejména je z jejich strany poptávka po určení ceny obvyklé za projekční práce a také na metodiku zadávání projektů na více kritérií, tedy nejen podle kritéria nejnižší ceny.

ČKA k HOAI v roce 2017

Předseda České komory architektů Ing. arch. Ivan Plicka v osobním dopise premiérovi ČR dne 14. 7. 2017 požádal o podporu závaznosti HOAI a jeho použití v Evropské unii. Stanovení minimálních a maximálních poplatků by bylo drobným, ale potřebným krokem ke zlepšení celkové situace i v našem prostředí.

Spolková republika Německo je jediným státem, který uplatňuje závazný honorářový řád za služby architektů a inženýrů. Je v zájmu ČR, a mělo by být v zájmu všech států EU, aby praxe v Německu, která je hodna následování, nebyla rozhodnutím Soudního dvora EU zadána.

Pozn. red.: HOAI platí v Německu již od roku 2009. Tehdy bruselská právní kancelář po mnohaletých diskusích odborníků potvrdila, že minimální a maximální sazby v honorářovém řádu nejsou v rozporu s evropským právem. V roce 2016 ale Evropská komise shledala, že HOAI nejsou v souladu se Smlouvou o fungování EU (s některými ustanoveními směrnice Evropského Parlamentu a Rady 2006/123/ES ze dne 12. prosince 2006 o službách na vnitřním trhu), a předala 17. listopadu 2016 předběžnou otázku k posouzení Soudnímu dvoru EU.

Znění předběžné otázky (EU č. C-137/18 Ha-peg Dresden):

Je třeba ujmout právo a zejména čl. 15 odst. 3 písm. b) a c), jakož i první, druhou a třetí větu písm. b) a c) článku 16 odst. 1 směrnice Evropského parlamentu a Rady 2006/123/ES ze dne 12. prosince 2006 (směrnice o službách) vykládat v tom smyslu, že brání takové vnitrostátní právní úpravě, jako je právní úprava použitelná v původním řízení, podle níž není ve smlouvách s architektky nebo inženýry povoleno sjednat odměnu, která je nižší, než činí minimální sazby odměny, která musí být určena podle Honorarordnung für Architekten und Ingenieure (nařízení o odměnách pro architektky a inženýry)?

Shrnutí jednání ČKA ve věci podpory HOAI

- leden 2015 schválena Politika architektury a stavební kultury ČR vládou ČR
- 17. 11. 2016 podaná žaloba na HOAI k Evropskému soudnímu dvoru
- 14. 7. 2017 dopis ČKA předsedovi vlády ČR ve věci Honorářů
- 29. 3. 2018 informace z MMR o tom, zda se vyjádřit za ČR k soudnímu sporu o HOAI
- 29. 3. 2018 potvrzena potřeba se vyjádřit za ČKA i ČKAIT
- 24. 4. 2018 stanovisko ČKA: Pozice ČR k HOAI odeslána na MMR (zároveň stanovisko ČKAIT)
- 2. 5. 2018 odmítavé stanovisko MPO k vyjádření se za ČR – informace zasláná z MMR
- 2. 5. 2018 ČKA požádala vedení MPO o spolupráci a přehodnocení zamítavého postoje resortu a zaslala MPO stanoviska obou komor a další informace k HOAI
- 2. 5. 2018 MPO přislíbilo spolupráci a in-

formovalo o zahájení jednání uvnitř resortu o možnosti podpořit ve věci profesní komory

- 14. 5. 2018 potvrzení stanoviska a postoje ČKA na MMR a opětovná žádost o vyjádření se k žalobě
- 15. 5. 2018 informace o stanovisku ČKA i ČKAIT ve věci HOAI přednesena na Radě vlády pro výstavbu ČR a žádost o podporu v dalších jednáních a apel na MPO k přehodnocení zamítavého postoje – MPO přislíbilo, že bude ve věci jednat, a požádalo o zaslání souhrnu všech informací
- 18. 5. 2018 opětovně zaslány na MPO všechny dostupné materiály a informace s opakovanou žádostí o spolupráci a podporu
- Průběžná komunikace s MMR ohledně dalšího posunu ve věci vyjádření se ČR na podporu HOAI
- 11. 6. 2018 jednání s ministryní pro místní rozvoj K. Dostálovou – informace o stanovisku ČKA k HOAI a informace o průběhu jednání
- Průběžně se ČKA dotazuje na MPO na výsledky jednání ve věci uvnitř resortu a zároveň je v kontaktu i s MMR.
- V červenci odeslala ČKA dopis předsedovi vlády ČR, v němž ho opětovně žádá o spolupráci a podporu snažení profesní komory ve věci honorářů.

Marie Špačková

REKODIFIKACE VEŘEJNÉHO STAVEBNÍHO PRÁVA

Potřeba zásadní změny celého veřejného stavebního práva v České republice se naplno projevila v průběhu projednávání novely stavebního zákona (zákon č. 225/2017 Sb. – zveřejněn 31. 7. 2017 ve Sbírce zákonů č. 82/2017), která přinesla většinou pouze dílčí změny. Aby byla úprava veřejného stavebního práva efektivní a funkční a aby přinesla skutečné zjednodušení přípravy staveb a novelovacích procesů, je nezbytné připravit nejen nový stavební zákon, ale je nutné navrhnout a přijmout i zásadní úpravy mnoha souvisejících zákonů (přibližně 81) a provést též výraznou reformu kompletní veřejné správy v České republice.

V září loňského roku předložilo MMR vládě ČR pro informaci materiál Základní teze rekodifikace veřejného stavebního práva, který identifikuje problémové oblasti současné úpravy veřejného stavebního práva s cílem podstatně zrychlit a zjednodušit přípravu a realizaci stavebních záměrů. MMR tak reagovalo na soustavný tlak ČKA a dalších subjektů, které opakovaně žádaly zahájení prací na skutečné rekodifikaci a ne jen dílčích úpravách stávajícího zákona.

Dne 7. února 2018 schválila vláda ČR (ÚV č. 91) Plán legislativních prací vlády na zbývající část roku 2018 a vzala na vědomí Výhled legislativních prací vlády na léta 2019–2021. Podle toho by mělo MMR ve 4. čtvrtletí 2020 předložit vládě věcný záměr stavebního zákona a věcný záměr zákona o vyvlastnění, kterým musí předcházet podrobná analýza právního a skutkového stavu včetně zpracování RIA – hodnocení dopadů regulace.

Proces přípravy celkové rekodifikace veřejného stavebního práva v ČR bude poměrně náročný jak časově, tak také personálně a nebude možné jej dokon-

čit během jednoho volebního období. Právě proto je potřeba dosáhnout co možná nejširšího konsenzu napříč jednotlivými zájmovými skupinami, resorty a dalšími zúčastněnými osobami.

Z toho důvodu bylo rozhodnutím současně ministryně pro místní rozvoj Ing. Kláry Dostálové zřízeno Kolegium ministryně jako poradní orgán, který sdružuje zástupce podnikatelské sféry a zástupce Asociace krajů České republiky a který je platformou pro odbornou diskusi nad koncepčními otázkami. Současně zřídila náměstkyně pro řízení sekce výstavby a veřejného investování Ing. Marcela Pavlová pracovní skupiny pro rekonstrukci veřejného stavebního práva, jejichž účelem by měla být v úvodní fázi příprava rozborů a analýz jednotlivých oblastí veřejného stavebního práva a práce v nich se kromě dotčených resortů účastní i obě profesní komory ČKA i ČKAIT:

- PS 1 - Pracovní skupina pro územní plánování,
- PS 2 - Pracovní skupina pro oblast stavebního práva procesního,
- PS 3 - Pracovní skupina pro oblast stavebního práva hmotného,
- PS 4 - Pracovní skupina pro vyvlastnění,
- PS 5 - Pracovní skupina pro veřejnou správu,
- PS 6 - Pracovní skupina pro digitalizaci.

Aktuálně byla Česká komora architektů přizvána do těchto pracovních skupin:

- Pracovní skupiny pro územní plánování,
- Pracovní skupina pro oblast stavebního práva hmotného,
- Pracovní skupina pro digitalizaci.

ČKA považuje za důležité účastnit se i dalších skupin a aktivně se do procesu zapojila.

Marie Špačková

ZPRÁVA O ČINNOSTI PRACOVNÍCH SKUPIN ČKA

Na každé jednání představenstva ČKA předkládá sekretář ČKA řadu informací a předkladů souvisejících s výkonem profese autorizovaných architektů. Mezi zásadní z nich patří také souhrnná zpráva o činnosti jednotlivých pracovních skupin za uplynulé období. Shrnujeme aktivity za minulé tři měsíce, s přesahem k celoročním aktivitám.

Standardy a honoráře

- Příprava tištěné publikace nových standardů – překlad angličtina.
- Vydána publikace metodik zadávání veřejných zakázek na projektové práce – uveřejněno na webu, aktuálně příprava tištěné podoby publikace – edice ČKA.
- Pokračování spolupráce s MMR ČR – metodika zadávání veřejných zakázek.
- Příprava seminářů (pro členy ČKA / komerční) – standardy, veřejné zakázky.
- Snaha o definici honorářů v legislativních dokumentech.

Památková péče

- Sledování aktuální legislativy týkající se památkové péče.
- Sledování aktuálních kauz týkajících se památkové péče.

Legislativa

- Sledování Plánu legislativních prací vlády ČR.
- Aktivní účast v aktuálních připomínkových řízeních v legislativním procesu.
- Práce týkající se spolupráce s MMR při rekonstrukci stavebního práva.
- Připomínkování zákona o stavebních výrobcích.
- Pokračování spolupráce s resorty, pracovními skupinami, Senátem a dalšími účastníky legislativního procesu.
- Příprava a realizace seminářů (pro členy ČKA / nekomerční i komerční) – legislativa.

Urbanismus

- Spolupráce na publikacích a Standardech ČKA.
- Téma Městský architekt – poradenství, konzultace, seznam MA.
- Aktualizace publikace MA.
- Definování aktuálních problémů ÚP a možností jejich řešení.
- Pokračování spolupráce s MMR a dalšími subjekty – problematika územního plánování.
- Příprava OTTA na téma MA a na téma veřejný zájem ve vztahu k územnímu plánování.

Krajinářská architektura

- Spolupráce na publikacích a Standardech ČKA.
- Aktivní osvěta v návaznosti na práci a kompetence autorizovaných osob pro obor krajinářská architektura, vypisování dotačních výzev a programů souvisejících s oborem – aktivní spolupráce se zainteresovanými stranami.
- Definování aktuálních problémů KA a možností jejich řešení.
- Pokračování spolupráce s MŽP, NPÚ a dalšími institucemi.
- Příprava a realizace seminářů řada Fórum krajinářské architektury – celoroční koncept 2018.

Zahraniční aktivity

- Aktivní účast v ACE – zástupce ČKA v představenstvu ACE.
- Aktivní sledování legislativy dalších evropských států a sledování evropské legislativy.
- Pokračování spolupráce s profesními komorami v Evropě.
- Předání informací a zkušeností z ACE dalším pracovním skupinám pro jejich práci.

Soutěže

- Publikace ČKA – aktivní spolupráce.
- Poradenská a konzultační činnost v oblasti soutěží a ZVZ.
- Pokračování spolupráce s MMR ČR – metodiky soutěže, ZVZ.

- Příprava seminářů pro rok 2018 (pro členy ČKA / komerční) – soutěže, veřejné zakázky, školení vyhlášovatelů a příprava OTTA.

Vzdělávání

- Sledování aktuální legislativy týkající se vzdělávání (ČR, EU).
- Definování aktuálních problémů vzdělávání a uznávání profese architekta a možností jejich řešení.
- Celoživotní profesní vzdělávání – aktualizace.
- Intenzivní komunikace s MMR při zajištění kvalitního začlenění stavební kultury do vzdělávání zaměstnanců státní správy.
- Pokračování aktivní spolupráce s MŠMT a vysokými školami a dalšími institucemi v souvislosti se vzděláváním – svolání Grémia rektorů a děkanů vysokých škol architektury.
- Spolupráce na Přehledce diplomových prací.
- Sledování legislativních dokumentů týkajících se vzdělávání a jejich připomínkování.

Marie Špačková

ČKA PODPORUJE REKONSTRUKCI LIBEŇSKÉHO MOSTU

Česká komora architektů nadále sleduje vývoj dění kolem Libeňského mostu v Praze. Jednoznačně se vyslovuje pro zachování stávající podoby mostu a stojí na straně odborníků přinášejících konkrétní návrhy dokazující, že rekonstrukce je možná. ČKA nesouhlasí s tvrzeními, že Libeňský most je neopravitelný a je nutné jej nahradit mostem novým.

To, že rekonstrukce mostu je možná, potvrzuje například návrh zpracovaný prof. Jiřím Witzanym z Fakulty stavební ČVUT v Praze. Tento návrh předpokládá vestavbu nové ocelové konstrukce mostu, při níž bude plně zachována původní historická betonová konstrukce. Vestavba může být provedena ve dvou etapách, tak aby nedošlo k ochromení dopravy mezi Prahou 7 a 8. Komora považuje tento návrh za dobrý příspěvek do věcné diskuse o budoucnosti Libeňského mostu.

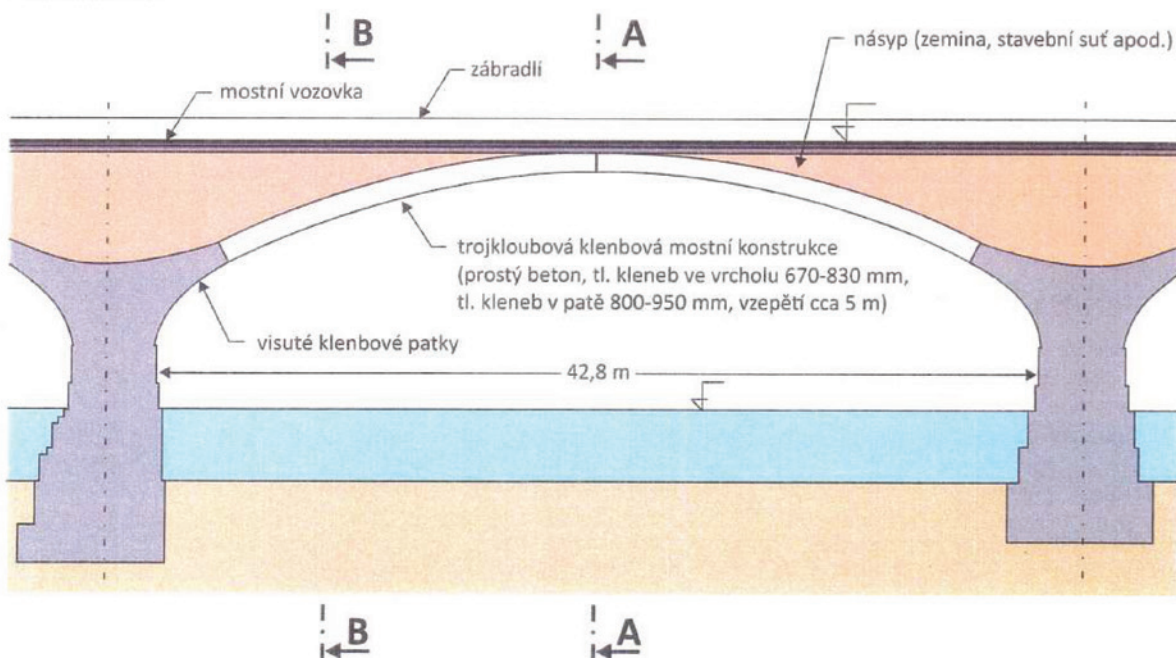
ČKA dlouhodobě upozorňuje na výlučnost této dopravní stavby. Pro kubistické prvky, tedy ryze české specifikum, jež nemá ve světě obdoby, podporovala zaplání mostu na seznam nemovitých kulturních památek.

Libeňský most od roku 1928 spojuje Holešovice a Libeň a vychází z architektonického návrhu Pavla Jánáka (1882–1956), autora tak významných realizací, jako je např. Palác Adria v Praze (1925), Škodův palác v Praze (1926), hotelu Juliš na Václavském náměstí v Praze (1933), Krematoria v Pardubicích (1923) či Hlávkova mostu v Praze (1912). Konstrukteřem stavby je mostní stavitel František Mencl.

Tereza Zemanová

K tématu též Bulletin ČKA 1/2018, s. 13, a 2/2018, s. 9.

Podélný řez

ZEMŘEL STANISLAV HUBIČKA

Portrét, foto archiv rodiny

Dne 8. srpna 2018 jsme přišli o osobnost, která svou prací výrazně ovlivnila tvář Prahy. Zemřel architekt známý především autorstvím Nuselského mostu - Stanislav Hubička.

Předseda ČKA Ivan Plicka vyjadřuje jménem svým i Komory upřímnou soustrast k odchodu pana architekta Stanislava Hubičky.

Nuselský most, budova bývalého Mezinárodního svazu studentstva v Praze, stanice pražského metra Vyšehrad, úpravy Smetanova nábřeží v úseku Národní divadlo - Karlův most, prostor nádvoří Platýz, prostor náměstí Republiky, prostor Alšova nábřeží s vazbou na Karlův most, řešení Letenské terasy s vazbou na úsek Belvederu a osy Pařížské ulice či řada územních plánů v Praze - to je výčet nejnámějších návrhů, které architekt Hubička se svými kolegy pro Prahu vytvořil.

V roce 2011 byl oceněn za celoživotní dílo v rámci Grand Prix architektů.

Nuselský most a navazující stanice Vyšehrad, foto z archivu M. G. Parma

Vzpomínka

Architekt Stanislav Hubička v sobě snoubil šéfa, rádce, přítele a kamaráda. Vždy byl tam, kde mladých scházelo. Ať to byl slavnostní večer Grand Prix Obce architektů, ať to byla valná hromada České komory architektů, ať to byly vernisáže a výstavy architektury a umění.

Byl to ryzí architekt. Ale byl to především člověk, který žije, který žije životem umělce, milující šoky, recese, překvapení a novinky jak v odborném, tak osobním životě.

Miloval svoji rodinu, ženu Lidunku, své dva syny Radana a Radima, kteří se potatili. Velkou radost měl ze svých vnoučat, která pokračují v jeho stopách, či z těch, kteří si zvolili obor jiný, což dokázal respektovat.

Výčet prací pana architekta Hubičky z celého jeho profesně dlouhého a navýsost plodného a tvůrčího života by byl nesmírně dlouhý.

Bez časové posloupnosti a velikosti díla je vhodné uvést především pražské realizace.

Unikátní a monumentální most Klementa Gottwalda, nyní „Nuselák“. Navazující stanice metra Vyšehrad včetně zajímavých výhledů na pražské panoráma z přilehlých teras. Budova Mezinárodního svazu studentstva na rohu Pařížské ulice, která výraznou hmotou s mírně brutalistickým tvarem zakončuje tento pražský bulvár a navazuje na hmotu Právnické fakulty. Brutalisticko kubičtá zeď vokovickolibockého hřbitova při ulici Evropská. Návrh Královské cesty, komplexní rehabilitace ulice Celetné od Prašné brány po Staroměstské náměstí s úžasným citem pro celek a chápání prostoru, od dlažby po fasády objektů a detaily vstupních vrat. Rekonstrukce Smetanova nábřeží, opět významný pražský prostor. Rekonstrukce Domu Českých pánů na Hradčanech. Rekonstrukce Hlávková mostu s úžasným umístěním dvou Štursových sousoší na brutalistických podstavcích.

Všechna jeho díla dýchají ohromnou profesionalitou a ukrývají v sobě vysokou formu napětí, pohybu. Nejsou to nikdy díla statická.

Vždy byl okouzující jeho grafický projev navrhovaných děl. Byl opřen o naprosto dokonalé ruční tužkové skici a ruční perspektivy, které v dnešní super digitalizované době mají tisíckrát větší kouzlo a půvab než plno technicky dokonalých počítačových 3D vizualizací.

Umělecky žil a tvořil naprosto individuálně, ale nechal žít a tvořit mladé, své podřízené... A to doopravdy umí dnes málokdo!

Miloš G. Parma

SMART CITIES A ARCHITEKTURA

Termín Smart Cities vyvolává mezi architekty, podle mého názoru, stejné nadšení jako BIM nebo Zelená úsporám. Nedívím se tomu. Svět okolo nás se zesložuje a objevují se témata a hesla, která působí dojmem záměrné komplikace.

Na jednu stranu obdivujeme heslo Steva Jobse, že podstatou úspěchu je přesvědčit lidi, že potřebují to, co jim nabízíte. Na druhou stranu ale z rostoucí komplikovanosti, která zahrnuje užitečné nástroje i pustý marketing, nejsme nadšení. Ještě nedávno jsme rýsovali ručně, a teď nás výrobci softwaru zásobují každý rok novým a lepším upgradem.

Reakce na to může být trojí. Odmítat „nové nesmysly“ a doufat, že to nějak přežijeme, nebo že to nakonec někdo za nás aspoň trochu umravní. Nebo se stát

technooptimisty a s nadšením (asi jako když italetští futuristé rucovali na frontu) požadovat virtuální budovy a wi-fi připojení na veřejných WC. A do třetice si říci, že je v tom hodně balastu, ale o to více je potřeba výsledek ovlivnit, protože by jinak mohl dopadnout pro architekturu a architektky značně nepřijemně.

Otazníky nad Smart Cities

Vím, jak je obtížné sehnat mezi architektky někoho, kdo by se byl ochoten se zdravým rozumem systematicky věnovat BIMu nebo energetickým úsporám. S tímto vědomím jsem kývnul na výzvu pokusit se kontrolovat rozvoj tématu Smart Cities (SC) a v půlce dubna letošního roku se stal členem Pracovní skupiny pro Smart Cities Ministerstva pro místní rozvoj. Od té doby proběhla jedna schůzka této pracovní skupiny, která aktuálně plní úkol: aktualizace a zjednodušení Metodiky Konceptu inteligentních měst zpracovaných v roce 2015 Davidem Bártou (ještě nedávno spoluvydával časopis SmartCities). Metodiku jsem prošel a připomínkoval. Je hodně obsáhlá, ne zcela přehledná, ale plná všech možností, co SC v Evropě nabízí, včetně výčtu možných dotací. Jen se z nich za ty tři roky jaksi skoro nic u nás nepovedlo. Je dobré, že podporuje architektonické soutěže a snaží se úkolovat stát. Je nešťastné, že doporučuje na každé podtéma separátního odborníka. Necílí na malá a střední města. Co bude dále? Jsem sám zvědav, zda se ČR zapojí do SC proudu, který by měl přinést více služeb státu a měst pro občany (ve Švýcarsku například stát poskytuje městům a občanům aktuální geodata včetně zaměření celého území), nebo zda to skončí u fotky starosty s elektroskútreem a spousty popsaných lejtster.

Mimo aktualizace Metodiky se pracovní skupina snaží být HUBem všech akcí k SC. Pokud by to členy ČKA zajímalo, je možné na ně upozorňovat.

Přehled aktivit MMR k tématu SmartCities naleznete na www.smartcities.mmr.cz
Budu rád za vaše podnětné postřehy a doporučení!

PS: Zkuste se, prosím, někdo kriticky ujmout témat BIM a energetické úspornosti.

Petr Lešek
člen Pracovní skupiny pro Smart Cities MMR

REVIZE VYHLÁŠKY EPBD A PŘEDSTAVENÍ SMARTNESS INDIKÁTORU

Dne 9. června 2018 vstoupila v platnost revidovaná vyhláška 2018/844/EU, o energetických úsporách budov, tzv. EPBD. Její novelizace vzešla z potřeb naplnění požadavků Pařížské klimatické dohody, podpory zaměstnanosti ve stavebním segmentu a současně také měla vyhodnotit zkušenosti se stávající vyhláškou platnou od roku 2010. V tomto smyslu byla její revize velmi důležitá, neboť se nepředpokládá její další novelizace před rokem 2025.

Z pohledu zkušeností se současnou právní úpravou mělo dojít ke změnám zejména u předpisů týkajících se energetických štítků (EPC), především pak z pohledu věrohodněji vynaložených finančních dotací na renovace. Také velká různorodost metodik jejich posuzování (35 různých EPC metodik v roce 2017) neposkytovala požadovaná data pro

nadnárodní vyhodnocení a metriku. Samostatným problémem pak byl princip posuzování pouze podle primární spotřeby energie bez zahrnutí energie zabudované, urbanistického kontextu a dalších parametrů, se kterými pracuje Life-cycle posudek. Novelizace bohužel nenaplnila očekávání úprav uvedených problémů, přestože byly hodně diskutovány (také ze strany ACE). Změny v EPBD se nakonec zaměřují především na strategické cíle úspor emisí a zahrnují opatření reagující na nové technologie. Přitom směřování k navrženým velkorysým strategickým cílům úspornosti je bez holistického principu vyhodnocení energetické náročnosti problematické a pro kulturní prostředí měst a vesnic v Evropě může být škodlivé. Politika energetických úspor se zde dostává do protikladu k politice zachování historického dědictví, jejíž potřeba je na evropské úrovni vnímána se stejnou vážností. Rok 2018 byl například vyhlášen rokem „cultural heritage“ (podrobněji v článku o Davoské deklaraci – viz s. 19).

Z pohledu praxe zůstane zřejmě nejmatatelnějším výsledkem novelizace příklon a podpora on-line managementu technologických zařízení budov, který vychází z optimistického předpokladu participace uživatelů na aktivním monitoringu spotřeby energií. V podstatě se však jedná hlavně o nový segment trhu.

Odůvodnění změn a základní pilíře revidované vyhlášky EPBD

Na stavby připadá 40 % spotřeby energie a 36 % emisí v rámci EU. V současnosti je kolem 35 % staveb v EU starších 50 let a téměř 75 % celkového stavebního fondu je energeticky nedostatečných. Pouze 0,4–1,2 % (medián ze všech zemí) je ročně renovováno z pohledu úspornosti.

V roce 2010 byla přijata první podoba vyhlášky EPBD (energy performance) požadující mimo jiné informovanost spotřebitelů o energetické náročnosti a v roce 2012 přibyla vyhláška EED (energy efficiency). Těmto legislativním opatřením dnes DG-EN přičítá zásluhu na současné poloviční spotřebě energií budov v porovnání s rokem 1980.

V roce 2016 přijala Evropská komise balík opatření s názvem „Čistá energie pro celou Evropu“ se záměrem „urychlení, přeměny, ujednocení evropské energetické ekonomiky a tím vytvoření nových pracovních míst v tomto sektoru“. Podstatnou část tohoto balíku představují právě změny vyhlášky EPBD. Vedle toho byla vytvořena nadnárodní databáze staveb z pohledu dosahovaných úspor, tzv. Building stock observatory.

Poslední úprava z roku 2018, vstupující právě v platnost, má termín transpozice do národních legislativ k 10. 3. 2020.

Dekarbonizace budov do roku 2050

Mezi hlavními opatřeními, která mají členské země navrhnout, je opatření pro postupné renovace u staveb obytných i neobytných, soukromých i státních tak, aby k roku 2050 dosáhly standardu úspornosti „near-zero“. Celkový plán emisí skleníkových plynů se přitom k roku 2030 navrhuje na 40 % produkce roku 1990 a k roku 2050 80–90 %. Ve vyhlášce se popisují způsoby finančních stimulů, zřízení poradenských center „one-shop-stop“ a podmínky pro získání dotací na základě alespoň jednoho z následujících kritérií:

- instalace úsporného zařízení nebo materiálu certifikovanou formou,
- podle standardní kalkulace energetických úspor,
- úspory doložené EPC před rekonstrukcí a po ní,

- výsledek auditu,
- podle další relevantní, transparentní a přiměřené metody, která potvrdí zlepšení energetické náročnosti.

V tomto bodě nedošlo k navrhovanému přehodnocení EPC tak, aby se finanční stimuly podmínily skutečnými úsporami prokázanými po určité době provozu. To by bylo v praxi nakonec nepochybně obtížně realizovatelné, místo toho se požaduje, aby členské země zajistily lepší kontrolu provádění a zavedly se metodiky, které budou mezistátně více harmonizované. Bohužel ani poslední bod podmínek finančních stimulů nedává možnost uplatnění life-cycle posudku (LC). Za relevantní metodu je považována i nadále jen ta, která vychází z primárních spotřeb energií. Problémem LC posudku je skutečnost, že dosud existuje pouze na teoretické rovině a žádná metodika na tomto principu nebyla standardizována. Určitou pomůckou bylo vytvoření metodiky Level's (<https://ec.europa.eu/eu-survey/runner/Levels>), která představuje pro objekty velmi komplexní nástroj pro vícestupňové posouzení úrovně jejich „sustainability“ vlastností.

Smart readiness of buildings

Volitelně se pro členské země zavádí instrument pro měření schopnosti budov přizpůsobit se potřebám jejich obyvatel na základě využívání digitálních technologií jejich technických zařízení. Metodika je v současnosti v připomínkování, podrobněji dále.

Building renovation passport (BRP)

BRP je zmiňován ve vyhlášce, jeho jednoznačná podoba je však podobně jako SRI (Smart readiness indicator) ve fázi konzultací. Smyslem BRP je neuspokojivá praxe s EPC posudky (energetickými štítky) a návrhy jejich řešení. Tento dokument má být sofistikovanější formou návrhu potřebných úprav budov v horizontu 15–20 let. Vzniknout má na základě energetického posudku, ale také konzultace s uživateli. Podle návrhu by se mohl stát součástí dokumentace skutečného provedení a dokumentace správce budovy.

Technická zařízení budov a infrastruktura

Podle studie provedené Evropskou komisí je současné schéma revizí nedostatečné, neboť nepokrývají stav zařízení během jejich životnosti. Může tak docházet ke ztrátám původního potenciálu, výkonu a efektivního využití. Nově se navrhuje, aby u systému vytápění, kombinovaného vytápění a chlazení nad 70 kW byly prováděny pravidelné kontroly, které mají zahrnout takový posudek efektivit. U stejných zařízení nad 250 kW (chlazení od 290 kW) se požaduje systém aktivní on-line správy, benchmarkingu atd. Požadavek on-site inspekci byl ze strany ACE opoňován jako nadbytečný u zařízení vybavených on-line správou.

Infrastruktura elektromobility je popsána požadavkem přípojních míst na parkovací stání podle typu budov. Elektromobilita je považována za prostředek pro „zlepšení ovzduší ve městech“. DG-EN zde zřejmě překračuje svůj proklamovaný princip technologické neutrality.

Zlepšování vnitřní pohody v budovách

Není přesně specifikováno, jakým způsobem by ke zlepšování vnitřní pohody mělo docházet, ve vyhlášce je popsán jen obecný požadavek. Bude tedy záležet na jednotlivých státech, jak se rozhodnou tento požadavek naplňovat.

Smart readiness indicator (SRI)

Smart readiness indicator (<https://smartreadinessindicator.eu/>) je posouzení, které hodnotí „smart“ vlastnosti budov v kategoriích A–G podle toho, jak budova dokáže „sama sebe řídit, být v interakci s obyvateli, být napojena na chytrou síť operátora a tím zlepšovat svou energetickou nenáročnost a zlepšovat povědomí uživatele o spotřebě“. Výsledek může být stanoven pro dům jako celek, vedle toho však poskytne informaci i o dílčím hodnoceném kritériu. Cíl SRI je stejný jakou EPC – poskytnout informaci koncovému uživateli o užitné hodnotě dané nemovitosti.

Princip hodnocení SRI bude probíhat podle principu multikritérií. Základem hodnocení je 10 klíčových hodnocených oblastí (domains), jako jsou topení, elektro, chlazení atd. Tyto oblasti se vyhodnocují z pohledu možných služeb, které mohou poskytovat. Katalog služeb je rozdělen podle typů budov, u rodinného domku se jedná například o počet 24, u administrativních budov 44 možných služeb. Každá služba se hodnotí podle úrovně 0–4. Posledním hodnocením je dopad těchto funkcionalit na výsledek z pohledu osmi kritérií.

Příklad hodnocení:

10 hodnocených oblastí (vždy stejný rozsah):

- topení, TUV, chlazení, větrání, osvětlení, chytřá fasáda, výroba energie, požadavky na správu, elektromobilita, měření a regulace

Z toho (příklad pro elektromobilitu):

Služby pro elektromobilitu (z katalogu normovaných služeb):

- nabíjení, nabíjení více míst, flexibilní konektivita atd.

Z toho:

Úroveň služby pro nabíjení (0–4):

- žádná, nízká, střední, vysoká

Z toho:

Hodnocení dopadových kritérií pro střední nabíjení (0–100):

- A – úspory energie, B – flexibilita připojení, C – vlastní zdroje, D – komfort, E – jednoduchost používání, F – zdravotní nezávadnost, G – údržba, H – informace uživatelům

Kritéria jsou na závěr zhodnocena z pohledu váhy dopadu na celkový výsledek. Tímto způsobem se hodnotí všech deset oblastí.

Z uvedeného schématu je zřejmé, že hodnocení SRI může být velmi subjektivní a velmi závislé na dodaných podkladech. Právě podklady budou stěžejním časovým faktorem při zpracování SRI a čas jejich přípravy není zahrnut do případových studií, podle kterých má např. posudek rodinného domu trvat asi 20 minut.

Pavel Martinek
autor je členem představenstva ACE

<https://www.ace-cae.eu/>

DAVOSKÁ DEKLARACE – ZÁVAZEK K PROSAZOVÁNÍ VYSOKÉ STAVEBNÍ KULTURY

Na pozvání prezidenta Švýcarské konfederace Alaina Berset se sešlo letos v lednu v předvečer davoského Světového ekonomického fóra kolem čtyřiceti ministrů kultury evropských zemí, aby přijali dokument Davoská deklarace, který zavazuje signatáře k politickému a strategickému prosazování vysoké stavební kultury.

Důrazem na široce pojímanou stavební kulturu (v němčině Baukultur, ve francouzštině la culture du bâti) chtěli pozornost signatářů soustředit nejen na ochranu architektonického odkazu, ale především na budoucí veřejné i soukromé projekty, tvorbu měst a krajiny.

Českou republiku na konferenci zastupoval náměstek ministra kultury pro řízení sekce kulturního dědictví Ing. Vlastislav Ouroda, Ph.D., a Ing. Zuzana Jandlová z oddělení bilaterálních vztahů. Kromě nich byl u deklarace ještě další zástupce naší republiky: architekt Vít Řezáč, který je místopředsedou Asociace pro urbanismus a územní plánování ČR. Byl členem skupiny editorů, která deklaraci téměř rok připravovala. Požádali jsme jej, aby nám okolnosti vzniku deklarace přiblížil.

ROZHOVOR S VÍTEM ŘEZÁČEM, SPOLUEDITOREM DAVOSKÉ DEKLARACE

Jak vlastně davoská deklarace vznikla a proč?

V rámci Evropského roku kulturního dědictví chtěli Švýcaři přijít s nápadem, jak využít každoročního davoského ekonomického fóra, které přitahuje pozornost celého světa, k prezentaci politiky své vlády. Ta stojí mimo organizační fóra, ale pokouší se včlenit paralelně k diskusím lídrů světové ekonomiky i témata neekonomická, sociální a kulturní. Vsadili na stavebnictví, plánování města a tvorbu krajiny a propojili je s kulturou, rozumějme s evropskou kulturou.

Proč nebyli pozváni i ministři jiných resortů než kultury?

Organizátoři záměrně nechtěli pozvat ministry stavebnictví, dopravy nebo rozvoje. Chtěli uspořádat výlučně setkání ministrů kultury, protože razili tezi, že kulturní rozměr stavění přispívá ke vzniku kvalitního prostředí, které pak vytváří podmínky pro kvalitní život obyvatel. Tento přístup výrazně ocenil ve své zdravotní i zakladatel Světového ekonomického fóra (World Economic Forum – WEF) prof. Klaus Schwab. Pro zajímavost – příběh, jak celý nápad davoského fóra vznikl, je téměř neuvěřitelný. Tehdy mladý profesor vysoké školy začal skoro před padesáti lety propojovat veřejnou a soukromou sféru. Velmi asertivně obcházel politiky a ředitele nadnárodních korporací, až se mu podařilo vybudovat respektovanou instituci s pěti sty zaměstnanci činnými po celém světě. Davoské WEF tvoří dnes jen část činnosti, i když je nejviditelnější.

Jak editorská skupina sestavující deklaraci pracovala?

Přípravu vlastního textu na sebe vzali odborníci ze švýcarského federálního úřadu pro kulturu vedení panem Oliverem Martinem (po skončení kongresu se stal prezidentem ICCROMu). K jeho oponentuře sestavili tým zahraničních expertů z různých oborů a sfér (památkáři, knihovníci, stavební inženýři, architekti, úředníci, akademici, praktici) včetně urbanismu a územního plánování. Tuto posledně jmenovanou kategorii „zabezpečovala“ Evropská rada urbanistů (ECTP), která vyslala kolegu Luca-Emila Florina z Francie a moji malíčkovost. K mému pozvání přispělo, že se pohybuji též v oblasti soukromé sféry a jsem z nové členské země EU. Skupina se čtyřikrát sešla v asi 2–3měsíčních odstupech a diskutovala nad stále precizovanějším textem deklarace a jejím odůvodněním. Návrh deklarace pak dostala ministerstva kultury všech evropských zemí k podání připomínek. Ty pak skupina vyhodnotila a vhodné zapracovala.

Jakým způsobem se dá kvalitní výstavba zajistit? Jaké otázky se nejvíce diskutovaly?

Snahou všech byla vyváženost přístupu, oborový pohled neměl převažovat. Hledaly se cesty, jak zacházet s hodnotami a nenahraditelností evropské krajiny a kulturního dědictví. A to v širším slova smyslu. Architektura byla nazírána jako příležitost ke zlepšení současného stavu.

Dlouho se řešilo hlavní sdělení deklarace, právě jak vysokou kvalitu stavební kultury zajistit, co v sobě pojem kvalita obsahuje a jestli pro obsah hledat měřitelná kritéria (kvalitní stavba je, když...). Od tohoto normativního přístupu se naštěstí ustoupilo, „check list“ kvality není automatickou zárukou úspěchu.

Dospělo se k přesvědčení, že mnohem více prostoru se musí věnovat vzdělávání uživatelů staveb, hledání alternativ, transparentnosti procesu přípravy, povolování i vlastní realizace. Protože kultura výstavby nezahrnuje jenom to, co je již vybudováno, ale i to, co se připravuje, ať jsou to stavby, infrastruktura, veřejný prostor nebo tvorba krajiny.

Jsou architektonické soutěže v deklaraci uvedeny jako prostředek k získání kvality?

Ano. Z deklarace vyplynul zřetelný požadavek na architektonické soutěže. Součástí tzv. vysoce kvalitní stavební kultury jsou rovněž postupy, které vedou k realizaci díla. Navíc z přístupu mimo jiné vyplývá, že kultura stavění se musí stát součástí právních nástrojů. S požadavkem na kvalitu musí být slučitelné příslušné standardy a normy. Jak víte, s tím u nás také hodně zápasíme.

Jak se deklarace staví k nejnižší nabídkové ceně?

V diskusi se konstatovalo, že pokud jde o velkou většinou staveb, dnes je kulturní hledisko až sekundární a přílišný důraz se klade na technická a ekonomická kritéria. Praktickým

výstupem deklarace pak proto bylo, že veřejný sektor by měl opustit nabídkovou cenu jako mantru k dosažení cíle. S tím jsem se plně ztotožnil, protože pracuji v soukromém sektoru již pětadvacet let a ještě ani jednou se nestalo, že firma uzavřela smlouvu s těmi, kdo dali nejnižší nabídku.

Byl přístup jednotlivých zemí k formulaci ustanovení srovnatelný?

Zaujal mě přístup zástupců různých zemí k textu deklarace. Někteří se na něj, včetně mě, dívali jako na celek, který má podporovat hlavní myšlenku, tj. že stavění je projevem kultury a nemůže rezignovat na kvalitu. Jiní hledali, a to trvalo opravdu hodiny, nejlepší formulaci jednotlivých vět či jejich částí, protože zdůrazňovali, že jakmile se deklarace přijme, tak se bude v jejich zemi podle ní skutečně postupovat (Angličani říkali: „To, co podepíšeme, myslíme velmi vážně“) a státní aparát musí zajistit její dodržování. Již tedy předjímal, co bude nejspíše v jejich podmínkách uskutečnitelné. Když pomyslím např. na osud Politiky architektury ČR, tak žijeme stále v jiném světě.

Co jako editor na formulaci textu oceňujete?

Přivítal jsem, že vlastní text deklarace je relativně krátký, všechny detaily jsou popsány v odůvodnění. Dále kvituji, že deklarace by měla mít pravidelné vyhodnocení uplatnění. Také mi bylo sympatické, že se text primárně soustřeďuje na nové stavby, které teprve vzniknou. Ochranu kulturního dědictví již řeší celá řada jiných dokumentů, a to nejen na úrovni Evropy.

Jaké byly reakce politiků před přijetím textu?

Deklarace vyvolala pozitivní odezvu v celé řadě zemí. Ministři se velice rychle se hlásili, že se připojí. Naše ministerstvo si dávalo s odpovědí trochu na čas, muselo se diplomaticky popostrčit.

Ministrů přijelo na konferenci asi čtyřicet, mnozí byli i z mimoevropských států. Někteří ministři vystupovali během konference angažovaně (Řecko, Lucembursko, Švédsko), určité výhrady měli Poláci a Maďaři, avšak nakonec je neuplatnili. Pan náměstek Ouroda z Ministerstva kultury ČR byl cílem deklarace velice potěšen a přislíbil připravit určité kroky na meziresortní úrovni.

Davoskou deklarací se kvalita vystavěného prostředí stává politickým cílem.

Jak se píše v odůvodnění: „Davoská deklarace zdůrazňuje klíčovou roli kultury pro tvorbu kvalitního životního prostředí. Prostředí, ve kterém žijeme, má rozhodující vliv na kvalitu života, naši pohodu a naše zdraví. Je klíčové pro sociální interakci a soudržnost, pro kreativitu a identifikaci s místem. Připomíná, že stavění je samo o sobě součástí kultury a současně vytváří prostor pro kulturu. Deklarace zdůrazňuje sdílenou odpovědnost politiky a občanské společnosti za životní

Foto Vít Řezáč

prostředí a vyzývá evropské státy k vyvinutí maximálního úsilí k prosazení vysoké stavební kultury.“

Organizátoři zdůrazňovali, že kulturní hodnota představovaná kvalitou zastavěného prostředí jako celku, kdy se kulturní dědictví a současná tvorba chápou jako jeden celek, je jako politický cíl definována jen zřídka. Davoská deklarace je tudíž pokusem, jak tento nedostatek napravit tím, že se nabídne všezahrnující pojem Stavební kultura (Baukultur, la culture du bâti), který se zabývá péčí o kulturní dědictví a jeho ochranou a rozsáhlým utvářením prostředí prostřednictvím výstavby a rozvoje jakožto jedním celkem. Usoudili, že průřezovou institucí pro zavádění nového pojmu v oblasti kultury prostředí jsou ministerstva kultury.

Jak vypadal Davos během Světového ekonomického fóra? Co na vás zapůsobilo?

Letos Davos zažil největší sněhovou kalamiťu asi za 50 let. Na střeších ležely určitě 2 až 3 metry sněhu. Byli jsme odříznuti v hotelu na kraji města, avšak všechno fungovalo bez problémů. Konference ministrů kultury předcházela ekonomickému fóru, toho jsme se neúčastnili. Město se pak před zahájením velké akce proměnilo ve vojenský tábor s hlídkami, ploty, kontrolními stanovišti. Bohužel.

Jinak jsou Švýcaři nesmírně precizní, to víme, ale současně přirození, nepotrpí si na formality. Například prezident státu Alain Berset moderoval dva půldny diskuse, ředitelka federálního úřadu kultury splynula se svými nepočtenými podřízenými v jeden přátelský působící tým a svolávala všechny ke společné fotografii.

Foto Ruben Sprich

Co dál s Davoskou deklarácí?

Při pozorném čtení poskytuje deklarace prostor pro změnu v procesech přípravy staveb, v legislativě, v otevření mezioborové pohledu na stavební kulturu. Česká republika je signatářem, přihlásila se k naplňování tezí mezinárodního dokumentu. Příklad si můžeme vzít ze sousedního Německa, kde několik let funguje Nadace Baukultur. Podívejte se na jejich webové stránky (<https://www.bundesstiftung-baukultur.de/>), stojí to za to. Najde se český profesor Schwab?

Více informací na www.davosdeclaration2018.ch nebo www.urbanismus.cz.

DAVOSKÁ DEKLARACE NA CESTĚ K VYSOCE KVALITNÍ STAVEBNÍ KULTUŘE V EVROPĚ

My, ministři kultury a vedoucí delegací signatářů Evropské kulturní úmluvy a pozorovatelských států Rady Evropy, jakož i zástupci organizací UNESCO, ICCROM, Rady Evropy a Evropské komise a dále Rady architektů Evropy, Evropské rady urbanistů, organizace ICOMOS International a Europa Nostra, kteří jsme se ve dnech 20. až 22. ledna 2018 sešli v Davosu ve Švýcarsku na pozvání pana Alaina Berset, prezidenta Švýcarské konfederace, federálního ministra vnitřních věcí, v Evropském roce kulturního dědictví 2018, těsně před výročním zasedáním Světového ekonomického fóra,

s ohledem na aktuální problémy, včetně přetrvávajících dopadů hospodářské a finanční krize, čtvrté průmyslové revoluce, zrychlující se urbanizace, zmenšujících se okrajových regionů, migrace a společenské změny, rostoucí nerovnosti, změny klimatu a škod na životním prostředí, a na výrazný dopad, který mají tyto problémy na životní prostředí;

vědomi si zásadních kroků mezinárodního společenství směrem k udržitelnému světu podporujícímu začlenění, ale zároveň také naléhavé potřeby posílit tyto snahy a vyvinout nové přístupy k ochraně a prosazo-

vání kulturních hodnot evropského zastavěného prostředí; uznávajíc zásadní přínos vysoce kvalitního zastavěného prostředí k dosažení udržitelné společnosti, vyznačující se vysokou kvalitou života, kulturní rozmanitostí, individuálním a kolektivním blahem, sociální spravedlností a soudržností a hospodářskou efektivitou;

vědomi si tendence poklesu kvality zastavěného prostředí i otevřené krajiny po celé Evropě, patrné ze zjednodušování výstavby, chybějících architektonických hodnot, včetně nedostatečného zájmu o udržitelnost, stále častějšího anonymního „rozlézání“ měst a nezodpovědného využívání půdy, úpadku historických budov a ztráty regionálních tradic a identity;

vědomi si skutečnosti, že je nejvyšší čas přijmout opatření, která zajistí, aby současný a budoucí rozvoj a tendence v sociální a ekonomické oblasti a v oblasti životního prostředí a klimatu nadále nezhoršovaly kvalitu zastavěného prostředí, ale byly místo toho využívány jako příležitost ke zlepšení, a že Evropský rok kulturního dědictví 2018, jehož cílem je uznat hodnotu historického rozměru zastavěného prostředí, je pro to tím správným okamžikem;

zdůrazňujíc, že každý, bez ohledu na svůj původ, má právo zažít a sdílet kulturní prostředí a patřit do něj, že způsoby, jakými spolu žijeme a jako společnost se vyvíjíme, jsou v zásadě kulturní a že utváření našeho životního prostředí je tedy především kulturním počinem,

prohlašujeme:

Ústřední úloha kultury v zastavěném prostředí

1. *Kultura umožňuje a posiluje hospodářskou, sociální a environmentální udržitelnost. Utváří naši identitu a vymezuje náš odkaz. Proto musí být kultura ve středu rozvojových politik a je třeba zdůraznit její příspěvek ke snaze o dosažení všeobecného blaha. Nemůže docházet k demokratickému, mírovému a udržitelnému rozvoji, pokud v jeho jádru není kultura.*
2. *Politiky musí zdůrazňovat potřebu udržitelného přístupu k rozvoji soustředěného kolem kultury ve všech oblastech a na všech úrovních*

ních. Je třeba vyzvednout hodnotu a nenahraditelnost evropské krajiny a kulturního dědictví, s důrazem nejen na města a městské oblasti, ale také na okrajové a venkovské oblasti a jejich propojení.

3. Je nezbytně nutné zaujmout k zastavěnému prostředí ucelený přístup založený na kultuře a humanisticky nahlížet na způsob, jak kolektivně utváříme místa, kde žijeme, a odkaz, jež po sobě zanecháme.

Pojem „Baukultur“

4. *Baukultur*, tedy stavební kultura, zahrnuje veškerou lidskou činnost, která mění zastavěné prostředí. Zastavěné prostředí jako celek, včetně každého navrženého a postaveného aktiva, které je zasazeno do přírodního prostředí a týká se jej, je třeba chápat jako jedinou entitu. Stavební kultura zahrnuje existující stavby, včetně památek a jiných prvků kulturního dědictví, jakož i návrh a výstavbu soudobých staveb, infrastruktury, veřejných prostor a krajin.
5. Kromě architektury, navrhování konstrukcí a tvorby krajiny a jejich materiální realizace se stavební kultura projevuje také v procesech plánování stavebních projektů, infrastruktury, měst, vesnic a otevřené krajiny.
6. Stavební kultura odkazuje na podrobné stavební postupy i na rozsáhlou transformaci a rozvoj a ctí tradiční a místní stavitelské dovednosti, jakož i inovační metody.

Naše vize vysoce kvalitní stavební kultury

7. Naléhavě potřebujeme nový, adaptivní přístup k utváření našeho zastavěného prostředí, takový, který by vycházel z kultury, aktivně budoval sociální soudržnost, zajistil environmentální udržitelnost a přispíval ke zdraví a blahu všech. To je vysoce kvalitní stavební kultura.
8. Řešení zastavěného prostředí, vztahy mezi objekty a zastavěným a přírodním prostředím, v němž se nacházejí, územní soudržnost, rozměry, materiály: to vše jsou faktory, které přímo ovlivňují kvalitu našeho života. Vysoce kvalitní stavební kultura se tedy projevuje v uplatnění vědomého, řádně projednaného řešení každé budovy a při každé činnosti související s úpravou krajiny, přičemž se upřednostňují kulturní hodnoty před krátkodobým hospodářským přínosem. Vysoce kvalitní stavební kultura tedy nejenže splňuje funkční, technické a ekonomické požadavky, ale také uspokojuje sociální a psychologické potřeby lidí.
9. Velmi důležitou složkou vysoce kvalitní stavební kultury je kulturní dědictví. Způsob, jakým dnes využíváme, udržujeme a chráníme naše kulturní dědictví, bude klíčový pro budoucí rozvoj vysoce kvalitního zastavěného prostředí.

Přínosy vysoce kvalitní stavební kultury pro společnost

10. Vysoce kvalitní stavební kultura zlepšuje náš smysl pro místo. Díky tomu, že lidem umožňuje ztotožnit se se svým životním prostorem, po-

siluje inkluzivní a soudržnou společnost, potlačuje diskriminaci a radikalizaci a podporuje integraci a občanské povědomí. To má význam nejen pro centra měst a historické lokality, ale také pro všechny aspekty životního prostředí v Evropě; pro příměstské a venkovské oblasti, vesnice, průmyslové zóny a infrastrukturu.

11. Vysoce kvalitní stavební kultura podporuje živá sousedství se smíšeným využitím. Vytváří zastavěná prostředí, která zahrnují moderní kulturní projevy a zároveň respektují kulturní dědictví. Poskytuje udržitelné životní podmínky a posiluje sociální odolnost vytvářením důstojného, finančně dostupného a přístupného bydlení.
12. Vysoce kvalitní stavební kultura chrání životní prostředí. Podporuje udržitelnou dopravu a zodpovědné využívání půdy, rozšíření zeleně ve městech a prosazuje zdraví a biologickou rozmanitost.
13. Vysoce kvalitní stavební kultura přidává ekonomickou hodnotu vytvářením kvalitnějších a trvalejších aktiv a vhodných podmínek pro hospodářskou prosperitu ve společnosti. Využívá zdroje udržitelným způsobem, čímž zajišťuje, že z pozitivního sociálního a hospodářského rozvoje budou moci těžit i budoucí generace.

Na cestě k vysoce kvalitní stavební kultuře

14. Vysoce kvalitní stavební kultura vyžaduje dosažení správné rovnováhy mezi kulturními, sociálními, ekonomickými, ekologickými a technickými aspekty plánování, navrhování, výstavby a adaptace, a to ve veřejném zájmu všeobecného blaha.
15. Vysoce kvalitní stavební kultura musí být součástí příslušných právních nástrojů. Hlavní cíl dosažení vysoké kvality celého zastavěného prostředí, včetně kulturního dědictví, musí být závazný při všech činnostech s územním dopadem. Požadavek vysoké kvality musí být zohledněn na stejné úrovni jako ekonomické nebo technické zájmy. S cílem vysoké kvality by měly být slučitelné i příslušné standardy a normy.
16. Vysoce kvalitní stavební kultura může vzniknout pouze v rámci mezioborového diskurzu a prostřednictvím spolupráce na více úrovních a napříč odvětvími mezi tvůrci politik, příslušnými orgány a odborníky. Vzhledem k tomu, že zahrnuje kreativní, funkční a sociální aspekty, se za stejných podmínek musí účastnit všechny relevantní obory a odborníci. Jedním z klíčových příkladů nástroje na podporu vysoké kvality jsou mezioborové a hojně diskutované návrhářské soutěže. Aby vysoce kvalitní stavební kultura mohla být úspěšná, vyžaduje také účast občanské společnosti a informované a seznámené veřejnosti.
17. Vysoce kvalitní stavební kultura vyžaduje úsilí v oblasti vzdělávání a zvyšování informovanosti s cílem umožnit lepší úsudky ohledně kultury výstavby. Všichni zúčastnění, jak veřejný, tak soukromý sektor, nesou odpovědnost za kvalitu našeho zastavěného prostředí, které bude jako odkaz předáno budoucím generacím.

Zdůrazňujeme, že stavební kultura jakožto společný zájem je sdílenou odpovědností vlád, organizací a soukromého sektoru a že je naléhavě nutné zvýšit informovanost o daných kulturních, sociálních, ekonomických, ekologických a technických otázkách,

se zavazujeme k:

18. *zohledňování a prosazování myšlenek a zásad vysoce kvalitní stavební kultury mezi všemi zúčastněnými subjekty, včetně ostatních členů vlády a široké veřejnosti, zejména mladých lidí, a zdůrazňování jejího pozitivního vlivu na společnost všemi odpovídajícími a vhodnými způsoby;*
19. *provádění lepších politik, které zahrnují koncept Baukultur založený na kultuře a začleňují vizi vysoce kvalitní stavební kultury jakožto hlavní cíl dané politiky;*
20. *podpoře dalších činností a opatření, které přispějí k prosazování a realizaci vize vysoce kvalitní stavební kultury;*
21. *vybírání všech příslušných zúčastněných subjektů, veřejných i soukromých, k tomu, aby uznaly pozitivní dopad vysoce kvalitní stavební kultury na všeobecné blaho a aby přispěly k její realizaci, zejména pokud jde o investice týkající se kultury výstavby;*
22. *pobízení dalších regionů světa k tomu, aby uznaly hodnotu vysoce kvalitní stavební kultury a zapojily se do tohoto procesu;*
23. *uspořádání dalšího zasedání nejdříve za deset let, aby se vyhodnotil a projednal pokrok dosažený na cestě k vysoce kvalitní stavební kultuře v Evropě.*

Davos (Švýcarsko) 22. ledna 2018

PODZIMNÍ SÉRIE PŘEDNÁŠEK ZAMĚŘENÝCH NA KRAJINÁŘSKOU ARCHITEKTURU

ČKA zahajuje v září další sérii přednášek v rámci vzdělávacího programu Fórum krajinářské architektury. Fórum vzniklo v minulém roce na základě rostoucí poptávky po přednáškách a diskusích podporujících mezioborovou sounáležitost.

První setkání v září se věnuje tématu rozsahu a obsahu svébytného oboru současné krajinářské architektury. Probereme základní terminologii a postupy v plánovacích procesech, v projektové přípravě i v památkové péči, které se objevují v územním plánování, v krajinářských stavbách i v objektech památek zahradního umění. K zamýšlení budou témata jako pravomoci krajinářského architekta a hlavně odpovědnost v návržích plánů a staveb krajinářské architektury. Druhý přednáškový den se ponechá v duchu tématu autorského díla a autorské spolupráce včetně autorských práv, která zůstávají i nadále aktuální.

Listopadové Fórum potom nabídne pokračování diskuse v tématu z minulého roku, kdy byla představena územní studie krajiny jako možný nástroj při jejím plánování.

Ačkoliv je struktura Fóra krajinářské architektury připravena v rámci celoživotního vzdělávání autorizovaných architektů ČKA, přednáškový cyklus mohou navštívit i ostatní zájemci, kterých se témata profesně týkají: zaměstnanci státní správy, projektanti či realizáto-

ři krajinářských i pozemních staveb. Studentům je vstup v případě dostatečné kapacity umožněn.

Petr Velička

Harmonogram Fóra krajinářské architektury 2018

14. 9. 2018

Současná krajinářská architektura – plánovací procesy, projektová příprava, památková péče

19. 10. 2018

Autorské dílo a autorská spolupráce

16. 11. 2018

Územní studie krajiny – prezentace rozpracovaných výsledků

Foto Petr Velička

ČKA NESOUHLASÍ SE SNAHAMÍ O NEKONCEPČNÍ ZÁSAHY DO PAMÁTKOVÉHO ZÁKONA

Česká komora architektů považuje úvahy vedení Prahy o zásazích do zákona o státní památkové péči za nekoncepční. Sděluje to v návaznosti na návrh pražské primátorky Adriany Krnáčové schválený Radou hl. m. Prahy na změny v procesu posuzování památkově chráněných budov.

Podle návrhu by zmizela povinnost investorů obracet se na Národní památkový ústav a ponechalo by se rozhodování jen na úřednících. Komora vítá, že pražské zastupitelstvo odmítlo ve čtvrtek 6. září 2018 tento návrh projednat.

Problematika ochrany památek je komplikovaným tématem. ČKA spatřuje potřebu nového památkového zákona (neboť ten stávající z roku 1987 již neodpovídá dnešním potřebám) a přispívá do diskuse k jeho podobě vydanými tezemi (viz www.cka.cz), které stanovují pět zásadních oblastí a doporučený přístup k nim.

„Památkový zákon dnes v mnohém nevyhovuje, ale bráníme se dílčím nekoncepčním zásahům, které by mohly vést až k nabourání památkové péče. Je potřeba vést odbornou diskusi a pečlivě připravit nové znění zákona,“ říká Ivan Plicka, předseda ČKA.

OTTA - DALŠÍ CYKLUS OTEVŘENÉHO THINK TANKU ARCHITEKTŮ

I na podzim se zájemci o diskusní setkání nad tématy týkajícími se architektonické profese mohou těšit na debaty pořádané Kanceláří ČKA v rámci OTTA.

19. 9. 2018 OD 18 H
OTTA - MĚSTSKÝ ARCHITEKT

Další debataní setkání z cyklu OTTA (Otevřený think tank architektů) se bude věnovat městským architektům a otázkou etického kodexu městských architektů. Zásadní otázkou bude, zda je potřeba etický kodex a jaká by měla být jeho podoba. Garantem setkání je PS Urbanismus.

Setkání bude netradičně ve veřejném prostoru na smíchovské náplavce v Praze, Kobka č. 15, a bude současně uvedením výstavy 33 nominovaných České ceny za architekturu 2018, která bude přímo na smíchovské náplavce k vidění právě od 19. 9. 2018.

29. 11. 2018 OD 18 H
OTTA - VEŘEJNÝ ZÁJEM V ÚZEMNÍM PLÁNOVÁNÍ

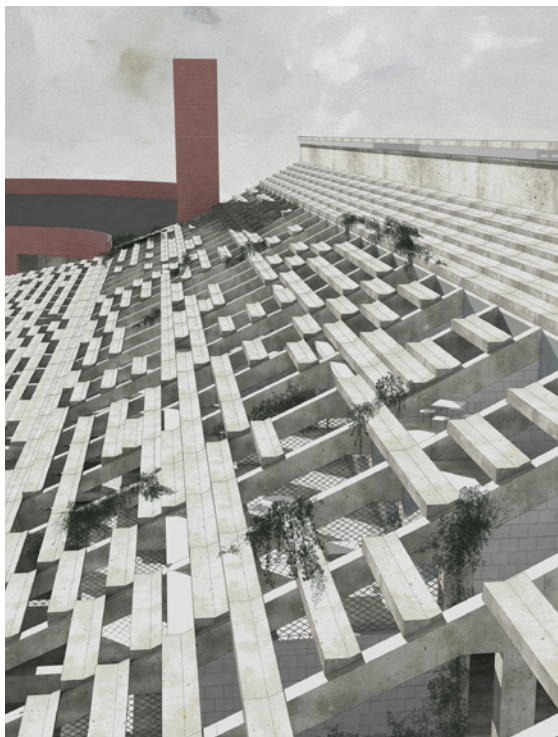
Otázky pojmu veřejný zájem ve vztahu k územnímu plánování. Garantem setkání je PS Urbanismus.

Na akci srdečně zveme architekty, městské architekty, starosty, zastupitele, právníky, úředníky a všechny, koho téma zajímá. Debaty se konají v zasedací místnosti Kancelář ČKA, Josefská 34/6, Praha 1.

Registrace na e-mailu info@cka.cz

VYHLÁŠENÍ VÝSLEDKŮ 19. ROČNÍKU PŘEHLEDKY DIPLOMOVÝCH PRACÍ

Výsledky letošního ročníku Přehledky diplomových prací budou slavnostně vyhlášeny v úterý 16. října 2018 od 17 hodin v prostorách sídla České komory architektů v Praze.

Veronika Indrová, Stadion Strahov - vítězná práce loňského ročníku Přehledky diplomových prací

S ARCHITEKTY NA JEDNÉ LODI A NA NÁPLAVCE...

Téma: Osvěty České ceny za architekturu

Připomeňte si s námi léto a letošní nominační večer a všech 33 nominovaných v České ceně za architekturu 2018 „s architekty na jedné lodi“ na smíchovské náplavce a na lodi Cargo Gallery.

ÚTERÝ 25. ZÁŘÍ 2018 OD 18.30
„S ARCHITEKTY NA JEDNÉ LODI“ NA SMÍCHOVSKÉ NÁPLAVCE A NA LODI CARGO GALLERY

Nikam neodplouváme, nalodit se můžete kdykoli během večera a užijte si architekturu, architekty, dobrou hudbu s Českou cenou za architekturu...

Program

18.30 – 19.30

- Uvedení výstavy 33 nominovaných České ceny za architekturu 2018
- Představení 33 nominovaných děl na Českou cenu za architekturu 2018 krátkým filmem
- Připomenutí si nominačního večera v Divadle Archa krátkým filmem

19.30

- Dan Bárta & Illustratosphere na horní palubě

Večer bude pokračovat příjemnou party za doprovodu DJ v sále v podpalubí.

Na akci srdečně zveme architekty, partnery a všechny přátele a fanoušky architektury a dobré hudby... Vstup na smíchovskou náplavku je zdarma.

V případě zájmu se můžete registrovat na e-mailu info@cka.cz

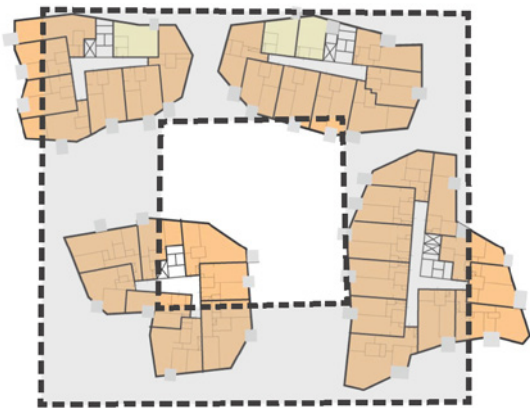
Z loňské akce Architekti na jedné lodi. Foto archiv ČKA

SCHVÁLENA NOVELA PRAŽSKÝCH STAVEBNÍCH PŘEDPISŮ

Rada hl. m. Prahy v půli července schválila odstranění požadavku na tzv. proslunění bytu v Pražských stavebních předpisech. Strana zelených hodlá kvůli této změně podat podnět k Evropské komisi, která musí úpravu notifikovat.

Pražské stavební předpisy (PSP) platí od 1. srpna 2016. Jako prováděcí předpis ke stavebnímu zákonu definují požadavky na využívání území a technické požadavky na stavby v hlavním městě Praze. Předpis mimo jiné stanovoval, že do bytu musí dopadat přímé sluneční paprsky na třetinu podlahové plochy po dobu 90 minut. Podle městského Institutu plánování a rozvoje (IPR) byl předpis o oslunění přežitý a absurdní. Strana zelených má naopak obavy z výstavby nových objektů, které zastíní stávající zástavbu.

Oslunění bytu nahradí rozšířený předpis o denním osvětlení, podle kterého musí mít všechny obytné místnosti okna. Návrh doplnil požadavek dostatečného odstupu budov od sebe. Podle novely nesmí být součet ploch všech oken menší než desetina podlahové plochy místnosti. Podle IPR (viz <http://www.iprpraha.cz/clanek/125/reserse-zahranicnich-systemu-stavebni-regulace>) mohou být dobře osvětlené i byty, kam slunce přímo nedopadá. Bydlení v méně prosluněném bytě, než stanovuje norma, neznamena žádné zdravotní riziko. Dle vyjádření IPR neexistují odborné studie, které by dokládaly zdravotní benefity vyššího proslunění bytu, a kromě Česka a Slovenska norma nikde jinde v této podobě neplatí. Například v Nizozemsku, Německu či Dánsku se proslunění neposuzuje, určující je pouze denní světlo.

Rezidence Jeseniova - architekt musel navrhnout absurdně složité půdorysy, aby získal co nevyšší počet prosluněných bytů. Žluté vyznačené byty musely být přesto kolaudovány jako ateliéry. Černé je vyznačeno, jak by mohl vypadat klasický městský blok, pokud by mohl být realizován. Zdroj IPR Praha

PŘIPOMÍNKY K METROPOLITNÍMU PLÁNU

Do 26. 7. 2018 bylo možno podávat připomínky do prvního kola veřejného projednání Metropolitního plánu. Připomínky vyhodnotí magistrátní odbor územního rozvoje ve spolupráci s Institutem plánování a rozvoje (IPR), který návrh Metropolitního plánu vypracoval.

Podrobnější roztřídění a evidování připomínek a jejich autorů zabere odhadem půl roku. Podle harmonogramu by měl úřad podněty zpracovat, vyhodnotit a zapracovat do návrhu do dvou let. Připomínky mohly podávat jednotlivci, spolky, firmy, městské části i další instituce. Podněty radnic a veřejných institucí mají často formu takzvaných zásadních připomínek, které bude muset pražské zastupitelstvo při projednání řešit každou zvlášť. Po zpracování připomínek z prvního kola projednávání bude následovat kolo druhé, které by se v ideálním případě mohlo konat v roce 2020. Podle současného termínu by měl nový územní plán začít platit v roce 2023.

NOVELA STAVEBNÍHO ZÁKONA – TŘETÍ MÍSTO V ANKETĚ ZÁKON ROKU 2017

V devátém ročníku ankety Zákon roku, kterou organizuje společnost Deloitte Legal, vybíraly stovky podnikatelů z pěti nominovaných legislativních počínů, které mají pozitivní dopad na byznys. Vítězem se stal nález Ústavního soudu k elektronické evidenci tržeb (EET), na druhém místě se umístil zákon o platebním styku implementující evropskou směrnici o platebních službách (PSD2) a na třetím místě nalezneme právě novelu stavebního zákona, která získala 18 % hlasů.

Odůvodnění ocenění: Zákon č. 225/2017 Sb., kterým se mění zákon o územním plánování a stavebním řádu (stavební zákon), zkracuje a ztransparentňuje územní plánování a zavádí jednotné územní a stavební řízení pro jednotlivé stavby i soubory staveb včetně případné integrace EIA procesu. Snižuje se náročnost na majetkoprávní vypořádání v řízení, zejména pro veřejně prospěšné stavby. Omezuje se účast spolků (občanských sdružení) v řízeních a zjednodušuje se proces povolování užívání staveb.

Více informací <http://www.zakonroku.cz/>

KONCEPČNÍ ŘEŠENÍ LETNÉ DOPORUČUJE ČKA HLEDAT FORMOU ARCHITEKTONICKÉ SOUTĚŽE

Média přinesla v úterý 4. září 2018 zprávu o vypsání výběrového řízení na pořízení projektové dokumentace na revitalizaci Letné na místě bývalého Stalinova pomníku. Česká komora architektů považuje takový postup za nevhodný.

„Místo bývalého Stalinova pomníku je jedním z nejdůležitějších míst v Praze, s pohnutou historií. Pro dané místo je nutné najít vhodné využití a jemu podřídit řešení celého prostoru včetně širšího kontextu. Ideálním nástrojem je otevřená architektonická soutěž, která přinese Praze různorodé návrhy a názory na řešení místa,“ uvedl Milan Svoboda, člen Představenstva ČKA a předseda pracovní skupiny pro soutěže. „Česká komora architektů může ze zkušeností potvrdit, že dobře připravená a zorganizovaná a po právní i odborné stránce zvládnutá soutěž je nejlepším způsobem, jak nalézt řešení uvedeného prostoru i zhotovitele projektové dokumentace,“ dodal.

ČKA proto doporučuje přehodnocení rozhodnutí Rady hl. m. Prahy a hledání koncepčního řešení daného prostoru formou architektonické soutěže.

PŘED 50 LETY SE ZRODIL SIAL

První červen roku 1968 byl krásný slunný den. Den jako stvořený pro úřední akt, který by de iure jen posvětil to, co už léta de facto existovalo. Nezávislý projekční ateliér rozvíjející „tvůrčí činnost na mimořádných úkolech“ typu televizního vysílače na Ještědu. Byli to právě jeho autoři sdružení pod Hubáčkovým vedením ve skupině S 12, kteří toho dne dali sbohem Stavoprojektu a spolu s týmem Otakara Binara a Miroslava Masáka přešli do nového uskupení. Do Sdružení inženýrů a architektů Liberec, o jehož genezi se zcela zásadním způsobem zasloužil liberální předseda Městského národního výboru Jiří Moulis. Vedením kanceláře, která fungovala pod hlavičkou města Liberce, pověřil Karla Hubáčka. Díky jeho charismatu se Sial zakrátko transformoval v ateliér – laboratoř, kde vedle sebe pracovali jak architekti a stavební inženýři, tak ekonomové, statikové či různí specialisté. Sial byl od samého začátku svobodomyšlným týmovým pracovištěm, jehož věhlas díky nekonvenčním projektům – „nikoliv sériové práci“ – rostl exponenciální řadou. Není divu, že už koncem osmašedesátého roku, kdy vystavil své práce v libereckém Naivním divadle, se do jeho řad hrnuli mladí absolventi pražských škol architektury. Jejich až nečekaný zájem přivedl následujícího roku Miroslava Masáka k myšlence vytvořit pro ně speciální pracoviště zvané Školka Sial. V době, kdy jeho příslušníci začali v bývalé hospodě Na Jedlové v Radčicích produkovat pozoruhodnou škálu rozmanitých projektů, už ale Hubáčkovu sdružení pomalu zvonila hrana. Ateliér, jehož mnozí členové se netajili svým odporem ke vstupu vojsk Varšavské smlouvy do Československa, byl Husákovu režimu velmi ostrým trnem v oku. A tak Sial v prosinci 1971 zlikvidoval.

Jakub Potůček

SIALSKÁ TROJČATA

[Radovan Lipus, Milan Šotek, David Vávra]

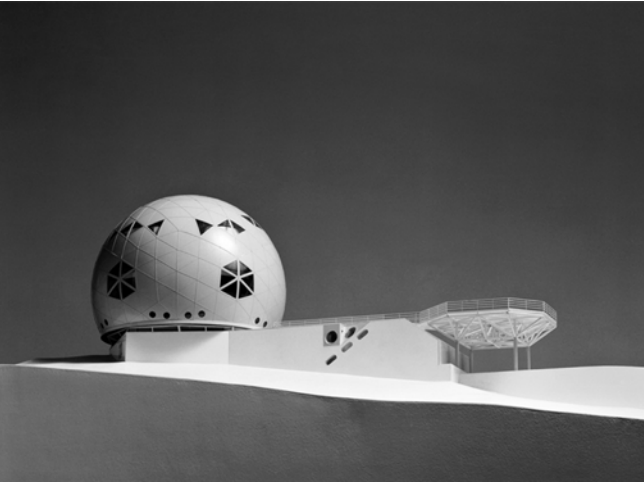
Od 4. 10. do 20. 10. 2018 bude v divadle F. X. Šaldy v Liberci uveden „zmužilý kabaret o stavbě Ještědu“. Představení je poctou městu Liberci, jeho architektuře a osobnostem 60. let, které v šermu se socialistickou realitou vytvořily malé i velké zázraky.

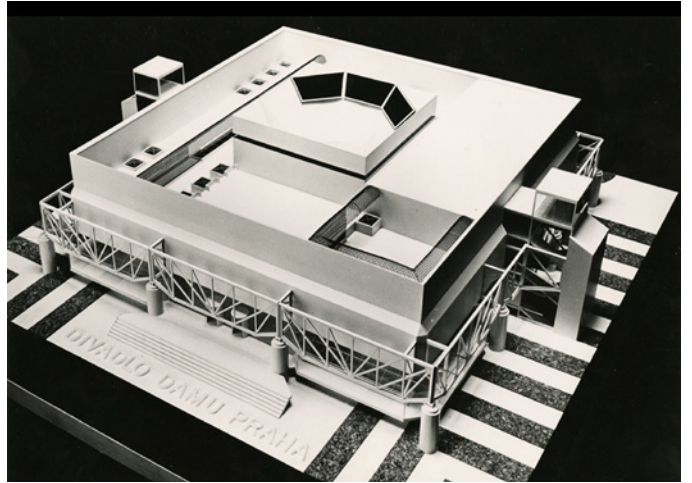
Architekti Sialu a jejich přátelé v závěru neformální konference na pomníku Adolfa Loose v Liberci, 80. léta. Všechny snímky pocházejí z archivu Miroslava Masáka

Vlevo: Miroslav Masák, návrh hotelového bydlení pro Teplice, 1966.
Vpravo: Sluneční domek v Ondřejově, Jiří Suchomel, studie 1980

Vlevo: Dalibor Vokáč a Zdeněk Zavřel, Česká bouda na Sněžce, 1976.
Vpravo: Divadelní studio DAMU v Praze, Karel Hubáček, studie 1982

Vlevo: John Eisler, Kaple pro Storsand v Norsku, 1969.
Vpravo: Soutěžní návrh komplexu Tegeler Hafen v Berlíně, John Eisler, Emil Příkrýl, Martin Rajniš, Jiří Suchomel, Dalibor Vokáč, 1980

Film a architektura. Životopisný snímek Eames: The Architect and The Painter

Jiná perspektiva. Rudy Ricciotti, Muzeum evropské a středozevní civilizace, Marseille, 2013, foto SiefkinDR, CC BY-SA 3.0, wikipedia.org

Děti a město / Prostor pro hru. Foto archiv organizátorů

AKCE A ZÁŠTITY

DEN ARCHITEKTURY

Akce

Záštitka ČKA

28. 9.–4. 10. 2018

Města v České republice

Běh za architekturou, horské túry, plavba parníkem, cyklovyjížďky, filmové projekce, workshopy, přednášky a především pečlivě připravené procházky vedené architektky, urbanisty či historiky a příležitost dostat se do jindy nepřístupných staveb. Den architektury, pořádaný každoročně spolkem KRUH, zamíří do bezmála devadesátky měst po celé České republice a také na Slovensku a nabídne veřejnosti nový pohled na architekturu, která nás obklopuje. Celým letošním programem se jako hlavní linie vine téma „Architektura společně“, festival si připomíná výročí 100 let od založení Československa.

Součástí akce je mezinárodní filmový festival FILM A ARCHITEKTURA (29. 9.–5. 10), který se nově rozrostl do dvaceti měst. Hlavní osu programu budou tvořit celovečerní autorské filmy se zaměřením na architekturu a design. Festival stejně jako v loňském roce otevře slavnostní festivalový warm-up.

20. září v kině Světozor proběhne projekce životopisného snímku Eames: The Architect and The Painter. Závěr festivalu v Praze bude 4. října opět v kině Světozor patřit přednášce významného německého architekta, profesora Hanse Kollhoffa, který vytvořil tvář sjednoceného Berlína.

www.denarchitektury.cz

JINÁ PERSPEKTIVA

Přednášky

Záštitka ČKA

Kino Světozor, Vodičkova 41, Praha 1

Spolek KRUH pořádá od roku 2001 veřejné akce a přednášky zaměřené na současné dění v architektuře a do České republiky přivedl desítky skvělých architektů a architektek z celého světa. Cílem diskusí je zprostředkovat dialog o kvalitní české i světové architektuře a o architektonické tvorbě široké veřejnosti.

4. 10. 2018 od 20 h

Hans Kollhoff (DE): Bylo nebylo / Once upon a time

1. 11. 2018 od 19.30 h

Raul Pantaleo / Tam Associati (IT): Architektura v období války a po ní / War and postwar architecture + Alexander Brodskiy (RU)

Místo: CAMP / Centrum architektury a městského plánování, Vyšehradská 51, Praha 2

6. 12. 2018 od 19.30 h

Rudy Ricciotti (FR): Bez názvu / Untitled + Cadaval & Solá-Morales (ES): Pomaloučku / Going slowly

www.kruh.info

DĚTI A MĚSTO / PROSTOR PRO HRU

Konference

25.–26. 10. 2018

CAMP / Centrum architektury a městského plánování, Vyšehradská 51, Praha 2

Po úspěšném loňském 1. ročníku konference Architektura dětem pořádá Fakulta architektury ČVUT 2. ročník této akce. Jejím hlavním cílem je rozvinout do hloubky jedno z klíčových témat existující platformy, a to Děti a město. Snahou je upozornit na důležitost dětské hry venku, na její přínosy pro rozvoj dětí a na to, že herní prostory jsou důležitou součástí města a měly by být navrženy tak, aby do něj vhodně zapadaly a zároveň aby dobře sloužily svému účelu, tedy dětské hře. Konference se bude detailně věnovat problematice stávajících evropských norem pro dětská hřiště, jejichž novela vstoupí v platnost na podzim tohoto roku. V panelové diskusi bychom se rádi zaměřili mimo jiné na to, zda současné normy a proces certifikace herních prvků dokážou pružně reagovat na současné trendy, kreativitu návrhářů a potřeby obyvatel měst.

Na panelovou diskusi naváže druhý den workshop užší skupiny vybraných odborníků od nás i ze zahraničí. Výsledkem by mělo být větší vzájemné pochopení stanovisek jednotlivých aktérů a zahájení jejich další komunikace a spolupráce.

Závěrem workshopu bude sepsáno prohlášení formou Memoranda, jehož cílem bude přispět k postupnému vylepšení a zefektivnění procesu navrhování, realizace i kontroly herních prostorů v České republice.

www.architekturadetem.cz

Konference AUÚP - veřejná prostranství. Náměstí Republiky v Pardubicích, kostel sv. Bartoloměje, foto ŠJů, Wikimedia Commons

Veřejný prostor CZ - Krajina města. LLJ Architects, Haenke - Victoria Pragensis, botanický labyrint, Praha, 2017. Foto archiv ČCA

AGPS Transformations. AGPS architecture, Hollywood House, Los Angeles, 1993. Foto archiv GJF

KONFERENCE AUÚP – VEŘEJNÁ PROSTRANSTVÍ

Konference

Záštitka ČKA

8.–9. 11. 2018

Pardubice, Klub ABC, Jiráskova 1963

Pravidelná konference AUÚP pro odbornou veřejnost s aktuálním tématem, týkajícím se tvorby a užívání veřejných prostranstvích v sídlech různých velikostí včetně možnosti využití dotací na pořízení Územní studie veřejných prostranství na úrovni obcí s rozšířenou působností. Součástí konference je zahraniční příspěvek Jakoba Matzena o tvorbě veřejných prostranství v Dánsku a panelová diskuse s projektanty, pořizovateli, uživateli a zástupci samospráv. Dále budou představeny realizované příklady z větších i menších měst. Konference je dvoudenní, ve čtvrtek večer bude doplněna společenským večerem, v pátek v dopoledních hodinách odbornou exkurzí.

www.urbanismus.cz

Program:

8. 11. 2018

Představení Pardubického kraje; představení města Pardubice; 100 let republiky; veřejná prostranství v urbanismu samostatného státu

Veřejná prostranství v Dánsku; příklad Pardubice, Kadaň, Beroun; panelová diskuse

9. 11. 2018

US veřejných prostranství; filosofické aspekty veřejných prostranství; veřejná prostranství Vrboveckých vinných sklepů; veřejná prostranství malých sídel
Odborná exkurze

VEŘEJNÝ PROSTOR CZ / KRAJINA MĚSTA

Výstava

5.–30. 9. 2018

Kancelář architektury města Karlovy Vary, náměstí Dr. M. Horákové 2041, Karlovy Vary

Výstava prezentující výběr 60 zajímavých realizací v oblasti veřejného prostoru od jednotlivých náměstí či parků až po rozsáhlé koncepty ovlivňující podobu nejen center měst. Na projektu spolupracovaly Ústav dějin umění AV ČR, Galerie Jaroslava Fragnera a Galerie Architektury Brno. Výstavu doprovází česko-anglická publikace s texty Petra Kratochvíla, Pavly Melkové, Dana Mertly a Michae-ly Hečkové. Výstava proběhla v listopadu loňského roku v Galerii Jaroslava Fragnera.

www.gjf.cz

AGPS TRANSFORMATIONS

Výstava

6. 9.–14. 10. 2018

Galerie Jaroslava Fragnera, Betlémské nám. 5a, Praha 1

Výstava agps transformations prozkoumává pojem času v urbanistických procesech prostřednictvím vybraných projektů, které vznikly ve studiích agps architecture v Curychu a Los Angeles. Zaměřuje se na vztahy různých časových horizontů proměn prostoru: horizont urbanistického rámce, výstavba domů reprezentující střední časový horizont a bezprostřední události všedního dne. V souvislosti s nepředvídatelnými výzvami měnícího se kontextu výstava poukazuje na důležitost flexibility a přizpůsobitelnost prostorových schémat, jako protiklad k a priori determinovanému, idealizovanému, konečnému stavu, který je jen mimořádně zřídka dosažen.

www.gjf.cz

Sergison Bates Architects, Zákaznické centrum a kanceláře, Pudong, Šanghaj, Čína, 2016. Foto archiv Domu umění v Českých Budějovicích

SERGISON BATES ARCHITECTS

Výstava

24. 10.–22. 11. 2018

Dům umění, náměstí Přemysla Otakara II. 38, České Budějovice

Kancelář Sergison Bates funguje od roku 1996, založena byla v Londýně, aktuálně má pobočku i v Curychu. Na svém kontě má projekty nejrůznější zaměření i rozměrů – často jde o městské bytové domy. O jejich architektuře se hovoří jako o poctivé, nenápadné, solidní a plně respektu ke svému okolí. Jonathan Sergison vystoupil v Praze v rámci přednášek KRUH v roce 2017.

www.dumumenicb.cz

AFF Architekten, Roundhouse Wriezener Station, 2014. Foto archiv AFF

AFF ARCHITEKTEN

Výstava

29. 11.–30. 12. 2018

Dům umění, náměstí Přemysla Otakara II. 38, České Budějovice

Výstava předního berlínského ateliéru. Práce AFF je založena na pochopení architektury jako objektu, sochy. Tento pohled se projevuje již během procesu vývoje jejich projektů. Práce AFF se vyvíjí při navrhování. „Produkovat a současně neustále rozhodovat, opravovat, přetvářet. Každý krok může být novým zdrojem inspirace; každý průběžný výsledek vytváří nové reakce a je součástí evoluce“.

www.dumumenicb.cz

MOSKVA 1937. ARCHITEKTURA
A PROPAGANDA V ZÁPADNÍ
PERSPEKTIVĚ

Vendula Hnídková

Prostor – architektura, interiér,
design, o. p. s., Ústav pro dějiny
umění AV ČR, 2018

V období masivních čistek se Sovětský svaz uzavíral okolnímu světu a cizince zde žijící mnohdy záměrně likvidoval. Výjimkou se v těchto vypjatých časech stal 1. všesvazový sjezd sovětských architektů, uspořádaný v červnu 1937 v Moskvě za účasti renomovaných zahraničních tvůrců. Sjezd se měl stát důležitým milníkem ve vývoji moderní architektury v SSSR na cestě k socialistickému realismu a významní cizinci měli být při tom. Jejich svědectví však často podávají obraz o problematických momentech nejen na sjezdu, ale i na navštívených stavbách. Antologie, představující unikátní texty zahraničních architektů získané z archivů po celém světě, je vůbec první analýzou sjezdu z pohledu účastníků, mezi nimiž figurovaly takové osobnosti jako Frank Lloyd Wright, André Lurçat, Sven Markelius anebo Josef Gočár a Pavel Janák. Shromážděné texty dokládají míru jejich (ne)kritické reflexe sovětské reality, jejíž nedílnou a podstatnou součástí architektura byla. Kniha je doplněna stručnou poznámkou k začátkům architektonické tvorby v duchu socialistického realismu v tehdejším Československu.

Křest knihy

Veřejná prezentace stoosmdesátičtyřstránkové knihy se koná v rámci Dne architektury 2018 v sobotu 29. 9. v době od 15 do 17 h v hotelu International v Praze-Dejvicích, Koulava 15. Součástí bude i prohlídka vybraných prostor hotelu.

NOVÉ KNIHY
A RECENZE

CABIN PORN – CHATY NA KONCI SVĚTA

Zach Klein

Grada, 2018

Touha uniknout z ruchu města do divočiny a vytvořit si zde přístřeší, v němž by se dalo žít v úzkém sepětí s přírodou, provází člověka od nepaměti. Pobývání daleko od civilizace bylo popsáno v desítkách odborných knih i beletrii, hřebíky potřebné ke stavbě chaty počítal i Thoreau ve své kultovní knize Walden aneb Život v lesích. V Čechách, kde je nyní asi nejčtenější knihou série rozhovorů Raději zešílet v divočině od Aleše Palána a které se mohou pyšnit jedním z nejvyšších procent chatařů a chalupářů vůbec, nás víkendový útěk do lesů a budování vlastního přístřešku z místních zdrojů možná nepřekvapí.

Ale přesto. Málokomu z nás se daří skutečně vyhnout zrychlenému tepu doby a všudypřítomnému stresu. Majitelům chat z knihy Cabin Porn se to povedlo. Našli místo, kde se mohou ukrýt před světem, kde našli útočiště, kde je klid a mohou tam zvát své nejbližší, s nimiž mohou tyto hodnoty sdílet. Unikli na konec světa.

Knihla dokumentuje příběhy 200 chat, srubů a přístřešků na skalách, pod zemí i v korunách stromů, postavených hlavně z materiálů nalezených v jejich bezprostředním okolí. Deseti z nich je věnován obsáhlejší materiál, jak textový, tak obrazový.

Další obydlí najdete na <http://cabinporn.com/>, původně blogu, na němž se autorům podařilo během šesti let nasbírat fotografie více než 12 tisíc chatek z celého světa, které se staly zdrojem pro vznik knihy. Inspirace pro všechny, kdo mají nakročeno směrem od civilizace.

Markéta Pražanová

STRUKTURA
MĚSTA
V ZELENÍ

PRAŽSKÉ VIZE / FANTASTICKÉ STAVBY, KTERÉ NIKDY NEVZNIKLY

Klára Brůhová

Paseka, 2018

Nuselský most mohl stát už za první republiky, Petřín a Kampu jsme dnes mohli mít spojenou s asfaltem a automobily, Vyšehrad s krematoriem nebo s činžáky a Letnou s gigantickým průkopem od Vltavy až po Střemovku nebo s komplexem vládních mrakodrapů. Neuskutečněných projektů pro Prahu, smělých, často šokujících, ale někdy i překvapivě vizionářských, najdeme zejména na přelomu 19. a 20. století a na počátku první republiky plno.

Autorka Klára Brůhová, která se věnuje dějinám architektury a urbanismu 20. století a působí na Ústavu dějin a teorie architektury FA ČVUT v Praze, z nich vybírá významnější, vizuálně výrazné nebo ve své době nejkontroverznější. Kromě zmíněných míst se kniha věnuje i Staroměstskému náměstí, náměstí Republiky, lokalitám na Malé Straně, Podskalí a Vítkovu. Bohatou dobovou obrazovou dokumentací doprovázejí výtvarné vizualizace Jana Šrámka a Veroniky Vlkové.

STRUKTURA MĚSTA V ZELENÍ

Ladislav Zikmund-Lender

**Filozofická fakulta Univerzity
Hradec Králové, Právý úhel,
2018**

Kniha ve dvaceti kapitolách ukazuje, že unikátní moderní urbanismus a architektura města Hradec Králové spočívá ve vrstvení odkazů historických epoch, v systematickém včlenění struktury veřejné zeleně do tehdejší představy o moderní metropoli a v organickém propojení progresivních i tradičních architektonických forem.

Poskytuje nejen nové interpretace děl ikonických architektů, ale přináší i kapitoly věnované tvůrcům, o nichž v souvislosti s Hradcem zatím nikdo nepsal. Zaměřuje se na hradecké dílo Jana Kotěry, Václava Weinzettla, Františka Thomayera, Jindřicha Freiwalda, Theodora Petříka, Oldřicha Lisky, Jana Rejchla, Josefa Gočára, Vladimíra Zákrejse, Josefa Fňouka či Heinricha Kulky a dalších slavných tvůrců. Kromě toho se zabývá i tím, jak se na venkovském městě projeví avantgardní styly jako kubismus nebo funkcionalismus, a ukazuje také, jak jednotlivé cirkve přistupovaly k požadavku moderního svatozátku.

Kniha je zatím nejrozsáhlejší syntézou o architektuře 20. století. Obsahuje přes 300 současných i dobových fotografií, návrhy a plány, mapu 60 vybraných objektů, jmenný rejstřík a rozsáhlé anglické resumé.

KOMENTÁŘ KE STAVEBNÍMU ZÁKONU A PŘEDPISY SOUVISEJÍCÍ

**Jan Mareček, Jiří Doležal,
Vladimíra Sedláčková, Tomáš
Sklenář, Martin Tunka, Zdeňka
Vobrátlová**

**Vydavatelství a nakladatelství
Aleš Čeněk, s. r. o., 2018**

Stavební zákon č. 183/2006 Sb. byl naposledy podstatně novelizován zákonem č. 225/2017 Sb. s účinností od 1. 1. 2018. Publikace přináší souborný výklad stavebního zákona v jeho platném znění spolu s výkladem jeho prováděcích předpisů a předpisů bezprostředně navazujících, které upravují zejména organizaci a využívání území, jakož i přípravu a povolování staveb a jsou určující pro činnost orgánů územního plánování a stavebních úřadů. Komentář zpracoval autorský kolektiv, který se podílel na přípravě právní úpravy územního plánování a stavebního řádu a jehož členové se soustavně zabývají poznatky z její praktické aplikace. Publikace byla zpracována na základě podkladů shromážděných ke dni 15. 4. 2018.

CELOŽIVOTNÍ PROFESNÍ VZDĚLÁVÁNÍ

Přinášíme výběr seminářů zařazených do Celoživotního profesního vzdělávání ČKA.

Fórum krajinářské architektury (viz též s. 23)

Česká komora architektů
14. 9. 2018, Praha, 5 bodů
19. 10. 2018, Praha, 5 bodů
9. 11. 2018, Praha, 5 bodů

OTTA: Městský architekt (viz též s. 24)

Česká komora architektů
19. 9. 2018, Praha, 5 bodů

Novela stavebního zákona na úseku stavebního řádu a územního rozhodování a související zákony včetně prováděcích vyhlášek

Česká komora architektů
20. 9. 2018, Praha, 5 bodů
9. 10. 2018, Praha, 5 bodů

GDPR v praxi architekta

Česká komora architektů
18. 10. 2018, Praha, 5 bodů

OTTA: Veřejný zájem v územním plánování

Česká komora architektů
29. 11. 2018, Praha, 5 bodů

Představení společnosti ZAPA v projektu ZAPA – TECH

PSM CZ, s. r. o.
12. 9. 2018, Ostrava, 2 body
13. 9. 2018, Olomouc, 2 body
25. 9. 2018, Brno, 2 body
3. 10. 2018, České Budějovice, 2 body
9. 10. 2018, Liberec, 2 body
11. 10. 2018, Praha, 2 body

SMART BUILDING – Jak vytvářet chytřejší a šetrnější budovy

Asociace chytrého bydlení
12. 9. 2018, Praha, 2 body

Stavební zákon – velká novela

STUDIO AXIS, spol. s r. o.
13. 9. 2018, Praha, 2 body

Technický dozor stavebníka

STUDIO AXIS, spol. s r. o.
25. 9. 2018, Praha, 2 body

Dozor na stavbě dle velké novely stavebního zákona 2018

Building & Law, spol. s r. o.
25. 9. 2018, Ústí nad Labem, 2 body

Nové požadavky na projektovou dokumentaci a stavební výrobky

STUDIO AXIS, spol. s r. o.
11. 10. 2018, Praha, 2 body

Speciální betony 2018

SEKURKON, s. r. o.
11.–12. 10. 2018, Bystřice nad Pernštejnem, 3 body

Otvorové výplně stavebních konstrukcí

Stavokonzult Eduk, s. r. o.
16.–17. 10. 2018, Hradec Králové, 3 body

Zakládání staveb

STUDIO AXIS, spol. s r. o.
16. 10. 2018, Praha, 2 body

Konstrukce a betony pro jejich zhotovení

Českomoravský beton, a. s.
1. 11. 2018, Brno, 2 body

Adaptace na změnu klimatu v souvislostech... skutečné hrozby a možnosti řešení

ASIO NEW, spol. s r. o.
1. 11. 2018, Brno, 1 bod
6. 11. 2018, Praha, 1 bod

Zkoušení vlastností betonu a jeho složek

SEKURKON, s. r. o.
7.–8. 11. 2018, Praha, 3 body

Beton – rizika vad a poruch

Českomoravský beton, a. s.
7. 11. 2018, Plzeň, 2 body
15. 11. 2018, Tábor, 2 body

PROPAMÁTKY – obnova a využívání textílek

Institut pro památky a kulturu, o. p. s.
7. 11. 2018, Lomnice nad Popelkou, 4 body

Veřejná prostranství / ZÁŠTITA ČKA (více viz s. 30)

Asociace pro urbanismus a územní plánování
8.–9. 11. 2018, Praha, 5 bodů

Školení pro stavbyvedoucí – nedostatky ve vedení

a bezpečnosti na stavbách
STUDIO AXIS, spol. s r. o.
14. 11. 2018, Praha, 1 bod

Pražské stavební předpisy

STUDIO AXIS, spol. s r. o.
20. 11. 2018, Praha, 2 body

Nedostatky v projektování, realizaci a kontrolách staveb z hlediska požární bezpečnosti

STUDIO AXIS, spol. s r. o.
28. 11. 2018, Praha, 2 body

Řešení správních deliktů v oblasti památkové péče

STUDIO AXIS, spol. s r. o.
4. 12. 2018, Praha, 2 body

POJIŠTĚNÍ

ZMĚNA V PERSONÁLNÍM OBSAZENÍ POZICE LIKVIDÁTORA MARSH

Od 1. 6. 2018 se mění personálního obsazení týmu na pozici likvidátora pojistných událostí pro ČKA. Pan Petr Smrkovský po mnoha letech končí na vlastní žádost pracovní poměr ve společnosti MARSH. Novou kontaktní osobou bude pan Daniel Černík. Daniel má třicetileté zkušenosti v oblasti likvidace pojistných událostí. V minulosti působil v České pojišťovně a pojišťovně Allianz.

Kontakt

Daniel Černík, Senior Claims Specialist
MARSH, s. r. o.
Atrium Flora, vchod B, Vinohradská 2828/151, 130 00 Praha 3
e-mail: daniel.cernik@marsh.com
telefon: 221 418 137, 724 268 791
www.marsh.cz

38

LEGISLATIVA

NOVÉ PRÁVNÍ PŘEDPISY

Pro lepší obeznámenost architektů s relevantní legislativou si dovoluujeme upozornit na některé předpisy, které souvisejí s výkonem profese a k jejichž změnám došlo v poslední době. Ve Sbírce zákonů České republiky jsou zákony a vyhlášky pravidelně zveřejňovány, viz www.mvcr.cz v rubrice Legislativa.

Z předpisů uveřejněných ve Sbírce zákonů České republiky od 16. 4. 2018 do 20. 7. 2018 upozorňujeme zejména na:

Vyhláška č. 142/2018 Sb.

o náležitostech posouzení vlivu záměru a koncepce na evropsky významné lokality a ptačí oblasti a o náležitostech hodnocení vlivu závažného zásahu na zájmy ochrany přírody a krajiny

Jedná se o prováděcí vyhlášku k zákonu č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny. Obsahuje mimo jiné náležitosti posuzování vlivu politiky územního rozvoje, zásad územního rozvoje a územního plánu na předmět ochrany a celistvost evropsky významné lokality nebo ptačí oblasti.

→ Vyhláška je účinná od 1. 8. 2018.

Vyhláška č. 127/2018 Sb.

kterou se mění vyhláška č. 419/2013 Sb., k provedení zákonného opatření Senátu o dani z nabytí nemovitých věcí

Dochází ke změně příloh vyhlášky, ve kterých je stanovena základní cena stavebních pozemků ve vyjmenovaných obcích či oblastech a základní cena zastavěné plochy podlaží pro stavby rodinného domu a staveb pro rekreaci. Uvedené ceny se poměrně výrazným způsobem navyšují, zejména v případě velkých měst. Tyto ceny slouží ke kalkulaci daně z nabytí nemovitých věcí v případě, že sjednaná kupní cena je nižší.

→ Části vyhlášky týkající se uvedené změny cen nabytí účinnosti 1. 7. 2018, zbývající části nabudou účinnosti 1. 1. 2019.

Zákon č. 113/2018 Sb.

kterým se mění zákon č. 254/2001 Sb., o vodách, a zákon č. 388/1991 Sb., o Státním fondu životního prostředí

Novela upravuje mimo jiné podmínky pro vypouštění odpadních vod obsahujících nebezpečné látky do kanalizace, postup vodoprávního úřadu při vydávání souhlasu se stavbami či činnostmi, které mohou ovlivnit vodní poměry, odbornou způsobilost pro odběry vzorků a rozbory odpadních vod, možnost stanovení přísnějších emisních limitů v případě, vyžadují-li to cíle ochrany vod. Nově jsou upraveny také poplatky za odebrané množství podzemní vody, za vypouštění odpadních vod do vod povrchových a za povolené vypouštění odpadních vod do vod podzemních.

→ Zákon bude účinný od 1. 1. 2019.

Vyhláška č. 73/2018 Sb.

kterou se zrušuje vyhláška č. 486/2008 Sb., kterou se stanoví odborné činnosti související se zabezpečením vydávání a řádné distribuce českých technických norem a úplata za jejich poskytování, a některé další vyhlášky

Dochází ke zrušení vyhlášky týkající se vydávání technických norem a úplaty za jejich poskytování.

→ Vyhláška je účinná od 5. 6. 2018.

Vyhláška č. 66/2018 Sb.

kterou se mění vyhláška č. 503/2006 Sb., o podrobnější úpravě územního rozhodování, územního opatření a stavebního řádu, ve znění vyhlášky č. 63/2013 Sb.

Jedná se o reakci na novelu stavebního zákona, nově jsou upraveny požadavky a formuláře týkající se společného povolení, společného povolení s posouzením vlivů na životní prostředí, společného oznámení záměru a společného souhlasu.

→ Vyhláška je účinná od 20. 4. 2018.

Dále upozorňujeme na dvě důležité novely, které dosud nejsou oficiálně publikované, a to

→ novelu Pražských stavebních předpisů, která ruší požadavek na oslunění bytů; a

→ novelu stavebního zákona, která výrazně omezuje požadavek dokládání závazného stanoviska úřadu územního plánování, s účinností od 1. 1. 2019.

O podrobnostech k těmto změnám budeme informovat na www.cka.cz, případně v Newsletteru.

OTÁZKY A ODPOVĚDI

K povinnosti označit územní studii razítkem

Zpracovala jsem pro město územní studii. To ji nechalo projednat veřejností, na základě čehož vznikl požadavek města na zapracování změn a označení autorizačním razítkem. Já však se změnami z odborného hlediska nesouhlasím a požadavek města odmítám. Nemám problém s tím, že by byl můj návrh upraven, ale otisk razítka ke změněné verzi připojovat nechci. Podle mého názoru je to srovnatelné s pořízením územního plánu, kde se čistopis rovněž razítkem již neoznačuje, je to tak? Prosím o vyjádření k věci.

Níže uvádím poznámky k vašemu dotazu:

- územní studie se ze zákona neprojednávají. Pokud jste tedy neměla ve smlouvě uveden opak, je činnost zpracovatele územní studie ukončena odevzdáním návrhu územní studie opatřeného autorizačním razítkem;
- analogie s pořízením územního plánu je použitelná jen do určité míry – vzhledem k tomu, že územní studie není finálně schvalována žádným orgánem, který by za její podobu zodpovídal, je dle mého názoru o to významnější zodpovědnost autorizovaného architekta vyjádřená razítkem – věcně tedy rozumím tomu, že město autorizaci požaduje;
- formálně ovšem razítko na „čistopisu“ územní studie pro účely evidence územní studie být nemusí;
- město po vás nemůže požadovat, abyste užitím svého razítka převzala odpovědnost za řešení, které považujete za věcně nesprávné. Pokud na autorizaci územní studie trvá, jediným řešením je výsledky veřejného projednání přizpůsobit vašemu odbornému názoru.

K rozsahu autorizace autorizovaných architektů

Jako architekt s typem autorizace A: obor architektura (A.1) jsem nyní vyzván investorem zhotovit dokumentaci pro vydání společného povolení na stavbu místní komunikace. Je k tomu má autorizace dostačující?

Stavba pozemní komunikace patří mezi inženýrské stavby, k jejichž projektování je třeba příslušné autorizace ČKAIT. Výjimkou je situace, kdy je inženýrská stavba součástí projektu, v němž nefiguruje jako stavba hlavní (např. dopravní komunikace v rámci projektu umísťujícího stavbu na více parcel, studna u rodinného domu atp.). V takovém případě autorizace A.1 dostačuje (a předpokládá se přitom, že v případě potřeby bude z vaší strany přizván příslušný odborník).

K neoprávněnému odstoupení od smlouvy

Dokončil jsem projekt rodinného domu, klientovi zaslal fakturu. Místo platby jsem obdržel poštou odstoupení od smlouvy spolu výzvou zaplatit klientovi zpět zálohu, a to z důvodu zpoždění projektu. Ten byl však zpožděn 30 dnů z důvodu stále nových požadavků klienta. Jak reagovat?

Doporučujeme zaslat klientovi oznámení, že odstoupení od smlouvy neakceptujete. Nebude-li klient reagovat dle požadavku (tedy neuhradí vystavenou fakturu), bude následovat předžalobní výzva a následně podání návrhu na vydání platebního rozkazu. Návrh textu:

- Vážený pane XXXX, dne XXX jsem od Vás obdržel poštou oznámení o odstoupení od smlouvy, kterou jsme vzájemně uzavřeli dne XXXX. Oznamuji Vám tímto, že uvedené důvody pro odstoupení od smlouvy neuznávám, jelikož nenastaly mým zaviněním,

a Vámi zasláné odstoupení od smlouvy neakceptuji. Důvodem nesplnění termínu byly především Vámi požadované změny v dokumentaci spolu s nedostatkem poskytované součinnosti. Toto jsem schopen doložit naší emailovou komunikací. Vyzývám Vás, abyste splnil své smluvní povinnosti a zaplatil fakturu, která Vám byla zaslána dne XXXX. Upozorňuji Vás, že v opačném případě jsem připraven řešit záležitost soudní cestou. Aktuálně věc řeším s právníky České komory architektů.

K formám koupě

Obvykle provádím většinu nákupů elektroniky na firmu. Slyšel jsem však, že pokud provedu nákup na sebe jako fyzickou osobu, dostanu delší záruku, je to pravda?

Nový občanský zákoník rozlišuje, zda do smluvního vztahu vstupujete jako tzv. spotřebitel, nebo jako podnikatel. Za spotřebitele se zákazník považuje, pokud kupuje zboží nebo objednává služby pro osobní potřebu (do objednávky uvádí jen své jméno/adresu), naopak jako podnikatel do vztahu zákazník vstupuje, pokud zboží nakupuje pro účely svého podnikání (do objednávky uvádí IČO) – v případě sporu by se posuzovalo, k jakému účelu bylo zboží fakticky užito, tedy i kdybyste ho nakoupil jako fyzická osoba – spotřebitel a následně ho užil pro své podnikání, ochrana spotřebitele se na vás vztahovat nebude. Spotřebiteli poskytuje občanský zákoník různé výhody, které podnikatel nemá – významná je například zákonná dvouletá záruka či možnost vrácení zboží zakoupeného přes e-shop do 14 dnů bez udání důvodu. Výhodnější postavení má spotřebitel také v reklamačním řízení, v němž má na rozdíl od podnikatele právo volby, jakým způsobem reklamaci vadného vyřídit v závislosti na okolnostech. Z tohoto hlediska je tedy nepochybně výhodnější některé zboží, zejména pokud se u něj se lze obávat vzniku závad, koupit jako spotřebitel. Doporučujeme však také v konkrétních případech prověřit obchodní podmínky – není vyloučené, že obchodník dobrovolně garantuje podnikateli obdobné podmínky, jaké náleží ze zákona spotřebiteli.

Eva Faltusová, Daniela Rybková

K MÍŘE ZÁVAZNOSTI METODICKÉHO POKYNU A PRŮVODNÍ ZPRÁVY K ÚZEMNÍMU PLÁNU HLAVNÍHO MĚSTA PRAHY

Dne 7. 6. 2018 byl Nejvyšším správním soudem vynesena rozsudek č. 8 As 220/2017-44 NSS, který se zabývá otázkou právní závaznosti Metodického pokynu k Územnímu plánu sídelního útvaru hlavního města Prahy („ÚP HMP“), a Průvodní zprávy k ÚP HMP, která byla v upravené podobě schválena dne 14. 9. 2016. NSS potvrdil, že vzhledem k tomu, že Průvodní zpráva v upravené podobě nebyla nikdy schválena jako právně významná část územního plánu postupem podle § 188 stavebního zákona (jednalo se o přílohu usnesení o změně ÚP HMP), nelze jejím prostřednictvím stavebníkům ukládat povinnosti. V souvislosti s tím odmítl závaznost vymezení pojmu koeficient podlažních ploch, který byl v úpravě Průvodní zprávy z roku 2006 změněn, a uvedl, že stavební úřad postupoval správně, když za závaznou pojal definici uvedenou v Průvodní zprávě v jejím původním znění. Současně s tím se vyjádřil k použitelnosti Metodického pokynu u ÚP HMP z roku 2002. Uvedl, že není pochyb o tom, že cestou metodického pokynu nelze upravovat práva a povinnosti soukromých osob, ale lze toliko ukládat úkoly osobám, které podléhají řídicí pravomoci toho, kdo pokyn vydává. NSS uvedl, že Metodický pokyn je aplikovatelný pro správný orgán potud, pokud svým obsahem nereguluje prostorové uspořádání území. Uzavřel, že rovněž návod pro výpočet určitého limitu (v tomto případě koeficient zeleně) je svým způsobem prostorovým regulativem, proto není možné ho považovat za závazný ani vymahatelný, a to z toho důvodu, že metodický pokyn nebyl přijat tomu odpovídajícím způsobem.

Eva Faltusová

BRIX A FRANTA O KROK BLÍŽE KOMPENZACI ZA ZÁSAH DO AUTORSKÝCH PRÁV

Ústavní soud odmítl ústavní stížnost státního podniku Správy Letiště Praha proti rozhodnutí soudů ve věci zásahu do autorských práv autorů Michala Brixe a Petra Franty z architektonické kanceláře Brix & Franta architekti „jako návrh zčásti zjevně neopodstatněný a zčásti nepřipustný“. V roce 2016 bylo rozhodnuto Vrchním soudem v Praze, že Česká správa letišť neoprávněně rozmnožila stavbou (tj. bez souhlasu autorů užila) architektonické dílo spoluautorů Michala Brixe a Petra Franty při realizaci dostavby/prodloužení prstu B na Mezinárodním letišti Václava Havla (dříve Praha Ruzyně). V letošním roce by mělo být rozhodnuto o výši náhrady, kterou státní podnik architektům zaplatí. Spor pokračuje již 17. rokem.

Eva Faltusová

Do autorských práv Petra Franty a Michala Brixe státní podnik zasáhl tím, že při dostavbě druhé fáze části odbavovacího mola (tzv. prst „B“) Terminálu 1 pokračoval po roce 2000 z digitální dokumentace původních plánů, řezů a pohledů, ale upravených a vydaných nově najatou kanceláří Nikodem & Partner, avšak bez souhlasu spoluautorů Michala Brixe a Petra Franty. Na půdě ČKA před tím proběhla arbitráž, Alois Nikodem v předvečer Stavovského soudu zaslaným faxem vystoupil z České komory architektů. Na snímku model rozšíření budovy Terminálu 1, fáze 2 – prodloužení prstu B bylo v modelu jako vyjimatelné (viz spára v cca 1/3 prstu B); projekt za tři čtvrtě miliardy Kč. Foto archiv autorů, 1994

42

TÉMA

MĚSTSKÝ

ARCHITEKT

PROČ

VLASTNĚ?

„Naše město bude mít městského architekta,“ hlásá titulky regionálních novin a většinou čtenářů je to fuk. Ti kulturnější a přemýšlivější si ale v duchu položí otázku: „A to je dobře, nebo špatně? To teď všechny stavby ve městě bude projektovat jediný člověk? A když to všechno sám nestihne, tak to teď bude mít při posuzování projektů připravovaných staveb právo veta a bude „opravovat“ tvůrčí architekty podle svého vkusu? Nezavání to cenzurou? Neokrade to obraz města o mlčenlivou, ale přitom tak vzrušující soutěž estetických názorů?“

Drtivá většina populace si ale žádné podobné otázky neklade. Jsme sice země Komenského a od mateřských škol (pokud je zrovna nerušíme) až po vysoké školy (pokud zrovna neopisujeme diplomové práce od druhých) docela dbáme na vzdělání. Chodíme do zájmových kroužků, hudby, výtvarky, tanečních, byť občas z donucení. To vše v nás zanechává něco, co pak v životě potřebujeme a co vyhledáváme.

Společenská objednávka a městský architekt

Jenomže o architektuře, urbanismu, o prostředí, ve kterém vyrůstáme a které nás formuje, o smyslu a důsledcích jeho kvality či nekvality neví většina současně dospělých populace vůbec nic, byť by to byl jen prolístaný architektoniko-urbanistický slabikář... Bohužel je to právě současná kulturně nedovzdělaná většina, která vytváří společenskou objednávku, přesně řečeno neobjednávku. Proč by nám mělo scházet něco, co jsme nepoznali, o čem nám nikdy nikdo nic neřekl, co si neuvědomujeme?

Proč by měl majitel úspěšné firmy, který připravuje výstavbu nové budovy, automaticky oslovovat ty nejlepší architekty nebo vyhlašovat architektonickou soutěž? A raději hledá někoho, kdo vše „zprojektuje“ za polovic. Proč by zastupitelé města, kteří vstoupili do politiky od zubařských křesel, školních tabulí a volantů autobusů, nehlasovali pro podporu záměru, který sice přináší městu či obci parciální efekt, ale za cenu nevratného porušení zděděné a po staletí budované urbanistické struktury nesrovnatelně vyšší hodnoty? Jak mohl vzniknout, a dokonce i chvíli platit zákon, který nejnižší nabídkovou cenu realizace stavby prohlásil za kritérium efektivního nakládání s veřejnými prostředky? Bez odborných informací není v lidských silách domyslet krátkozrakost podobně „výhodných“ rozhodnutí...

Na čem je za těchto okolností možné začít stavět informovaný a zodpovědný vztah k prostředí, k ochraně, konsolidaci a rozvoji zděděných hodnot? Jak pozvednout laťku všestranné kvality stavební produk-

ce? Jak dosáhnout toho, aby vedle dominující architektonické konfekce (někdy 100% odůvodněné, ale občas jen bezduše opakované) mohla vznikat také díla, která mluví „zítřejší“ řečí, které naše doba ještě nerozumí? Kdo je rozumná a kdo je obhájí? Nemělo by se to nařídít? Neměl by se k tomu přijmout nějaký zákon?

Svět vytváření podmínek a jejich naplňování

Jenomže tak to nefunguje. Dobrou architekturu a kultivované prostředí nevyprodukuje sebelepší zákon, sebelepší územně plánovací dokument ani sebestřednější úředník, který je uvádí v život. Zákon, územně plánovací nástroje i úředníci jsou jistě nepostradatelní. Bez nich to zkrátka nejde. Ale vždy pouze vytvářejí (nebo hatí) podmínky pro vznik a kvalitu staveb a prostředí – podle své kvality a profesionality.

Skutečný zrod stavby, urbanistického celku či detailu, civilizované krajiny, to vždy byla a je zásluha investora, tvůrčího architekta a realizátora – ti totiž do tohoto procesu vkládají to nejpodstatnější: ideu, peníze, imaginaci a um. A opět – podle své kvality a profesionality.

Ačkoliv mají společný cíl, jsou to ve skutečnosti dva samostatné světy – svět „vytváření podmínek“ a svět jejich „naplňování“. Oba tyto světy mají svá slabá místa a je nemálo věcí, které je v nich zapotřebí změnit. Monitoruje někdo s nadhledem jeho funkčnost? Ne detailů, ale systému jako celku?

Tyto dva světy nepojí vždy nejvřelejší vztahy. Leží mezi nimi těžko překročitelné území „Hic sunt leones“, propast, kterou bychom se měli snažit zacelit, ne prohlubovat. Jenomže to vyžaduje vůli a čas. Oběho se nám nedostává.

Město ovšem netvoří jen privátní stavby, ale také veřejné budovy, ulice, náměstí, parky, hřiště, sportoviště, dopravní a technická infrastruktura – a právě jejich funkčnost, podoba a uspořádání spoluvytváří kvalitu, efektivnost, obytnost, přívětivost, individuálnost prostředí města či obce pro každého obyvatele. Té kvality přitom nelze dosáhnout náhodnou adicí jednotlivostí. Nýbrž systematickým a konzistentním naplňování promyšlené, všeobecně přijaté koncepce, přesahující horizont volebních období.

Není možné čekat

Co s tím? Naříkat na neexistenci společenské objednávky? Na nekulturnost generace odkojené estetikou panelových sídlišť? Na stavební zákon a „díry“ v hierarchii ÚP nástrojů, které např. umožňují umisťovat stavby, řešit urbanistický detail a formovat tak prostředí podle územního plánu stotisícového města? Pasivně přijímat záměry developerů a neapelovat na jejich kvalitu a asimilaci v sídle? Počkat jednu dvě generace, až se to zlepší?

To nejde. Není možné čekat. Existuje tu nebezpečí z prodlení. Co se v historii událo za sto let, to se dnes uděje za deset let. Za jednu generaci může město či obec utřít nezhojitelné rány. Stačí k tomu jen pár fatálně chybných rozhodnutí.

Může zaangażování městského architekta suplovat momentálně atrofovanou potřebu kvality prostředí a eliminovat největší hrozby? Vždyť městský architekt ve svěřeném území neprojektuje. Není politikem, není orgánem státní správy, nemá rozhodovací pravomoc. To všechno je pravda. Ale má nezastupitelnou roli parlamentáře mezi politiky, občany, státní správou, developery. Je inspirátorem, konzultantem a oponentem. Jeho pracovními nástroji nejsou paragrafy, ale znalosti, zkušenosti, charisma a takt. Z vlastní zkušenosti vím, že v dnešním odosobněném světě vůbec nejde o slepé náboje. A co víc: může přinést prospěch všem.

Potřebují zastupitelé městského architekta?

Žijeme v turbulentní době, v globalizovaném světě se všemi jeho výhodami i hrozbami. Česká města a krajina, rozvinutá občanská, technická a dopravní infrastruktura, vzdělaná pracovní síla, výhodná geopolitická poloha, to vše je lákadlem pro zahraniční investory. Síla nadnárodního kapitálu, odbourání překážek pro příliv investic a mezinárodní obchod nemá v historii obdoby.

Nikdy v historii také nepotřebovala naše města a vesnice zodpovědnější komunální politiky a profesionálnější radnice. Je totiž bezpodmínečně nutné permanentně a ostražitě posuzovat, co město či obec poskytuje a co od investora či developera získává. Co je krátkodobý a co dlouhodobý efekt. Kde je hranice mezi rovnocenným partnerstvím, fér obchodem, a kdy jde jen o „safari“ – o exploataci území bez jakýchkoliv ohledů na existující hodnoty a jejich udržitelnost.

Politická odpovědnost za rozvoj měst a obcí

Politická reprezentace, volení zastupitelé jsou především manažeři, činí rozhodnutí a nesou za ně politickou zodpovědnost. A nebylo by v jejich silách obsáhnout celou širokou škálu oblastí, o kterých rozhodují, kdyby se nemohli opřít o práci, informace a doporučení specializovaného profesionálního zázemí úřadu či magistrátu – odborů finančního, majetkoprávního, sociálního, školství, sociálních věcí, územního plánování, dopravy atd.

Lze si vůbec představit, že pro oblast architektury a urbanismu, pro tuto klíčovou oblast,

- která lidská sídla zrodila,
- které jim vtiskla nezaměnitelnou tvář,
- která umí vytvořit skvosty nevyčísitelné hodnoty, ale také ghetta, favely, brownfielidy atd.,
- která naprosto zásadně ovlivňuje chování a vztahy lidí – k městu i k sobě navzájem
- a která může být pro budoucí generace nadějí, ale i hrozbou,

volení zastupitelé odborné informace a doporučení nepotřebují? Že jsou schopni si vystačit se svými znalostmi? Že se bez odborné konzultace s městským architektem nebudou dopouštět fatálních chyb?

Role městského architekta

V České republice je v současné době kolem stovky měst a obcí, které – aniž by jim to kdokoliv nařídil – již svého městského architekta mají. A asi vědí proč. Jsou mezi nimi krajské metropole, velká i malá města. Způsob zaangažování městského architekta je přitom volen různě, tak aby odpovídal konkrétním podmínkám konkrétního sídla – s ohledem na jeho velikost, specifické potřeby a možnosti. Je jasné, že u vesničky s 250 obyvateli a u krajského města se modely fungování městského architekta (architekta obce) liší. Ale smysl a důležitost jejich role budou stejné.

Městský architekt může být externím konzultantem na několik hodin měsíčně nebo zaměstnancem začleněným ve struktuře úřadu. Ve velkých městech už nejde o jednotlivce, nýbrž o multiprofesní tým, který může být samostatným odborem úřadu nebo nezávislou příspěvkovou organizací fungující mimo úřad (IPR Praha, KAM Brno). U nich existuje anomálie – tyto týmy totiž také samy projektují, zpracovávají koncepční dokumenty města. To přináší nesporné výhody: mohou využít důkladnou a dlouhodobou znalost území a zajistit konzistentnost vzájemně provázaných dokumentů. Ale na druhé straně je

potřeba zajistit, aby nedocházelo ke střetu zájmů (zpracování x posuzování díla) a aby se město nepřipravilo o zdravé konkurenční prostředí v oblasti urbanistické a územně plánovací tvorby. Ukáže čas, zda jejich statut a působení naplňuje podstatu role městského architekta, anebo se vyprofilují jinak.

ČKA vydala manuál a kodex městského architekta

Česká republika má přes 6200 obcí, z toho asi 600 měst a přes 220 městysů. Je stovka z nich, které se rozhodly zřídít pozici městského architekta, dost? Proč se k tomu neodhodlaly další? Jsou si zastupitelé jistí, že ho nepotřebují? Nebo ho neumí najít? Nebo o možnosti a právu obce či města mít „svého“ architekta nevědí? Nebo z něho mají obavy?

Těch nejistot a otázek je ale víc: Kdo je to vlastně městský architekt? Kdo jím může být? Co dělá? V čem může být zastupitelům – politické reprezentaci obce či města – užitečný? Nepřipraví je o právo rozhodovat? Je jeho angažování vůbec legální? Může si ho obec či město dovolit?

Česká komora architektů připravila dva materiály, které na tyto otázky přináší odpověď:

- Brožuru Městský architekt – informační manuál pro zastupitele měst a obcí
- Kodex městského architekta

Oba jsou ke stažení na webu ČKA a vybrané pasáže najdete i v tomto Bulletinu.

Institut městského architekta prošel od roku 1961, kdy byl založen Útvar hlavního architekta v Praze, mnoha peripetemi. Fungovaly lépe i hůře, nejen podle své personální kvality, ale také podle pravomocí a respektu, který si dokázaly vybudovat. Byly zakládány i rušeny, často v přímé závislosti na uvolnění a přitvrzení totalitní moci.

Ta doba je naštěstí pryč. Změnilo se de facto vše – totalitu nahradila demokracie, kterou ještě moc neumíme. „Pionýrský tábor“ socialismu nahradilo tržní prostředí, blahodárné, ale i bezohledné. Pozemková spekulace už není trestný čin (pokud se neprokáže), ale obchodní šikovnost. Změnila se podstata veřejného zájmu, ale zákon a úředníci státní správy peskují soukromé majitele, stavebníky, investory a developery jako v době kvetoucího socialismu. Města a obce, zemědělská půda, lesy, krajina se náhle otevřely nadnárodnímu kapitálu, jehož zájmem je pochopitelně zisk, ne ochrana, kultivace a udržitelnost. Skloubit kvalitu prostředí, ekonomickou prosperitu a spokojenost lidí – to musí hlídat někdo jiný.

Potřebují tedy města a obce právě v této době své architekty? Co myslíte?

Stašek Žerava
člen představenstva ČKA a pracovní skupiny Urbanismus ČKA, bývalý hlavní architekt města Olomouce, nyní Šlapanic

V těchto dnech vyšla aktualizovaná verze brožury věnované fungování městského architekta, jejíž první vydání představila ČKA již v roce 2016. V manuálu se nejen účastníci politické reprezentace obce či města mohou dozvědět, kdo je to vlastně městský architekt, co dělá, v čem může pomoci, kdo jím může být, zda je jeho angažování vůbec legální a za jakých podmínek si ho může obec či město najmout. Drobná publikace může sloužit samosprávě jako vodítko k nastavení této funkce.

Česká komora architektů je připravena konzultovat s představiteli obce či města možnosti zavedení pozice městského / obecního architekta tak, aby odpovídala konkrétním podmínkám konkrétního města či obce – s ohledem na jejich velikost, specifické problémy a možnosti.

V loňském roce vydala ČKA ve své edici další publikaci Standardy výkonů a plánuje vytištění Manuálu k zadávání veřejných zakázek.

Manuál Městský architekt je ke stažení na www.cka.cz/cs/pro-verejnou-spravu/mest-sky-architekt

Úvod

Česká komora architektů dlouhodobě zdůrazňuje význam městského architekta (MA) jako nepostradatelného článku profesionálního aparátu města či obce při jeho správě a rozvoji.

Historie lidských sídel, jejich vznik, růst a kvalitativní proměna – to vše není výsledkem náhody, ničím a nikým neregulované aktivity jednotlivců, prostě adice. Na počátku vždy musela být myšlenka – zhodnocení stavu, jasný záměr a strategie, jak dobře fungující, a přitom krásné sídlo vybudovat a jak ho rozvíjet. Důležitou roli hráli vždy ti, kteří měli moc, prostředky a schopnosti. A na nich také ležela tíha zodpovědnosti. Ale i absolutističtí vládci měli svého lokátora, architekta, prefekta, jedním slovem odborníka, který se v komplikovaném umění budování lidského sídla vyznal, a na jehož radách a zkušenostech mohli stavět svá rozhodnutí.

Samozřejmě existovala i rostlá sídla formovaná pouze tradicí a instinktem jejich obyvatel. Ale s růstem jejich velikosti, počtu obyvatel, zvyšováním nároků na komfort života a prostředí, s rozšiřováním škály občanské i technické infrastruktury začal být i u nich spontánní, ničím a nikým neregulovaný rozvoj nemyslitelný. Lidské sídlo se proměnilo ve složitý organismus. Jeho řízení, správa, rozvoj už nemohly být věcí jednotlivce, ale týmu. Vyžadovalo to akceschopný vládcovský a později politický management opírající se o profesionální tým specialistů.

Stále naléhavěji potřebovaly městské autority rozvojové vize, strategické a rozvojové plány měst. A stále naléhavěji potřebovaly pro oblast urbanismu, architektury a městského inženýrství specializované poradce – městské architekty, kteří po odborné stránce průběžně sledovali a usměrňovali naplňování přijatých vizí či strategií města.

Současnost

Žijeme v demokracii. Zákon o obcích přinesl (či spíše vrátil) městům a obcím právo rozhodovat o všech zásadních věcech samosprávně, bez instrukcí a nařízení „shora“. O to větší zodpovědnost jejich zastupitelé mají. Rozhodují totiž o tom,

- jak ochránit a v ideálním případě obohatit nevyčíslitelné hodnoty urbanistického a architektonického dědictví, svěřeného jim do péče po dobu jejich mandátu,
- jak zajistit trvalou symbiózu mezi nevyhnutelně ekonomickou podstatou sídla a příznivými životními podmínkami,
- jak zajistit spokojenost a soudržnost obyvatel.

Žádný zákon neukládá městům a obcím povinnost mít v profesní struktuře úřadu, případně externě městského architekta či architekta obce. Stejně jako neexistuje zákonem daná povinnost, aby si pořídily územní plán. V obou případech je ponecháno zcela na úvaze a zodpovědnosti politiků, zda ho pro kvalifikovaný výkon státní správy a pro kvalifikované samosprávné rozhodování v oblasti

- architektury,
- urbanismu,
- územního plánování,
- strategického plánování
- a vytváření kvalitního prostředí pro život

potřebují. Územní plány většina měst a obcí má. Městského architekta či architekta obce zatím jen některé.

Pro prvotní orientaci těch ostatních uvádíme základní informace o městském architektovi.

Kdo je to městský architekt?

Městský architekt, architekt města, hlavní architekt, architekt obce, odborný konzultant... – jeho označení není právně ukotveno, a vlastně není důležité. Podstatná je jeho úloha: nesupluje práci politiků a nerozhoduje. Ale je odbornou oporou zastupitelstva a zajišťuje komplexní výkon služby architekta při rozvoji města či obce. Jedná se zejména o následující činnosti:

- při vyhodnocování aktuálního stavu a připravovaných záměrů sleduje především hlediska urbanistická, architektonická, estetická a výtvorná;
- v oblasti operativních činností konzultuje a zaujímá stanoviska k projekčně připravovaným aktivitám stavebníků a developerů;
- v koncepční oblasti se podílí na zadávání a projednávání strategických a koncepčních dokumentů, které se týkají území města či obce;
- spolu se zastupiteli hájí zájmy města či obce při projednávání nadřazené dokumentace širšího území (státu = PUR a kraje = ZUR) a územních plánů sousedních obcí;
- iniciuje aktivní kroky města či obce k zlepšování prostředí a k dosažení a udržení spokojenosti, hrdosti a soudržnosti obyvatel (např. vypisování architektonických a urbanistických soutěží, zapojování veřejnosti do formulace vizí a strategií rozvoje, spolupráce s architektonickými školami, obnovení aktivního vztahu člověka a prostoru, ve kterém žije apod.).

Proč zřídit pozici městského architekta?

Pro plnohodnotný život člověka, udržení zdraví a dosažení dlouhověkosti je důležitá včasná diagnóza nemoci a především prevence – před nevhodným životním stylem, nepříznivými životními podmínkami. A považujeme za normální, když své zdravotní problémy konzultujeme s kvalifikovaným odborníkem – lékařem.

Uchování zdraví „organismu“ města či obce vyžaduje totéž. Je rovněž zapotřebí zavčas diagnostikovat problémy a „léčit“ je. A preventivně předcházet nevhodným, nebo dokonce devastujícím vlivům a zásahům. Ani město či obec se neobejde bez rady a odborné pomoci. Jen tím kvalifikovaným odborníkem není lékař, ale městský architekt.

Zřízení pozice městského architekta samozřejmě není samospasitelným řešením. Ale vytváří předpoklad pro to, aby politici nerozhodovali bez odborných informací. Městský architekt je schopen poskytnout politikům města či obce oporu při řešení „zděděných“ problémů a ochraně svěřených hodnot a účelného a udržitelného rozvoje. Ale poskytne jim také odborné argumenty pro odmítnutí záměrů s potenciálně negativními dopady na žádoucí rozvoj.

Z uvedeného je zřejmé, že bez zřízení pozice městského architekta, bez jeho pečlivého výběru, bez možnosti zastupitelů dostávat odborné informace a konzultovat s ním svá chystaná rozhodnutí jsou kvalifikovaná a zodpovědná správa a rozvoj města či obce nemyslitelné.

Co je městský architekt z hlediska právních předpisů?

Ukotvení v právních předpisech

Pozice a funkce městského architekta není v současnosti právně upravena. Změnu k lepšímu přináší usnesení vlády č. 22 k Politice architektury a stavební kultury ČR z ledna 2015. Posílení úlohy městských architektů bylo ustanoveno jako jeden z cílů její implementace (cíl 3.3).

Ministerstvo pro místní rozvoj ČR má za úkol prověřit potřebu eventuálních legislativních úprav pro zřízení pozic městského architekta.

Česká komora architektů ale nabízí zastupitelům měst a obcí pomoc při nalezení a zřízení odpovídající formy pozice městského architekta již dnes – ve stávajícím legislativním rámci.

Současná právní odůvodnění a podpora činnosti městského architekta

Konkrétní právní podklad pro zřízení pozice městského architekta sice neexistuje, ale její ustavení lze vyvodit a obhájit celou řadou právních předpisů.

- Obec je povinna pečovat o všestranný rozvoj svého území podle § 2 zákona o obcích.
- Obec má právo řížovat jako iniciační a poradní orgány komise a výbory, v jejichž rámci může architekt města vykonávat svou činnost (§ 117 a 122 zákona o obcích).
- Podle § 174 odst. (1) stavebního zákona lze v územních, stavebních a dalších řízeních využít součinnosti experta.
- Cíle a úkoly územního plánování, které uvádí stavební zákon v paragrafech 18 a 19, rovněž odůvodňují expertní spolupráci architekta.
- Podle § 96b stavebního zákona (po novele 2018) orgán územního plánování posuzuje přípustnost většiny stavebních záměrů formou závazného stanoviska. Mj. i z hlediska cílů a úkolů územního plánování (§ 18 a 19 stavebního zákona), k čemuž nezřídka nemá potřebnou kvalifikaci. Městský architekt ano.
- Obec je podle § 85 stavebního zákona účastníkem všech územních řízení, ve kterých může svá vyjádření podávat například na základě doporučení městského architekta.

V citovaných ustanoveních mohou města či obce nalézt právní oporu pro zřízení a odůvodnění pozice městského architekta.

Jaké jsou požadavky na osobu městského architekta?

Pozice městského architekta vyžaduje řadu profesních i osobnostních schopností a vlastností, mezi které patří zejména:

- osobní přístup a odpovědnost k výkonu funkce, kterou nelze nahradit žádným zákonem;
- praktické zkušenosti v oboru (urbanismus, architektura, krajinářská architektura, územní plánování) a vysoký profesní a morální kredit;
- široké spektrum odborných znalostí z celé řady souvisejících oborů;
- koncepční přístup k řešení problémů a schopnost zohledňovat nezbytné souvislosti a vazby;
- schopnost zaujmout, vysvětlit a obhájit svůj odborný názor, racionálně vyhodnotit pro-

tiargumenty, vyjednávat a být schopen hledat odborně přijatelný kompromis pro všechny zainteresované strany;

- schopnost argumentace v odborné i právní rovině;
- schopnost bezkonfliktně komunikovat a řídit diskuse jak s odbornou, tak s laickou veřejností;
- schopnost prezentovat médiím odborné profesní záležitosti, jejich přínosy a úskalí způsobem, který bude srozumitelný široké laické veřejnosti;
- politická nezávislost a schopnost smysluplně komunikovat s každou politickou reprezentací města či obce vzešlou z voleb.

Jak může fungovat pozice městského architekta?

Jak ukazuje dosavadní praxe, činnost městského architekta lze realizovat dvěma způsoby. Zjednodušeně lze jeho pozici a působení rozlišit na externí a interní. Obvykle se ve své činnosti přímo nepodílí na výkonu státní správy (např. nevede osobně územněsprávní řízení).

Externí forma městského architekta

Malé a střední obce, městyse a malá města městského architekta na plný úvazek nepotřebují. A ani by si ho ve struktuře svého úřadu nemohly dovolit. Mohou však, například na základě usnesení rady města, uzavřít s vybraným architektem smlouvu o poradenské a konzultační činnosti.

Může se jednat o „neupravený smluvní typ“ na základě ustanovení § 1746 Občanského zákoníku. Rozsah činnosti externího městského architekta a další potřebné záležitosti specifikuje uzavřená smlouva.¹

Výše odměny za práci externího architekta je dána ujednáním zakotveným ve smlouvě. Nejčastěji fungují dva modely:

- účtování skutečně vynaloženého času násobeného dohodnutou hodinovou sazbou zakotvenou ve smlouvě;
- účtování paušální měsíční částky se stanoveným minimálním počtem odpracovaných hodin.

Interní forma městského architekta

U interní, přesněji řečeno zaměstnanecké formy zaangažování architekta je potřeba rozlišit, zda se jedná o začlenění do struktury úřadu či magistrátu, anebo mimo ni.

- Začlenění městského architekta (příp. členů jeho týmu) do struktury úřadu jako zaměstnance odboru či oddělení. Případně může vzniknout samostatný Odbor městského architekta (např. Liberec). Pracovní podmínky, náplň činnosti, kompetence a zodpovědnost specifikuje zákon a organizační řád úřadu.
- U velkých měst není naplňování smyslu činnosti městského architekta v silách jednotlivce, ale multiprofesního týmu vysoce kvalifikovaných specialistů. V těchto případech má samospráva možnost zřídit si příspěvkovou organizaci a vytvořit tam odpovídající platové podmínky (např. Institut plánování a rozvoje hlavního města Prahy, Kancelář architekta města Brna, Útvar koncepce a rozvoje města Plzně). Rozsah činnos-

ti je specifikován ve zřizovací listině a vedle analytické, poradenské a konzultační činnosti v oblasti architektury, urbanismu, rozvoje, tvorby a správy města tyto organizace samy zpracovávají strategické, urbanistické a územně rozvojové dokumenty.

Činnost městského architekta ve vztahu k samosprávě, státní správě a ostatním subjektům

Podmínkou úspěšné a fungující činnosti městského architekta je spolupráce a komunikace s politickým vedením města, dalšími orgány samosprávy a s orgány státní správy. Mimo radnici a úřady pak především s developery, investory a občany.

- V oblasti státní správy se konzultační činnost týká nejčastěji stavebního úřadu a odborů, jejichž náplň se dotýká urbanismu, architektury, životního prostředí, památkové péče, nakládání s majetkem města, dopravy apod. Ale komunikuje také s nezávislými orgány státní správy (např. s Územním odborným pracovištěm Národního památkového úřadu).
- Důležitou složkou činnosti městského architekta je komunikace s občany města, jejich vtažení do děje, informovanost a participace.
- Samozřejmě komunikuje s nepostradatelnými nositeli rozvojových záměrů – s investory, developery a jejich architekty. Připravované záměry přitom usměřňuje tak, aby neohrožily existující urbanisticko-architektonické hodnoty a naopak je obohatily.
- Poslední, ale de facto primární činností je odborná opora, konzultační a poradenská činnost samosprávních orgánů – rady, zastupitelstva a komisí či výborů zřízených radou města. Kromě řešení operativních úkolů městský architekt:
 - a. zpracovává podklady pro zadávací podmínky při pořizování územního plánu či jeho změn a regulačních plánů na území města,
 - b. dává podněty a odůvodnění k pořízení územních studií potřebných k ověření podrobnějších podmínek pro urbanistické řešení exponovaných lokalit města (zejména veřejných prostorů), odůvodňuje potřebu architektonických a urbanistických soutěží na významné veřejné stavby či lokality a zajišťuje jejich organizaci, na rozdíl od členů samosprávy je apolitický a jeho působení nekončí volbami a garantuje tak kontinuitu koncepčního rozvoje města.

Může městský architekt projektovat?

Městský architekt či architekt obce v obvodu své působnosti projekční zakázky zpracovávat nesmí, a to ani pro soukromé, ani pro veřejné investory. Cílem tohoto omezení je předejít střetu zájmů – zamezit situacím, kdy by měl z titulu své funkce posuzovat svůj vlastní projekt nebo preferovat zájmy investora, pro něhož projektuje.

1) Právní oddělení ČKA připravilo rámcový příklad Příkazní smlouvy mezi obcí a externím městským architektem, která je k dispozici na webových stránkách ČKA.

Svoji kreativitu však městský architekt uplatňuje v rámci své pracovní náplně:

- při zpracování oponentních schémat a skic (jako podpůrného argumentu při posuzování předkládaných návrhů),
- při zpracování iniciačních schémat a skic jako podkladu pro zpracování „zadání“ územních studií, urbanistických a architektonických soutěží a investičních záměrů – především ve veřejném prostoru,
- při grafickém vyjádření odborného názoru na provedení úpravy či opravy veřejných prostor jako součástí jeho údržby,
- při zpracování podmínek výběrových řízení.

Výjimku tvoří městští architekti (a jejich týmy) velkých měst (nejčastěji příspěvkové organizace), které vedle analytické, poradenské a konzultační činnosti samy zpracovávají strategické, urbanistické a územně rozvojové dokumenty města.²

Nejčastější problémy související s činností městského architekta

Úspěšný výkon činnosti městského architekta je podmíněn všestrannou vůlí ke spolupráci ze strany politického vedení města či obce, orgánů samosprávy a státní správy. Sebelepší smlouva nebo právní ustanovení nenahradí nezbytné principy týmové spolupráce při cestě za společným cílem. Mezi hlavní zdroje problémů lze zařadit:

- neexistující nebo neurčitě vymezené činnosti městského architekta včetně jeho kompetencí, práv, povinností a principů pro vyhodnocování jeho činnosti,
- chybějící či nedostatečně začlenění činnosti městského architekta do přirozeného chodu přípravy, projednávání a realizace rozvojových a investičních akcí či do přípravy strategických a koncepčních dokumentů města či obce,
- chybějící koordinace a evidence projekčních záměrů; nedostatečné vyhodnocování jejich vazeb a vlivů na dlouhodobý rozvoj města či obce,
- nedostatečný kontakt a sdílení relevantních informací všemi zainteresovanými,
- nezohlednění odborných argumentů při rozhodování opřené výhradně o politickou argumentaci z pozice mocí,
- nedostatečná kontrola výkonu této funkce a nevyhodnocování zpětné vazby z provedených kontrol.

Příklady dobré praxe – zkušenosti s činností městského architekta

Faktická zkušenost je nade všechny proklamace a sebelepe míněné rady. V minulých letech se uskutečnila série seminářů a konferencí na téma městský architekt, organizovaných nebo zaštitěných zainteresovanými institucemi (Ministerstvo pro místní rozvoj ČR, Česká komora architektů, Poslanecká sněmovna Parlamentu ČR, Asociace pro urbanismus a územní plánování ČR, Společnost Petra Parléře). Tam byla příležitost vyslechnout jak politiky, tak „jejich“ městské architektky, ať už byli a jsou v pozici zaměstnanců nebo externistů. Česká komora architektů bude tuto užitečnou formu osvěty a výměny zkušeností nadále organizovat a podporovat.

Vedle Českou komorou architektů nabízeného servisu je určitě účelné najít a navštívit velikostně srovnatelné město či obec, kde už městský architekt působí. A vyslechnout obě strany (architektky i politiky). Jejich výpovědi a zkušenosti mohou být dobrou inspirací – v oblastech, kde role architekta bezchybně funguje. A nemenší hodnotu má informace o tom, co zatím není dokonalé a v čem to skřípe. Je to impulz, jak v modelu zřízení pozice městského architekta konkrétního sídla neopakovat stejné chyby a uspořádat věci lépe.

Jsou města a obce, ve kterých městští architekti působí již řadu let. V řadě dalších se fungování městského architekta teprve zabíhá. Navíc zkušenosti z působení městského architekta (a jeho týmu) ve velkém městě jsou nesouměřitelné se zkušenostmi externího městského architekta, který pracuje pro malou obec, kam zajíždí jednou za 14 dní na několik málo hodin. Spojuje je vůbec něco? Je možné učinit jakési zobecnění, které by bylo extraktem smyslu, obsahu, vlastností, odborných a etických kritérií působení městského architekta?

Česká komora architektů je přesvědčena, že ano. Že je důležité poskytnout veřejnosti, politikům, samosprávě, orgánům státní správy, developerům a také stávajícím a budoucím městským architektům jednoduchou a koncentrovanou informaci, proč a jak městský architekt funguje. Vytvořila proto Kodex městského architekta, který je mj. přílohou tohoto manuálu.

Městský architekt působící v malých obcích = architekt obce

Zbavme se předsudku, že malé obce dohled a odborné rady v oblasti architektury, urbanismu, územního plánování nepotřebují. Harmonii lidského sídla, symbiózu s okolní krajinou, urbanistické a architektonické dědictví nacházíme v té nejryzejší podobě právě tam. Oč menší obec je, o to choulostivější je jakýkoliv zásah, pozemková úprava, nový rozvojový záměr...

To je důvod, proč by si zastupitelé právě těch nejmenších obcí měli svoji zodpovědnost za uchování zděděných hodnot uvědomit a zajistit si pro své rozhodování odborný názor „svého“ architekta obce.

Není třeba se přitom obávat, že malá obec nemá ani uvolněného starostu, tak si přece „svého“ architekta nemůže dovolit. Ta možnost samozřejmě existuje! Ve smlouvě je možné dohodnout konzultační a poradenskou činnost v minimálním, jen nezbytně nutném rozsahu.

Častým případem je, že činnost (neformálního) architekta obce vykonává zpracovatel územního plánu obce v rámci jakéhosi „konzultačního servisu“ během pořizování územního plánu. A po jeho dokončení a vydání s ním uzavře obec smlouvu o externím výkonu této činnosti. Samozřejmě pouze v tom rozsahu, který je účelný a nezbytný.

Nic přitom nebrání tomu, aby externí architekt obce měl takových smluv několik a aby fungoval např. pro více obcí, pro sdružení obcí, mikroregion apod.

Výběr městského architekta

Rozhodnout se pro zřízení pozice městského architekta je jen první krok. Tím druhým, neméně důležitým, je vybrat toho „správného člověka“ – ve výběrovém řízení, které je účelné vypsát jako dvoukolové.

Před jeho vyhlášením musí být:

- ustavena výběrová komise, která bude jednotlivé kandidáty posuzovat. Je zásadní, aby

2) To přináší nesporné výhody, je možné využít důkladnou a dlouhodobou znalost území a zajistit konzistentnost vzájemně provázaných dokumentů. Ale na druhé straně je třeba zajistit, aby nedocházelo ke střetu zájmů (zpracování x posuzování díla) a aby se město nepřipravilo o zdravé konkurenční prostředí v oblasti urbanistické a územně plánovací tvorby.

v komisi byli zastoupeni členové z řad odborné veřejnosti,

- stanoven průběh výběrového řízení (termín podání přihlášek, termín pro zasedání komise, termín vyhodnocení VR),
- stanovena předpokládaná forma spolupráce (externí, interní),
- specifikována územní působnost a definován požadovaný rozsah spolupráce ve vztahu ke státní správě, samosprávě a veřejnosti,
- definována pozice městského architekta z hlediska hierarchie uvnitř úřadu,
- definována forma a způsobu prezentace odvedené práce vůči orgánům města (vedení, rada, zastupitelstvo),
- definovány principy odměňování za výkon činnosti včetně výše honoráře (hodinových sazeb).

Doporučený obsah prvního kola výběrového řízení (uchazeči zašlou poštou):

- Stručný profesní životopis
- Doklady o dosaženém vzdělání
- Doložení autorizace České komory architektů A0, A1, A2
- Prokázání znalosti prostředí města či obce a jeho vazeb + nástin koncepce činnosti MA pro dané sídlo (motivační dopis)
- Případně doklady o zkušenostech uchazeče v komunikaci s veřejností a médií – příspěvky na konferencích a seminářích, pedagogická činnost, publikační činnost, apod.

Doporučený obsah druhého kola (případně dalších kol) výběrového řízení – osobní pohovor kandidáta s komisí, kde se prověří zejména:

- forma komunikace, vystupování kandidáta apod.,
- znalost prostředí, kde by měl uchazeč působit,
- znalost legislativního rámce (stavební zákon + prováděcí vyhlášky, profesní předpisy ČKA, zákon o obcích, památkový zákon...),
- možnost prezentace portfolia kandidáta,
- představení koncepce výkonu činnosti a spolupráce s městem či obcí (osobní interpretace motivačního dopisu).

Z brožury Městský architekt. Kráceno redakcí.
Plné znění ke stažení na www.cka.cz

KODEX

MĚSTSKÉHO

ARCHITEKTA

Politika architektury a stavební kultury České republiky je strategickým dokumentem, jehož cílem je vytvářet harmonické a přitažlivé prostředí v lidských sídlech a krajině. Posláním městského architekta je, v souladu s tímto dokumentem, poskytovat zřizovateli konzultační a poradenskou činnost v oblasti územního plánování, urbanismu a architektury města a přispívat tak k naplňování tohoto cíle. Předpokladem pro komplexní a efektivní činnost městského architekta je řada profesních i osobnostních schopností a vlastností, shrnutých do následujícího Kodexu městského architekta.

1. Městský architekt (dále jen MA) při své činnosti ctí zákony a ostatní závazné legislativní předpisy České republiky a závazné dokumenty sídla, ve kterém působí.
2. MA dbá o vysoký profesní kredit, soustavně se vzdělává, uplatňuje v praxi své odborné znalosti i nové poznatky teorie, vědy a výzkumu z oblasti architektury, urbanismu a územního plánování.
3. MA je garantem dlouhodobé kontinuity pozitivního urbanistického vývoje, ochrany hodnot svěřeného sídla a posilování jeho „genia loci“.
4. MA je nestranný, nezneužívá informace související s výkonem jeho činnosti, předchází sporům a hledá dohodu ve svěřených záležitostech.
5. MA je spojovacím článkem mezi vedením města, státní správou a veřejností, komunikuje s médii, prezentuje a objasňuje odborné názory a moderuje veřejnou diskusi.
6. MA je schopen respektovat rozhodnutí zodpovědných orgánů, případně i odlišná od jeho odborného názoru, zároveň je povinen upozornit na možné důsledky takových rozhodnutí.
7. MA předchází možnému střetu zájmů, zejména neprojektuje v území, ve kterém působí.
8. MA podporuje diskusi o přístupech k řešení, iniciuje vypisování architektonických soutěží a vytváří předpoklady pro participaci veřejnosti při formování názorů na významné změny v území.
9. MA se účastní tvorby strategického plánu sídla a dbá na jeho uplatňování v dalších závazných dokumentech (územní plán, regulační plány, územní studie...).
10. MA soustavně vyhledává příklady „dobré praxe“ srovnatelných sídel (včetně zahraničních) a uplatňuje je s přihlédnutím ke specifiku místních podmínek.

SEZNAM

MĚSTSKÝCH

ARCHITEKTŮ

V minulosti byla pozice městského architekta spíše vzácností, v posledních letech si ale začala sídla význam této funkce pro zdárný rozvoj města či obce uvědomovat. V České republice existuje v současné době více než stovka měst a obcí, které již městského architekta mají. Seznam městských architektů je zveřejněn také na webových stránkách ČKA.

Výzva k doplnění seznamu městských architektů

Prosíme všechny autorizované osoby, aby nám pomohly seznam městských architektů aktualizovat a doplnit. Pokud vykonáváte funkci městského architekta a nejste uvedeni na seznamu

→ www.cka.cz/cs/pro-verejnou-spravu/mestsky-architekt

přihlaste se, prosím, na adrese:

→ marie.spackova@cka.cz
tel.: 727 812 736

* Ředitel či vedoucí odboru

Bělá pod Bezdězem

Ing. arch. Vladimír Kučera

Benátky nad Jizerou

Ing. arch. Jan Foit

Benešov

Ing. arch. Michal Schwarz

Brandýs nad Orlicí

Ing. arch. Karel Blank

Brno

doc. Ing. arch. Michal Sedláček*

Břeclav

Ing. arch. Libor Foukal

Ing. arch. Martin Ondrouch

Ing. Ondřej Bořil

Bystřice pod Hostýnem

Ing. arch. Ladislav Pastrnek

Bzenec

Ing. arch. Regína Kubrická

Děčín

Ing. arch. Ondřej Beneš, Ph.D.

Český Krumlov

Ing. arch. Ondřej Busta

Česká Třebová

Ing. arch. Martin Hájek

České Budějovice

Ing. arch. Jan Němec

Český Těšín

Ing. arch. Petr Zwierzyna

Dobřany

Ing. arch. Jan Rampich

Dobříš

Ing. arch. Jana Šimánková

Frýdlant

Ing. arch. Eliška Šrůtová

Havířov

Ing. arch. Karel Mokoš*

Heřmanův Městec

Ing. arch. Ondřej Teplý

Hlučín

Ing. arch. Jan Richter

Hořice

Ing. arch. Martin Pour

Hradec Králové

Ing. arch. Petr Brůna*

Hranice

Ing. arch. Marek Kuchta

Hustopeče

Ing. arch. Jiří Zálešák

Chodov

Ing. arch. Oldřich Fára

Chomutov

Ing. arch. Jaroslav Pachner

Chrudim

Ing. arch. Marek Janatka

Jablonec nad Orlicí

Ing. arch. MgA. Michal Fišer

Jeseník

Ing. arch. Milan Matyáš

Jičín

Ing. arch. Radek Jiránek

Jihlava

Ing. arch. Tomáš Lakomý*

Jindřichův Hradec

Ing. arch. Zbyněk Hartmann

Kdyně

Ing. arch. Petr Vávra

Kladno

Ing. arch. František Müller*

Klatovy

Ing. arch. Eva Kovářiková-Brandová

Pozn. Tématu městského architekta se věnoval rovněž časopis ERA 21. Ukázkové číslo viz www.era21.cz/online/ma

Kolín

Ing. arch. MgA. David Mateáško

Kostelec nad Orlicí

Ing. arch. Jaroslav Koza

Králův Dvůr

Ing. arch. Pavel Koubek

Kralupy nad Vltavou

Ing. arch. Vlasta Poláčková

Kravaře

Ing. arch. Erhard Jarosch

Krnov

Ing. arch. Lubomír Dehner

Kroměříž

Ing. arch. Radmila Vraníková, Ph.D.

Kutná Hora

Ing. arch. Martin Kremla

Lanškroun

MgA. Přemysl Kokeš

Letohrad

MgA. Patrik Zamazal

Litoměřice

doc. Ing. arch. Jan Mužík, CSc.

Litomyšl

Ing. arch. Zdeňka Vydrová

Lomnice nad Popelkou

Ing. arch. Libor Sommer

Louny

Ing. arch. Pavel Čermák

Milevsko

Ing. arch. Simona Švecová-Vondráčková

Mnichovo Hradiště

MgA. Jakub Chuchlík

Mníšek pod Brdy

Ing. arch. Vít Kučera

Most

akad. arch. Petr Nesládek

Nymburk

Ing. arch. Jan Němec

Nýrsko

Ing. arch. Jana Svítková

Opava

Ing. arch. Petr Stanjura

Orlová

Ing. arch. David Kotek

Ostrava

Ing. arch. Cyril Vltavský*

Pardubice

Ing. Karolína Koupalová*

Písek

Ing. arch. Josef Zábranský

Praha 8

Ing. Iveta Zikmundová*

Praha 11

Ing. arch. Martina Račoková*

Prachatice

Ing. arch. Dana Marková

Prostějov

Ing. arch. Pavel Fryčák

Příbram

Ing. arch. Jaroslav Malý

Rokycany

Ing. arch. Hana Przygodská

Roudnice nad Labem

Ing. arch. Jan Drahozal

Roztoky

Ing. arch. Tomáš Slavík

Rožnov pod Radhoštěm

Ing. arch. Jan Horký

Rychnov nad Kněžnou

Ing. arch. Stanislav Žalud

Říčany

Ing. arch. Alice Štěpánková

Semily

Ing. arch. Martin Hilpert

Sezimovo Ústí

Ing. arch. Alena Kalinová

Ing. arch. Jan Franta

Slatiňany

Ing. arch. Vladimír Rozehnal

Strakonice

Ing. arch. Marta Slámová /

Ing. arch. David Andrlík

Strážnice

Ing. arch. Josef Smutný

Světlá nad Sázavou

Ing. arch. Miloslav Jiří Stříbrný

Šlapanice

Ing. arch. Stanislav Žerava

Tábor

Ing. arch. Miloš Roháček

Tišnov

Ing. arch. Zdeňka Vydrová

Třebíč

Ing. arch. Jaroslav Hulín

Třeboň

Ing. arch. Aleš Valder

Třinec

Ing. arch. Boris Petrov

Turnov

Ing. arch. Boris Šonský

Týnec nad Labem

Ing. Ondřej Jareš

Uničov

Ing. arch. Milan Obenuas

Ústí nad Labem

Ing. arch. Vladimír Charvát

Ústí nad Orlicí

Ing. arch. Milan Košař

Varnsdorf

Ing. arch. Boris Šonský

Veselí nad Moravou

Ing. arch. Ivo Ondračka

Vysoké Mýto

Ing. arch. Milan Košař

Vyškov

Ing. arch. Zdeněk Pospíšil*

Znojmo

Ing. arch. Alena Kolmanová*

Žamberk

Ing. arch. Bohumír Prokop

Žďár nad Sázavou

Ing. arch. Zbyněk Ryška

HRADEC

KRÁLOVÉ

MĚSTSKÉHO

ARCHITEKTA

NEPOTŘEBOVAL

1) Jaromír Krejcar,
Hradec Králové,
Rozpravy Aventina
III, 1927–1928,
s. 47.

2) Karel Teige,
Práce Jaromíra
Krejcara, Praha
1933, s. 26.

Kvalitu architektury ovlivnily efektivní práce pověřených úřadů a silná vize starosty

Hradec Králové „jest jediným českým městem, které stavbu svých budov svěřilo nekompromisně rukám moderních architektů...“¹ napsal v roce 1927 Jaromír Krejcar, jenž toho času usilovně přemýšlel, jak přelstít stavební úřad hlavního města Prahy, který se zdráhal posvětit jeho projekt obchodního domu Olympic. Jistá dávka lišáckosti – bez níž se architektonická avantgarda nemožila obejít, chtěla-li dostát svým vizím, s nimiž se pochlubila a nutno dodat také uspěla na třetí devětsilské výstavě v Rudolfinu – se Krejcarovi nakonec bohatě vyplatila. Architekt totiž neváhal „zakreslit do průčelí rozmanité římsy, sloupky apod.“² a ejhle, stavební povolení bylo na světě. Smyslem pro tak absurdní humor ale královéhradecký stavební úřad neoplýval. Sloupky nevyžadoval a soukromým stavebníkům do projektů příliš nezasahoval. Pokud ovšem nepřekročili jednotně stanovenou výšku římsy či nehodlali architektonicky cennou stavbu zprznit nevhodnou úpravou. Ilustrativním příkladem za všechny budiž vila ředitele Záložního úvěrového ústavu Václava Piši. Excelentní modernistickou stavbu z roku 1909, kterou navrhl talentovaný architekt Vladimír Fultner, hodlal její pozdější majitel někdy ve 30. letech rozšířit o funkcionalistickou přístavbu. A protože neměl při výběru projektanta zrovna šťastnou ruku, vybral si jen zcela průměrného stavitele. Výsledkem jeho práce byla disproporční obudná bedna, kterou stavební úřad nekompromisně smetl ze stolu. S poukazem na kvality Fultnerova díla, samozřejmě. Obdobně osvětleně pracovala také městská technická kancelář. V roce 1919 dospěl její zaměstnanec architekt Oldřich Liska k přesvědčení, že projekt dostavby zdejší Obchodní akademie z let 1896–1897 – připomínám, že dobová kritika ji považovala za první moderní stavbu na území Čech – by město mělo zase svěřit Hubertu Gessnerovi. Avšak s doporučením, aby se stylově více přiblížil své době. Stalo se. Identický postup obec zvolila i v případě dostavby labské hydroelektrárny, kterou počátkem 20. let rozšířila o nové generátorové haly a další objekty, jejichž plány opět vypracoval původní tvůrce, architekt František Sander.

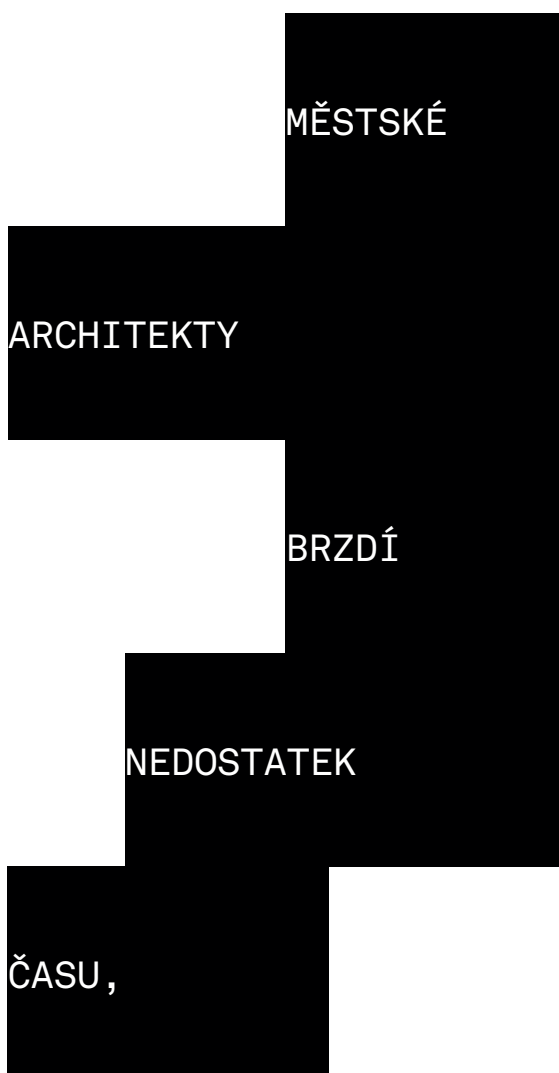
Tak dobře tenkrát pracovaly oba klíčové úřady, kterým ovšem jinak nepříslušelo dbát o architekturu jako takovou. Byly jen efektivním nástrojem městské samosprávy, který napomáhal uskutečňovat vize starosty města JUDr. Františka Ulricha. Byl to právě a jediný on, kdo rozhodoval – byť mnohdy direktivně – o konečné podobě staveb, jejichž stavebníkem bylo město Hradec Králové či jemu spřízněné subjekty. Upřímně řečeno, mohl si to dovolit. Jak z podstaty svého úřadu, se kterým tehdy souvisela veškerá zodpovědnost, kterou nesl na svých bedrech, tak díky autoritě, kterou si vydobyl svými činy. O tom, že svou funkci vykonával svědomitě, zodpovědně a nejlépe, jak mohl, svědčí délka jeho starostování. Třicet čtyři roky, během nichž uskutečnil to, čeho se dovolával ve své básni Upomínka na počátek boření hradeb královéhradeckých z roku 1884. Vrátit městu prostřednictvím nejlepší architektury ztracenou identitu a obnovit tak jeho někdejší lesk. Avšak jen málo z toho by realizoval, kdyby se nesetkal se stejně smýšlejícími muži, architektky Janem Kotěrou a Josefem Gočárem. Oběma tvůrcům připadla vedle projektování městských budov také role Ulrichových arbitřů ve věcech vkusu a poradců v otázkách moderní architektury a urbanismu, bez kterého by Hradec Králové byl jen souborem krásných budov. Ačkoliv Kotěra do urbanismu města nikdy přímo nezasáhl, přece jen se jeho myšlenky do jednoho z regulačních plánů vryly. Doporučil totiž Ulrichovi, aby autory nejvýše oceněných plánů ze soutěže z roku 1909 pověřil vypracováním definitivního regulačního plánu. Rovněž Josef Gočár si Ulrichovu absolutní důvěru získal prostřednictvím soutěže na regulační plán

Josef Gočár, Regulační plán Hradce Králové, 1926–1928

města. Když v roce 1924 architekt v jedné z nich zvítězil, sotva mohl tušit, že jej Ulrich pověří výhradním urbanistickým plánováním, díky čemuž si mohl dovolit veřejné budovy, které sám navrhoval, situovat na ta nejlepší místa. Škoda jen, že neexistují (pravděpodobně) žádné písemné materiály, které by na Gočárovu neformální roli městského architekta vrhly více světla. Vzhledem k tomu, že architekt jen zřídka psal a raději promlouval činy, nezbyvá nám než se domýšlet. Avšak v každém případě můžeme říci, že úřad městského architekta (na rozdíl od Brna nebo Prahy, kde jej de facto suplovala Státní regulační komise) v Hradci Králové v éře Ulrichova starostování oficiálně neexistoval. Ostatně, město jej ani nepotřebovalo, neboť mělo k dispozici jiný, mnohem efektivnější nástroj. Příjemnějším dva dobře fungující úřady, které měly na starosti technikálie, s nimiž Jan Kotěra a Josef Gočár už nemuseli ztrácet čas a všichni tvůrčí sílu tak mohli soustředit do projektů, díky nimž se Hradec Králové zapsal do dějin české moderní architektury.

Jakub Potůček

BYROKRACIE

I NECHUŤ

OBČANŮ

KE

ZMĚNÁM

Přestože pozice městského architekta není žádnou novinkou (uvážíme-li, že např. v Litomyšli funguje více než dvacet let), ve skutečnosti se s ní setkáváme jen zřídka. V České republice funguje těchto kvalifikovaných odborníků něco přes stovku. Situace se ale především v posledních pěti letech výrazně zlepšila. Samosprávy měst a obcí si začínají uvědomovat hodnoty veřejného prostoru a staveb i význam strategického rozvoje, který se bez městského architekta jen těžko definuje. Přinášíme zkušenosti vybraných městských architektů.

Poznámka: Všechny ilustrace pocházejí z archivu respondentů, pokud není uvedeno jinak.

→

ČESKÝ KRUMLOV

ONDŘEJ BUSTA

Jak dlouho pozici městského architekta zastáváte?

Rok a čtvrt.

Jakou formu má vaše spolupráce s městem (externí, interní) a kolik hodin týdně / měsíčně práce zabere?

Externí konzultant s kontraktem na 300 hodin ročně. Ve skutečnosti je to logicky málo, přibližně 100 hodin navíc ročně se blíží realitě a možnosti vykonávat tuto funkci zde zodpovědně a smysluplným způsobem.

Co je náplní vaší činnosti?

Konzultační činnost pro město, komunikace s občany a médii, stavebníky, developery, zpracovávání podkladů, organizace výběrových řízení a soutěží, mediace mezi veřejností, radnicí, zastupiteli a investory, architektky. Iniciace a následné řešení problémů, které jsou pro město z mého pohledu palčivé.

Co už se podařilo a jaké úkoly vás čekají?

Vysoutěžit sedm územních studií veřejných prostranství pro okrajové čtvrti města, přesvědčit renomované architektky ke spolupráci s radnicí, například územní studie hřbitova obsahující i studii obřadní síně, započít práci na třech územních studiích s detailem regulace jako podkladu pro právě připravovaný územní plán, efektivně spolupracovat s pracovní skupinou pro přípravu územního plánu, započít přípravu projektových prací úpravy říčních náplavek v centru města, nastavit společně s úřady státní i samosprávy doporučený postup pro stavebníky. Toto vše by samozřejmě nefungovalo bez chuti a vůle města si své urbanistické a architektonické problémy uvědomovat a poté je chtít řešit.

Na jaké hlavní problémy narážíte ve své práci?

Komplikovaná legislativa, neochota dodržovat pravidla – psaná i nepsaná, chybějící finance, politika a naše národní mentalita...

Úprava vltavských říčních náplavek mobilními pláty, Český Krumlov, autoři studie: Robust Architekti, autoři projektu: Studio Dvořák architekti, vizualizace záměru, 2017

SEMILY

MARTIN HILPERT

Jak dlouho pozici městského architekta zastáváte?

Na pozici jsem osmým rokem.

Jakou formu má vaše spolupráce s městem (externí, interní) a kolik hodin týdně / měsíčně práce zabere?

Moje spolupráce je externí. Mám to do Semil 20 minut autem. Činnost mi v průměru zabírá 300 hodin ročně.

Co je náplní vaší činnosti (konzultační činnost pro město, komunikace s občany a médii, s developery, zpracovávání podkladů, organizace výběrových řízení a soutěží atd.)?

Náplň se nyní po těch letech trochu proměnila. Nejvíce konzultace s odborem investic, s vedením města. Příspěvky do novin, stanoviska k PD pro potřeby stavebního úřadu, drobné skici, detaily řešení parteru apod., konzultace pro odbor územního plánování, urbanistické skici, komunikace s občany, ale to je okrajové, zadání projektových prací – odborná a ideová část, organizace architektonických soutěží, účast na jednáních města s developery.

Co už se podařilo a jaké úkoly vás čekají?

Nyní v největší míře řešíme kontrolu dříve zadaných PD, zadání nových projektů, kontroly na stavbách. Nedávno byly dokončeny prováděcí projekty na akce s architektonickými soutěžemi – kabiny na stadionu, mateřská škola pod Vartou. Řešíme aktuálně urbanistický rozvoj, otázku budov a zón, kde má být arch. část PD řešena autorizovaným architektem dle ÚOP.

Na jaké hlavní problémy narážíte ve své práci?

Nerozhodnost vedení města stát za názorem architekta města, neochota některých úředníků samosprávy diskutovat s městským architektem.

ROŽNOV POD RADHOŠTĚM

JAN HORKÝ

Jak dlouho pozici městského architekta zastáváte?

Městským architektem jsem dva roky.

Jakou formu má vaše spolupráce s městem (externí, interní) a kolik hodin týdně / měsíčně práce zabere?

Mám uzavřenu dohodu o pracovní činnosti v rozsahu max. 60 hodin měsíčně. Rozsah se liší měsíc od měsíce, nejčastěji je to okolo 40 hodin, viz dále.

Co je náplní vaší činnosti (konzultační činnost pro město, komunikace s občany a médii, s developery, zpracovávání podkladů, organizace výběrových řízení a soutěží atd.)?

Náplní činnosti jsou všechny vyjmenované body, navíc ještě příprava podkladů pro jednání rady města, veřejné prezentace, příprava zadání a konzultace městských projektů s jejich autory, drobná publikační činnost apod.

Co už se podařilo a jaké úkoly vás čekají?

Zdařila se organizace dvou architektonických soutěží, projednání a zápis několika územních studií, úspěšné byly i úpravy záměrů soukromých investorů ve veřejném zájmu a vyjednání výrazného kvalitativní posunu v projektu rekonstrukce železniční stanice. Na stole je projektová příprava veřejného prostoru náměstí 1. máje a letos začíná snad i realizace rekonstrukce historické trafostanice v parku, která dostane nové netradiční využití – veřejné WC. Nyní připravujeme koncepci reklam ve veřejném prostoru a úprav sídlišť. A průběžně jsou to pochopitelně vyjádření k dílčím stavebním záměrům a jejich konzultace.

Na jaké hlavní problémy narážíte ve své práci?

Kvůli mým dalším činnostem je to především nedostatek času, který mohu funkci městského architekta věnovat. Kvůli vytíženosti vedení města i mé je pak horší hledání termínů společných jednání s investory, čímž se úřad stává méně pružným. Dále jsou to problémy spíše technického charakteru, kdy se jako externista hůře dostávám do vnitřních informačních a GIS systémů, to je ale řešitelné. A nakonec jako problém vidím to, že se k některým projektům dostávám příliš pozdě. Tedy v okamžik, kdy do nich již bylo investováno příliš mnoho úsilí a investor se zdráhá v projektu dělat jakékoli změny.

Připravovaná revitalizace prostoru před objektem č. p. 1000, rozšíření ulice 1. máje, autoři: ellement architects, 2017–2018

TŘEBÍČ, ÚNĚTICE

JAROSLAV HULÍN

Jak dlouho pozici městského architekta zastáváte?

V Třebíči rok a půl, v Úněticích o rok déle.

Jakou formu má vaše spolupráce s městem (externí, interní) a kolik hodin týdně / měsíčně práce zabere?

Externí, 60 hodin měsíčně v Třebíči a pár hodin měsíčně v Úněticích.

Co je náplní vaší činnosti (konzultační činnost pro město, komunikace s občany a médii, s developery, zpracovávání podkladů, organizace výběrových řízení a soutěží atd.)?

Vše zmíněné.

Co už se podařilo a jaké úkoly vás čekají?

Zorganizovat soutěž na kašnu na Karlově náměstí v Třebíči, zachránit pár stromů, jeden pomoci vysadit (v obou obcích), inspirovat několik nápadů a zabránit několika excesům. Doporučil jsem několik (podle mého mínění) dobrých architektů k řešení drobnějších úkolů a ti to (k mému překvapení) přijali.

Čeká mne po volbách (staro) nové vedení a vysvětlování, že architekti nejsou užiteční pouze na dekoraci fasád. Třebíč čeká, stejně jako většinu bývalých okresních měst, úbytek obyvatel a stárnutí populace, na což je velmi důležité myslet už dnes. Únětice mají opačný problém s tlakem na někdy přílišný růst. Chtěl bych k nám zvát dobré architekty, formou ověřovacích studií na menší věci a formou soutěží na větší zakázky.

Na jaké hlavní problémy narážíte ve své práci?

V Třebíči na způsob zadávání zakázek „z ruky“ místním „projektantům“ a bývalá nekompetence stavebního úřadu. Samozřejmě se pohybujeme v regionu, kde cena nemovitostí nedovoluje žádné rozmařilé utrácení navíc, беру to ale jako výzvu k vytvoření podhoubí pro takové stavby a veřejný prostor, které se svojí kvalitou a trvanlivostí vyplatí mnohonásobně. V Úněticích na problém malých obcí s malým rozpočtem a neustálou potřebou žádat o dotace na cokoli.

Nová kašna na Karlově náměstí v Třebíči, vítězný návrh z architektonicko-výtvarné soutěže, autoři: H3T architekti, 2018

Mnichovo Hradiště

JAKUB CHUHLÍK

Jak dlouho pozici městského architekta zastáváte?

Tři roky, od srpna 2015.

Jakou formu má vaše spolupráce s městem (externí, interní) a kolik hodin týdně / měsíčně práce zabere?

Má spolupráce s městem je externí. Časová náročnost se v průběhu tří let proměňovala. V prvních dvou letech jsme rozbíhali velkou řadu projektů a práce pro město někdy zabrala až 80 hodin měsíčně. V posledním roce je to okolo 40 hodin.

Co je náplní vaší činnosti (konzultační činnost pro město, komunikace s občany a médii, s developery, zpracování podkladů, organizace výběrových řízení a soutěží atd.)?

Těžištěm mé agendy je konzultační činnost pro město, která zahrnuje celou škálu témat a měřítek; od spolupráce na strategickém plánu a oponentury návrhu nového územního plánu přes návrh procesu zpracování podrobnějších urbanistických dokumentů a přípravu postupu i zadání městských investic až po návrh městského detailu při drobných úpravách a opravách veřejných prostranství či objektů v majetku města. Součástí činnosti jsou také konzultace pro veřejnost a vyjádření k soukromým záměrům.

Co už se podařilo a jaké úkoly vás čekají?

Bezprostředně po mém nástupu do funkce jsme začali připravovat otevřenou architektonickou soutěž na revitalizaci hlavního náměstí. Ze třech oceněných návrhů byla v navazujícím jednáním řízení vybrána kancelář Rehwaldt Landschaftsarchitekten z Drážďan. Projekt má vydané územní rozhodnutí a zpracovává se dokumentace pro stavební povolení.

Paralelně se soutěží na náměstí jsme formou souběžného zadání návrhu vysoutěžili návrh a zpracovatele dokumentace novostavby Komunitního centra, která zahrnuje: školní jídelnu (zároveň městský sál) s kuchyní (i pro sousední mateřskou školu) a domovem dětí a mládeže. V konkurenci čtyř renomovaných kanceláří, vyzvaných na základě referencí, zvítězila kancelář Projektal architekti. Výstavba by měla začít tento podzim. Podobným způsobem, na základě vyzvaného výběrového řízení s předloženým návrhem, byl vybrán návrh terminálu veřejné dopravy, který zpracovala kancelář Re:architekti. Projekt úspěšně prošel dotační žádostí a měl by se realizovat v příštím volebním období.

Zadali jsme zpracování několika územních studií veřejných prostranství. První ze studií zahrnuje celé město i přilehlé místní části a kromě základní hierarchizace veřejných prostranství řeší možnosti jejich bezmotorového propojení. Zpracovatelem byli Tomáš Cach a Ivan Lejčar. Další dvě územní studie, které se věnují sídlištním prostorům, zpracovali na základě vyhraného výběrového řízení Ivan Plicka s Janem Sedlákem. Studie budou podkladem pro postupnou revitalizaci obou sídlišť.

Pracujeme na lepším využití a kultivaci městských budov. Fasáda budovy historické radnice prošla obnovou. Její vstupní prostory získaly novou podobu od Anuk ar-

Revitalizace Masarykova náměstí v Mnichově Hradišti, architektonická soutěž, 3. místo, autoři: Rehwaldt Landschaftsarchitekten, návrh řešení, 2016

chitekti. Martin Kožnar zpracoval návrh na využití nárožní budovy na náměstí pro účely městského muzea.

Díky spolupráci s ateliérem Josefa Mádra a Šárky Malošíkové z FA ČVUT město získalo řadu studentských projektů, které prověřují možnosti rozvoje a v rámci letního workshopu také drobný mobiliář na přírodní pláži u Jizery.

Na jaké hlavní problémy narážíte ve své práci?

Na nedostatek času.

Letní dílna na pláži u Jizery v Mnichově Hradišti, autoři: ateliér MádA, FA ČVUT, 2016

Komunitní centrum v Mnichově Hradišti, autoři: Projektíl architekti, návrh řešení, 2016

CHRUDIM

MAREK JANATKA

Jak dlouho pozici městského architekta zastáváte?

Osm let.

Jakou formu má vaše spolupráce s městem (externí, interní) a kolik hodin týdně / měsíčně práce zabere?

Externí, 90–100 hodin měsíčně.

Co je náplní vaší činnosti (konzultační činnost pro město, komunikace s občany a médii, s developery, zpracovávání podkladů, organizace výběrových řízení a soutěží atd.)?

Koncepční úvahy a porady s vedením města. Účast (KD) při všech investičních projektech, kde projektantem není architekt. Vyjádření ke všem záměrům, které se dotýkají architektura a urbanismu – soukromých i veřejných, vyjádření k převodům pozemků. Účast na přípravě nového RP MPZ a změně ÚP. Ve velké míře snaha o dosahování konsenzu mezi různými zájmy, ať veřejnými nebo soukromými.

Co už se podařilo a jaké úkoly vás čekají?

Za osm let je toho více, ale z posledních dní si nejvíce cením dohody o budoucím osudu letního kina. Letitý problém se všem účastníkům podařilo vyřešit na vysoké odborné i morální úrovni. Přípravujeme novou sportovní halu a nový RP MPZ a řadu dalších.

Na jaké hlavní problémy narážíte ve své práci?

Byrokracie a pomalost úředního aparátu – nezaviněná úředníky, ale systémem.

VYSOKÉ MÝTO, ÚSTÍ NAD ORLICÍ

MILAN KOŠAŘ

Obnova Vaňhorného náměstí ve Vysokém Mýtě, autoři: Milan Košář, Aleš Kloš, 2017

Jak dlouho pozici městského architekta zastáváte?

Na pozici městského architekta se pohybuji prakticky více než 30 let. V letech 1986–1992 jsem jako hlavní architekt vedl tehdejší Útvar hlavního architekta Pardubic. Ten byl, stejně jako většina obdobných, v roce 1992 zrušen a v témže roce jsem zvítězil v konkurzu na MA ve Vysokém Mýtě, kde tento post zastávám dodnes. Od roku 2012 vykonávám tuto činnost stejnou formou i pro sousední město Ústí nad Orlicí.

Jakou formu má vaše spolupráce s městem (externí, interní) a kolik hodin týdně / měsíčně práce zabere?

Jedná se o externí formu spolupráce na základě smlouvy o dílo, v rozsahu asi 35 hodin měsíčně, což odpovídá jednomu pracovnímu dnu v týdnu.

Co je náplní vaší činnosti (konzultační činnost pro město, komunikace s občany a médii, s developery, zpracování podkladů, organizace výběrových řízení a soutěží atd.)?

Náplní mé činnosti je především konzultační činnost pro vedení města, ale zejména pro stavební úřad i soukromé investory, kteří přicházejí se svými záměry a projekty. Pro město zpracovávám zadání pro různé územní studie, drobné iniciační návrhy či skici, zejména pro veřejné prostory. V obou městech je vyhlášena městská památková zóna, takže se, mimo jiné, podílím na zpracování Programu regenerace MPZ. Samozřejmě i členství v některých komisích rady města a jednáních zastupitelstva, pokud je projednávána problematika týkající se mé profese. Komunikace s médii a veřejností je samozřejmostí a probíhá i mimo stanovené úřední dny, např. přes e-mail.

Co už se podařilo a jaké úkoly vás čekají?

Ve Vysokém Mýtě působím dlouhodobě od roku 1992 a jedním z výrazných počínů byla, po odsunu okupační sovětské armády, rekonstrukce poničeného Šemberova divadla, užívaného do té doby jako vojenský klub. Za velmi významnou považuji také revitalizaci obou hlavních veřejných prostorů v historickém jádru města, náměstí Přemysla Otakara II. (největší čtvercové náměstí v ČR) a v loňském roce dokončenou rekonstrukci náměstí Vaňhorného. Jako stejně významnou činnost vnímám i skutečnost, kdy se podaří zabránit necitlivému či nevhodnému zásahu do organismu města a případného investora přesvědčit o tom, že jeho záměr lze uskutečnit jinak a lépe.

V Ústí nad Orlicí působím od roku 2011 a za velký úspěch považuji především skutečnost, že se podařilo přesvědčit vedení města, aby odkoupilo strategické území bývalé textilní továrny Perla, která ukončila výrobu na podzim roku 2009. V roce 2013 se tento tříhektarový areál v centru města stal, na základě spolupráce s ČKA, předmětem otevřené urbanisticko-architektonické soutěže a již o rok později bylo vítězi této soutěže zadáno zpracování regulačního plánu. V současné době již v daném území proběhly nezbytné demoliční práce, zároveň byly zachovány hodnotné objekty industriální architektury včetně

továrního komína, určené k rekonstrukci a novému využití. Zároveň se připravuje výstavba nových stavebních objektů včetně technické infrastruktury. Citlivou revitalizací tohoto území se zachováním jeho genia loci dojde zároveň k rozšíření městského centra o potřebnou občanskou vybavenost, bydlení, ale i nové veřejné prostory a zeleň. Vše by mělo být hotovo v roce 2022. Také zadání a zpracování nového územního plánu města považují za velmi důležité, schválen byl na podzim 2017.

Na jaké hlavní problémy narážíte ve své práci?

Problémy jsou proto, aby se řešily bez ohledu na to, zda jsou hlavní nebo vedlejší. Mezi nejčastější patří nedostatečná odbornost některých pracovníků stavebních úřadů a neexistence kvalitních koncepčních podkladů. Také tlaky politiků na časté změny územních plánů jsou zdrojem problémů vedoucích mnohdy až k rozpadu základní urbanistické koncepce.

Areál Perla v Ústí nad Orlicí, 1. místo v architektonicko-urbanistické soutěži na revitalizaci a nové využití průmyslového brownfieldu v centru města, autoři studie a následného regulačního plánu: MS Plan, s. r. o., 2014

KLATOVY

EVA KOVÁŘÍKOVÁ-
BRANDOVÁ**Jak dlouho pozici městského architekta zastáváte?**

Jako městská architektka v Klatovech působím od roku 2009.

Jakou formu má vaše spolupráce s městem (externí, interní) a kolik hodin týdně / měsíčně práce zabere?

Městský architekt v Klatovech je externí poradce, pozice spadá přímo pod starostu města a je stanovena na dobu neurčitou. Pracovní doba je stanovena na dva dny – vždy 1. a 3. pondělí v měsíci – dle smlouvy. Reálný čas však záleží na aktuální potřebě konzultací jednotlivých záměrů. Vyhrazený časový rámec je však vzhledem k potřebám města nedostačující. Hodinová náročnost se v poslední době značně zvyšuje.

Co je náplní vaší činnosti (konzultační činnost pro město, komunikace s občany a médii, s developery, zpracovávání podkladů, organizace výběrových řízení a soutěží atd.)?

Městský architekt píše vyjádření k předloženým záměrům města a soukromých investorů. Přesná náplň není dále specifikována. Náplň práce obecně vychází z požadavků vedení města, jednotlivých odborů a stavebního úřadu. Pomáhá s přípravou koncepce a zadání nových záměrů města (neplatí vždy), architektonických soutěží, analýz, osvětových aktivit, edicí, přípravou projektových záměrů včetně participací atd.

Co už se podařilo a jaké úkoly vás čekají?

Zpracovali jsme Strategický plán rozvoje města Klatov 2017–2025, v roce 2012 jsme vyhlásili urbanistickou soutěž na zpracování územního plánu města Klatov, dále pořádáme řadu akcí, např. v roce 2011 architektonickou tvůrčí dílu deseti ateliérů 10 × 10 Nápadů pro Klatovy, která přinesla řešení bolavých míst. Podpořili jsme návrh obnovy kaple Umučení Páně a křížové cesty na Křestanském vrchu v Klatovech (návrh zpracoval Jan Šépka), na jejíž realizaci probíhá sbírka. Připravili jsme publikaci a mapu Kouzelnou krajinou Klatovska, studentský workshop Inspirace Klatovy ve spolupráci s FAU v Liberci, pomáhala jsem třeba s výběrem architektonického týmu pro rekonstrukci pavilonu skla PASK, za jeho vznikem a slávou ale stojí bývalý místostarosta města Jiří Štancl a architekti Martin Kožnar a Jiří Bíza. Aktuálně intenzivně pracujeme na zpracování územních studií veřejných prostranství.

Na jaké hlavní problémy narazíte ve své práci?

Spolupráce je obecně velmi závislá na vůli politiků a městského úřadu věci konzultovat a společně připravovat.

Obnova kaple Umučení Páně na Křestanském vrchu v Klatovech, návrh, autor: Jan Šépka, 2012

KOLÍN

DAVID MATEÁSKO

Jak dlouho pozici městského architekta zastáváte?

Do Kolína jsem na pozici architekta města nastoupil v listopadu 2016.

Jakou formu má vaše spolupráce s městem (externí, interní) a kolik hodin týdně / měsíčně práce zabere?

Jde o externí spolupráci na základě smlouvy o odborné pomoci, tzv. příkazní smlouvy. Na počátku byla představa o mé přítomnosti v rámci konzultací pro město i pro veřejnost minimálně jednou za 14 dní, a to pro potřeby Odboru výstavby – stavebního úřadu a Odboru regionálního rozvoje a územního plánování. Realita je samozřejmě jiná. Má přítomnost ve městě je mnohem četnější. V Kolíně jsem přítomen každý týden jeden až dva dny. Nepočítám však agendu, která se odehrává v rámci příprav v mém ateliéru v Praze anebo komunikací po mailu.

Co je náplní vaší činnosti (konzultační činnost pro město, komunikace s občany a médii, s developery, zpracování podkladů, organizace výběrových řízení a soutěží atd.)?

Zejména se jedná o konzultace, přípravu a administraci při pořizování rozvojových dokumentů města, při organizování architektonických soutěží, při výběru a vyhledávání lokalit vhodných k rozvoji, při konzultování projektových návrhů a řešení, při výběru mobiliáře, drobné architektury apod. ve veřejném prostoru města, při konzultacích se stavebníky a projektanty v rámci projektových dokumentací na stavebním úřadě, při prezentaci koncepcí rozvoje města a výsledků soutěží apod.

Co už se vám podařilo a jaké úkoly vás čekají?

Podařilo se nám postupně nastavit pravidla pro ucelenější tvorbu veřejného prostoru v historickém středu města, kde probíhají rekonstrukce několika ulic. Zorganizovali jsme architektonickou soutěž na významný prostor Komenského parku, rozjeli jsme zpracování projektové dokumentace na několik drobných celků veřejného prostoru města a na novou sportovní halu, probíhají práce na Regulačním plánu městské památkové rezervace i změny územního plánu a s ním související práce na územních studiích atd.

Čekají nás práce související s převodem tzv. „průtahu“ městem z kraje na město. Rádi bychom zde vytvořili prostor pro živý a atraktivní městský bulvár. V příštím roce nás čeká architektonická soutěž na novou podobu Jiráskova náměstí v Kolíně-Zálabí. Bude probíhat projektová příprava Komenského parku. V následujících letech plánujeme také připravit mezinárodní soutěž na novostavbu nové kolínské knihovny, která by doplnila areál zámku v historickém centru města. Očekávám další balíček změny územního plánu. Pořád je co dělat. A pořád je kde si práci vytvářet. Naše města mají velký deficit. Je potřeba se jim věnovat.

Na jaké hlavní problémy narážíte ve své práci?

Myslím, že jedním z možných „problémů“ práce architekta města je vlastně jakási legislativní neukotvenost této služby, činnosti či jak to nazvat. V podstatě jde o gentlemanskou

Veřejná prezentace

dohodu s městem. Město, jeho zástupci, musí deklarovat, že tuto službu chtějí. Je nutné vyžadovat po samosprávě její respektování. Do určité míry je to ale nevyhnutelné. Služba architekta města má být nezávislá a odborná, a může se tedy někdy dotknout např. zamýšlených priorit politické reprezentace, legislativních možností stavebního úřadu, privátních zájmů apod. Je to vždy o diskusi, schopnosti argumentace a přesvědčivosti. A to se zatím daří!

Komenského park v Kolíně, autoři: Monom works, s. r. o. (Jakub Vašek, Nikol Menclová, Igor Hobza), 1. cena v otevřené architektonicko-krajinářské soutěži, 2018

Sportovní hala Borky, autoři: ov-a, studie, vizualizace, 2017

ŽĎÁR NAD SÁZAVOU

ZBYNĚK RYŠKA

Jak dlouho pozici městského architekta zastáváte?

Necele tři roky.

Jakou formu má vaše spolupráce s městem (externí, interní) a kolik hodin týdně / měsíčně práce zabere?

Pracuji externě, přibližně 60 hodin / měsíc (to vychází ze smlouvy). Spočítal jsem, že mám za sebou skoro 2000 hodin práce, najezdil jsem 20 000 km, vydal 290 vyjádření...

Co je náplní vaší činnosti (konzultační činnost pro město, komunikace s občany a médii, s developery, zpracovávání podkladů, organizace výběrových řízení a soutěží atd.)?

V podstatě vše zmíněné.

Co už se podařilo a jaké úkoly vás čekají?

Počátkem roku 2017 jsme vyhlásili výsledky architektonické soutěže na řešení městské třídy ve Žďáře nad Sázavou, v současné době se zpracovává projekt pro stavební povolení. Dokončujeme také Strategii veřejných prostranství – plán, kdy a jak revitalizovat / vybudovat veřejná prostranství v centru města, jehož součástí je i manuál veřejných prostranství, sestavujeme pravidla pro zateplování fasád a osazování balkonů na bytových domech.

Na jaké hlavní problémy narážíte ve své práci?

Čas, peníze, strach a nechuť něco měnit.

HLASOVÁNÍ

LOKALITY

1. TVRZ
2. FARSKÁ HUMNA
3. NÁBŘEŽNÍ
4. ÁTRIUM
5. DIVADLO
6. NEUMANNOVA
7. KNIHOVNA
8. HŘBITOV
9. VESELSKÁ
10. MAGISTRÁLA
11. DŮM KULTURY

BENEŠOV

MICHAL SCHWARZ

Jak dlouho pozici městského architekta zastáváte?

Jeden a půl roku.

Jakou formu má vaše spolupráce s městem (externí, interní) a kolik hodin týdně / měsíčně práce zabere?

Smluvně se jedná o externí spolupráci v objemu přibližně dva dny v týdnu, respektive 58 hodin měsíčně.

Co je náplní vaší činnosti (konzultační činnost pro město, komunikace s občany a médii, s developery, zpracovávání podkladů, organizace výběrových řízení a soutěží atd.)?

Všechny vyjmenované činnosti a dále vydávání stanovisek (za město) k projektům v územním či stavebním řízení.

Co už se podařilo a jaké úkoly vás čekají?

Architektonická soutěž na novou podobu Masarykova náměstí, paralelní zadání studií pro revitalizaci parku Klášterka, před podepsáním je smlouva na zajištění organizace soutěžního workshopu pro brownfield Táborská kasárna.

Na jaké hlavní problémy narazíte ve své práci?

1. Obecná neznalost základních fází projektování (zadání – studie – projekt pro UR/SP – prováděcí projekt – dozor), především pak absence či podcenění prvních dvou (nej důležitějších) fází.
2. Absence databází hotových projektů a studií obecně, především pak projektů městských a z toho vyplývající neexistence kontinuity jak projektů, tak i rozhodování.
3. Z předchozího vyplývající absence koncepcí a koncepčního přístupu k řešení problémů.

LITOMYŠL A TIŠNOV

ZDEŇKA VYDROVÁ

Přednádražní prostor v Tišnově, autoři: ARCHISLUŽBA - Lukáš Pecka, Ivana Smětková, architektonicko-urbanistická studie, 2016

Jak dlouho pozici městského architekta zastáváte?

Pozici městské architektky zastávám 27 let v Litomyšli, v Tišnově dva a půl roku.

Jakou formu má vaše spolupráce s městem (externí, interní) a kolik hodin týdně / měsíčně práce zabere?

V mém případě se jedná o externí spolupráci na základě smlouvy o poradenské a konzultační činnosti v rozsahu přibližně 50 hodin měsíčně celkem pro obě města.

Co je náplní vaší činnosti (konzultační činnost pro město, komunikace s občany a médii, s developery, zpracovávání podkladů, organizace výběrových řízení a soutěží atd.)?

Předmětem mé činnosti je spolupráce a komunikace s politickým vedením města, s příslušnými odbory městské samosprávy a státní správy, konzultace pro občany, investory a usměrňování jejich záměrů, aby byly v souladu s urbanisticko-architektonickým rozvojem města. Konzultační činnost zahrnuje také komunikaci s médii, přípravu podkladů, analýz, doporučení, vyhledávání problémových okruhů, spolupráci při přípravě architektonických a urbanistických soutěží nebo územních studií.

Veškerá moje činnost směřuje k vytváření podmínek pro vznik kvalitní architektury a pro budoucí rozvoj města a navazující krajiny.

Co už se podařilo a jaké úkoly vás čekají?

V Litomyšli i přes viditelné úspěchy nebo také neúspěchy máme stále úkoly, které jsou velmi důležité a mohou přispět ke zlepšení rozvoje města, architektury a veřejného prostoru. Aktuálně se zabýváme zpracováním zásad pro zásahy v historickém jádru města (MPR Litomyšl), které se týkají reklamních prvků a zařízení, mobiliáře, dlažeb na podsíňích, osvětlení apod. s cílem zlepšit celkový stav historického jádra, a to nejen z pohledu turistů, ale především místních občanů.

Koncepční studii si také vyžádal soukromý záměr na přestavbu bývalého statku Perštýn, jehož součástí je barokní sýpka. Areál o rozloze 8000 m² byl vybudován v 16. století a stal se jediným brownfieldem v Litomyšli. S cílem nalézt řešení přijatelné pro město, majitele Perštýna i budoucí investory město Litomyšl nechalo zpracovat koncepci přestavby území, s přihlédnutím k existujícím hodnotám a potenciálu místa, s doporučením k urbanistickému a architektonickému řešení lokality (zpracovatel ARCHITEKTI HRUŠA & SPOL., ATELIER BRNO, s. r. o., prof. Ing. arch. Petr Hruša, 2016).

V Tišnově je proti Litomyšli situace trochu jiná, vznikají zde koncepce se snahou komplexně řešit zásadní problémy města. Pro dlouhodobý rozvoj města se snažíme o zapojení občanů a aktivních lidí ve městě, což přináší pro řešení problematiku nemalé obtíže.

Snad se v Tišnově podaří záměru problematického investičního záměru soukromého investora v přestavbovém území pod Klucaninou, kde byl vyprojektován velký supermarket se školicím centrem v návaznosti na obytnou zástavbu, za novou koncepcí

s bydlením a se základními službami umístěnými v parteru domů. Jedná se území v rozsahu 1,5 ha v rostlé struktuře města, kde byla nová koncepce řešení, po složitých jednáních s investorem, zpracována do územní studie (územní studie, Ing. arch. Pavel Jura, Brno 2018).

Podobně důležitá pro rozvoj města a kvalitu veřejného prostoru je urbanisticko-architektonická koncepce přednádražního prostoru (urbanisticko-architektonická studie ARCHISLUŽBA.CZ, Ing. arch. Lukáš Pecka, Ph.D., Ing. arch. Ivana Smětáková, červen 2016).

V červnu 2018 byla zahájena výstava aktuálních projektů města pod názvem Proměny města Tišnova.

Na jaké hlavní problémy narážíte ve své práci?

Nemohu si stěžovat na všestrannou vůli ke spolupráci. Občas se projeví nedostatečné začlenění městského architekta do přípravy a realizace rozvojových investičních akcí města.

Přála bych si, aby samospráva měst byla při zadávání významných veřejných zakázek více nakloněna architektonickým a urbanistickým soutěžím a následně mohla spolupracovat s vítězi.

Bohužel se velmi často setkávám s případy, kdy zpracovaná projektová dokumentace nebo záměry neodpovídají platné územně plánovací dokumentaci, mnozí projektanti se s ní předem neseznámí. Z toho následně plyne celá řada obtížných, zbytečných jednání a frustrace na straně všech zúčastněných.

LETOHRAD

PATRIK ZAMAZAL

Jak dlouho pozici městského architekta zastáváte?

Přibližně čtyři roky, spolupráce začala drobnými konzultacemi.

Jakou formu má vaše spolupráce s městem (externí, interní) a kolik hodin týdně / měsíčně práce zabere?

Spolupráce je externí. Čas je velmi nepravidelný dle potřeb města, minimálně asi dva dny v měsíci.

Co je náplní vaší činnosti (konzultační činnost pro město, komunikace s občany a médii, s developery, zpracovávání podkladů, organizace výběrových řízení a soutěží atd.)?

Konzultace, práce v komisích, spolupráce při zadávání větších zakázek, architektonický názor na drobné městské úpravy, územní studie.

Co už se podařilo a jaké úkoly řešíte nyní?

Asi nejsem schopen popsat nějaký velký úspěch. Jsem rád za drobné posuny při rozhodování o městských projektech. Za zmínku ale stojí příprava projektu Památníku barokních poutí a příprava projektu stavebních úprav Kulturního domu Letohrad.

Na jaké hlavní problémy narážíte ve své práci?

Zdlouhavá projednávání čehokoliv. Neadekvátně složitě a drahé zadávání architektonických soutěží, kdy pro vedení města je (pochopitelně) nepřijatelné, že rozhodování fakticky přenechávají na nezávislé architektu, kteří nenesou politikou odpovědnost. Zaměření výchovy již od školek na český jazyk, trochu matematiku – ale prostředí, v němž žijeme a které s námi každou chvíli hmatatelně komunikuje, není pro naši společnost tématem.

Kaple sv. Jana Nepomuckého nad Letohradem prochází již od roku 2010 rozsáhlou obnovou.

PŘI

VÝBĚRU

MĚSTSKÝCH

ARCHITEKTŮ

JE

DŮLEŽITÁ

VZÁJEMNÁ

DŮVĚRA,

RESPEKT

A SOUZNĚNÍ

Činnost městského architekta zásadním způsobem ovlivňuje spolupráce s úřady a samosprávou měst a obcí, které pozici zřizují. Zeptali jsme se několika představitelů sídel na jejich spokojenost s fungováním městských architektů.

ODBOR ROZVOJE
A INVESTIC, VEDOUcí
ODDĚLENí ROZVOJE
MĚSTA LITOMYŠL

ANTONÍN DOKOUPIL

Proč jste se rozhodli zřídit pozici městského architekta?

Městského architekta mnozí považují za vyšší úroveň projektanta, ale ten by měl být především jakýmsi učitelem či kultivátorem radničního prostředí. K tomu, aby pro zadavatele (město) byl obecně architekt jako projektant zakázky automatickou volbou, vede někdy poměrně složitá cesta a správný městský architekt neprojektuje (nezachraňuje) městské zakázky sám, ale vytváří správné prostředí pro příchod svých kolegů zvenčí. Jakmile se spolupráce s architekty stane standardem, působí MA především tam, kde se architektů doposud příliš nedostává – koriguje drobné stavebníky ve spolupráci se stavebním úřadem. V případě Litomyšle využíváme bohatě MA při řešení urbanistických záležitostí (zastavovacích plánů...).

Jak dlouho už ve vašem městě funguje?

Od začátku devadesátých let. Zpočátku byla městská architektka Zdeňka Vydrová přítomna jednou týdně, nyní již asi osm let navštěvuje Litomyšl pouze ve dvoutýdenních intervalech.

Jakým způsobem jste městského architekta vybírali?

Tehdejší starosta dal na doporučení svých známých. Jsme přesvědčeni, že vzájemná důvěra a respekt mohou přinést lepší výsledky než výběrové řízení.

Splnila funkce očekávání města? Co vašemu městu dosud přinesla?

Naše očekávání byla naprosto naplněna. Město velmi rychle přijalo principy spolupráce s významnými českými architekty jako normu, které se dodnes drží. Výsledky, ke kterým jsme se pod vedením MA dopracovali, jsou natolik průkazné, že je možné, i přes počáteční nedůvěru např. některých nově příchozích zastupitelů, držet kontinuitu tohoto vývoje i nadále.

Autobusové nádraží, supermarket a dočasný park v Litomyšli, RAW
- Tomáš Rusín, Ivan Wahla, 2006

Obnova nábreží řeky Loučné v Litomyšli, autoři Rusina Frei
architekti, 2017

STAROSTA OBCE
LÍBEZNICE

MARTIN KUPKA

Proč jste se rozhodli zřídit pozici obecního architekta?

Funkce obecního architekta se ukázala jako potřebná nebo dokonce nepostradatelná v okamžiku, kdy jsme začali uvažovat koncepčně o dalším rozvoji Líbeznice a chtěli jsme radu někoho, kdo by byl schopen kromě našeho místního pohledu vložit do diskuse a do hledání ideálních cest svou odbornou znalost. A osvědčilo se to opakovaně třeba i na tom, že se díky této koncepční spolupráci daří šetřit finanční prostředky, neopakovat chyby a předcházet celé řadě vážných problémů, které jsou popsány v mnoha esejích o suburbanizaci. My jsme díky této spolupráci dokázali vytvořit reálnou bariéru například před prorůstáním obcí, před tím, čemu se říká „sídelní kaše“. Tohle všechno jsou konkrétní výsledky. Nehrajeme si na ty, kteří snědli „všechnu moudrost světa“, a proto jsme chtěli k ruce odborníka, který bude schopen do Líbeznice přenášet zkušenost z dobrých příkladů domácí i zahraniční architektury a urbanismu.

Jak dlouho už u vás obecní architekt funguje?

Spolupráce začala už v roce 2011, to tedy znamená téměř osm let, ale na samotném ustavení pozice obecního architekta jsme se dohodli před čtyřmi lety.

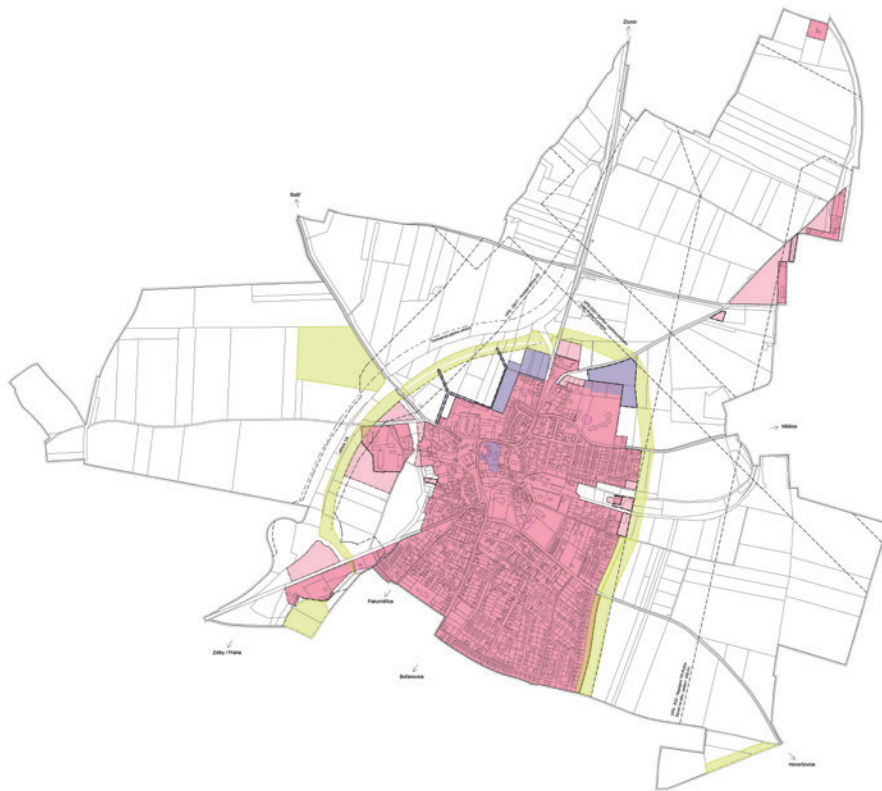
Jakým způsobem jste obecního architekta vybírali?

To vzniklo vlastně přirozeně. Jsem přesvědčen o tom, že aby se funkce obecního architekta naplnila, musí stát na vzájemně přirozené důvěře a elementárním vzájemném souznění. Nedovedu si představit, že by se obecní architekt svým pohledem a přístupem dostával do trvalé opozice vůči vedení obce nebo města. To podle mě nemůže dobře fungovat. A v našem případě to vlastně vzniklo na základě několika zvládnutých drobných počinů, kde jsme s Janem Hájkem spolupracovali. Tato spolupráce vyústila i do podoby poměrně rozsáhlého projektu nástavby budovy základní školy a hlavně nové multifunkční sportovní haly. Důležitým výsledkem vzájemné spolupráce je také nový územní plán, což je nejpodstatnější vklad architekta Hájka pro další koncepční rozvoj Líbeznice.

Splnila funkce vaše očekávání? Co vaší obci dosud přinesla?

Očekávání nepochybně splnila, dokonce si nedovedu představit, že bychom dnes takovou funkci neměli. Zvykli jsme si ptát se na odborný názor i u těch nejmenších projektů. Konkrétním příkladem je současná úprava mateřské školy, kdy jsme se snažili o to, abychom dokázali jednak zlepšit samotné vlastnosti pro vnitřní klima budovy, ale snažili jsme se zároveň alespoň díky připomínkám dobrat harmonického vzhledu celku. A ve všech těchto případech je role obecního architekta důležitá. Důležitá je též při přípravě všech architektonických soutěží. Mrzí mě jen, že on sám se tím zatím ze všech soutěží vyloučil. Účastní se jednání hodnotící komise a právě tam je jeho zúčastněný a zároveň odborný pohled velice užitečný. To jsou konkrétní příklady, kdy nám funkce obecního architekta pomohla. Architekt Jan Hájek dnes zná obec velmi dobře, zná i její historii, zná

základní sídelní uspořádání, které v podobě územního plánu pevně ukotvil. Přišel s návrhem „zeleného pásu“, který se nepochybně stane nejenom pro příštích deset let, ale pro veškerou další perspektivu obce jedním z klíčových prvků. Zároveň se významně podílí i na posledních změnách, kdy vytváříme podmínky pro rozvoj a využití stávajících brownfielddů – starých hospodářských dvorů.

Územní plán Líbeznice, hlavní členění, autoři: Atelier M1 architekti, 2014

Pavilon 1. stupně ZŠ a ZUŠ Líbeznice, autoři: Projekttil architekti, 2015

STAROSTKA MĚSTA SEMILY

LENA MLEJNKOVÁ

Proč jste se rozhodli zřídit pozici městského architekta?

Jedná se o zcela zásadní pozici v dlouhodobém rozvoji města. Architekt je garantem rozvoje v rámci urbanismu, ale také při drobných rozhodováních a celkové vizi města.

Jak dlouho už ve vašem městě funguje?

Od roku 1997 byl městským architektem Ing. arch. František Křelina, od roku 2011 až do dnešního dne je jím Ing. arch. Martin Hilpert.

Jakým způsobem jste městského architekta vybírali?

Ne vždy je možno uplatnit výběr na cenu. V případě architekta jsme upřednostnili jeho vizi, zkušenosti, propojení s městem, místní znalost a zájem.

Splnila funkce očekávání města? Co vašemu městu dosud přinesla?

Ano, naprosto toto očekávání splnila a dnes si již nedokážu rozvoj města bez architekta představit. Jeho zásluhou je mimo jiné vzhled dominanty našeho města, lávky přes řeku Jizeru, dohled nad architektonickou soutěží Mateřské školy Pod Vartou, do které se přihlásilo 70 návrhů, a mnohé další.

STAROSTA MĚSTA ŽĎÁR NAD SÁZAVOU

ZDENĚK NAVRÁTIL

Proč považujete pozici městského architekta za důležitou? Proč jste se rozhodli ji zřídit?

Pokud chcete přistupovat k rozvoji města opravdu koncepčně, je pro vás důležitý odborný názor z hlediska urbanismu a architektury. To je obzvláště důležité v našem městě, kde je památka UNESCO – Santiniho Poutní kostel sv. Jana Nepomuckého na Zelené hoře. Pozici jsme se rozhodli zřídit s tím, že v posledních letech zasáhla naše město vlna zateplování bytových a rodinných domů. Jednotlivé čtvrti tak začaly ztrácet svůj původní architektonický ráz. Rovněž zásahy do veřejných budov nebyly vždy vedeny odbornou rukou a nebyly řešeny v rámci jednotné koncepce, a to jak objekty, tak veřejná prostranství.

Od městského architekta jsme si slibovali dvě věci. Za prvé, že bude hlídat ruku městu tak, aby rozvoj Žďáru nad Sázavou měl hlavu a patu, byl koncepční a v souladu s odborným názorem. Za druhé pak, že budeme moci alespoň v zákonných mezích vstupovat do stavebních řízení soukromých subjektů. Ani ne tak formou represe, ale spíš spoluprací dospívat k řešením, která jsou vhodná pro danou lokalitu, pro naše město.

Jak dlouho už ve vašem městě funguje?

Městský architekt spolupracuje s naším městem na bázi smlouvy o dílo na výkon poradenské činnosti v oblasti architektury a urbanismu. Nastoupil do týmu městského úřadu 1. ledna 2016. Než jsme k tomuto kroku přistoupili, věnovali jsme celý rok 2015 důkladné analýze toho, jakým způsobem městský architekt funguje v jiných městech. Velmi jsme se inspirovali například v Litomyšli, v Chrudimi, v České Třebové nebo v Semilech. Zde jsme měli možnost načerpat jak kladné, tak i záporné zkušenosti s fungováním městského architekta. Díky tomu jsme si mohli vytvořit představu, co přesně budeme od městského architekta v činnosti městského úřadu potřebovat a chtít.

Jakým způsobem jste městského architekta vybírali?

Pozici jsme obsadili výběrovým řízením, kdy jsme se opět inspirovali u měst, která prošla podobným procesem před námi. Do něj se nám přihlásilo celkem deset velmi kvalitních uchazečů. Součástí výběrového řízení byl test, který ověřoval místní znalost a historii města, dále měl uchazeč předložit koncepci, jak chce, aby byla funkce městského architekta vykonávána. Závěrečné kolo spočívalo v přibližně půlhodinovém rozhovoru s každým uchazečem. Na základě toho odborná komise doporučila starostovi vhodného kandidáta. Starosta je také přímým nadřízeným městského architekta.

Splnila funkce očekávání? Co vašemu městu dosud přinesla?

Myslím si, že naše očekávání byla zcela naplněna. Hlavní přínosy vidím především ve třech rovinách.

Jedna rovina je, že se městský architekt vyjadřuje k záměrům města. Ty posuzuje z architektonického pohledu, ale i z hlediska začlenění do prostoru. To je pro

nás velmi důležité. Díky tomu mohou vznikat nové stavby, které mají svou logickou návaznost na okolní prostor města.

Druhou rovinu vidím v tom, že díky městskému architektovi se nám podařilo zahájit komunikaci s projektanty a architekty, kteří ve městě působí. Dnes bych mohl říct, že již tento proces běží na bázi dialogu, kdy se společně dospívá k nejlepšímu možnému řešení jak z pohledu investora, tak z pohledu daného místa, ve kterém má stavba vyrůst. Díky tomu nám dnes architekt hlídá základní hodnoty, jako jsou veřejný prostor, existence uliční čáry nebo regulativy pro soukromou výstavbu. Příkladem dobré praxe je manuál pro zateplování domů. Ten určuje, jakým způsobem přistupovat k zateplování bytových domů a například jaké typy balkonů používat. Zároveň se podařilo vytvořit finanční nástroj, který pomáhá zachránit cenné prvky, které ve fasádách některých bytových domů jsou.

Třetí je pak koncepční a strategický přístup k novým a rozvojovým projektům, především při výstavbě „na zelené louce“. Máme zkušenost s výstavbou nové čtvrti, kdy architekt připravil návrh toho, jak budou vypadat nové ulice – zda tam budou přítomny rodinné, řadové nebo bytové domy. Dále stanovil základní regulativy, jak by měly nové domy vypadat. Díky tomu mohou vzniknout čtvrti, které nejsou, jak se říká, každý pes jiná ves, ale jsou koncepčně vedeny. Mají pak určitou hodnotu z hlediska kvality bydlení pro ty, kteří tam budou bydlet a z hlediska estetického vzhledu pro město. Pro nás je velmi důležitý strategický a koncepční postoj, který se projevuje tím, že máme někoho, kdo nám je schopen pomoci s architektonickými soutěži, soutěži o návrh, diskusí o územních studiích či územním plánu – jako příklad můžeme zmínit připravovanou Strategii Centrum, která stanoví rámec obnovy centra města na dalších 15 let dopředu. Myslím, že kdybychom zde městského architekta neměli, tak by tu nebyl nikdo, kdo by nás donutil o rozvoji města přemýšlet v takto dlouhodobém horizontu.

PO

Vítězný soutěžní návrh řešení Nádrazní třídy ve Žďáře nad Sázavou, autoři: Rudolf Grimm, Martina Grimmová, Oliver Kálnásky, Vladimír Fialka, 2016

Manuál městských povrchů ve Žďáře nad Sázavou

82

SOUTĚŽE

VÝSLEDKY SOUTĚŽÍ

KOMUNITNÍ BYTOVÝ DŮM PRO SENIORY KŘENOVICE

Dvofázová otevřená projektová architektonicko-urbanistická soutěž

Vyhlašovatel	Obec Křenovice
Sekretář	Ludmila Veselá
Předmět soutěže	Zpracování urbanisticko-architektonického návrhu řešení objektu komunitního bytového domu pro seniory s návazností na přilehlé zastavitelné území a určení charakteru budoucí zástavby a veřejných prostranství, hlavní směry využití ploch a budov při zohlednění vhodné dopravní obslužnosti, urbanistických vazeb a historie místa samotného.
Termín konání soutěže	26. 3.–18. 5. 2018
Porota	Jan Mozdřeň, Hana Procházková, Ludvík Grym, Jiří Klokočka, Janica Šipulová, náhradníci Jaromír Konečný, Lýdia Šušlíková
Počet odevzdaných návrhů	6
Ceny a odměny celkem	360 tis. Kč

2. cena (140 tis. Kč)

Dragan Bekić, Mihailo Mitić

Návrh zaujal podmanivou, hravou architekturou. Porota ocenila umístění domu ve struktuře zástavby i samotný hřebenový tvar půdorysu budovy, díky kterému mohou vzniknout zajímavé, osobité prostory a vztahy mezi nimi. V dalším kroku bude nutné zamyslet se nad možným splněním podmínek

zadavatele, především jeho finančních limitů vzhledem k navržené architektonické kvalitě. Porota také ocenila hmotové a prostorové členění navržené dostavby školního areálu. Jeho těžištěm je uzavřený vnitřní areál, vstup z klidné ulice Bratří Mrázků a možnost propojení s parkem. Výraznou slabinou je řešení venkovních prostor, které sice zobrazují určitý potenciál, nebyl však rozvinut. Je škoda, že z návrhu není patrné propojení vnitřních prostor navržených domů s parkem. Návrh rovněž věnoval minimální pozornost zadní hraně zahrad domů na ulici Na Nivě, u které je předpoklad dalšího vývoje. Řešení hromadného parkování na velké zpevněné ploše nepovažuje porota za přínosné. Lze konstatovat výrazný vývoj po stránce budov, je škoda, že autoři více nerozvinuli i okolní prostory a jejich vazby.

2. cena (140 tis. Kč)

Lukáš Ildža, Štěpán Vašut,
Ondřej Palenčar, Adam Koten

Urbanistické řešení je nejlépe zpracováno právě v tomto návrhu, který velmi strategicky definuje nové využití a rozdělení obecních pozemků. Centrální plocha je umístěna mezi nově navržené rodinné domy na východě, doplněnou strukturou u obecního úřadu a dům pro seniory na západě. V severní části by pak porota doporučovala zvážit budoucí propojení školy a školky v jeden celek se zachováním průchodu. Tento krok se jeví jako výhodný z hlediska delšího časového horizontu, ekonomiky a provozu. Dům pro seniory porota zaujal, ale vyvolal i rozpory především kvůli širokým chodbám a nepříliš originálnímu architektonickému ztvárnění. Návrh možného rozšíření je diskutabilní. Porota naopak oceňuje orientaci jídelny do vnitrobloku, která má potenciál propojit venkovní veřejný prostor a vnitřní polosoukromý vnitroblok. Předzahradky zajišťují venkovský charakter a soukromí. Fasáda je však příliš fádni a působí formálně. Porota doporučuje návrh dále dopracovat, a to z pohledu architektury, etapizace a celkových nákladů.

3. cena (70 tis. Kč)

Alena Všeťeková, Alice Šimečková

Odměna (10 tis. Kč)

Marek Kopeček, Ondřej Dušek

NÁMĚSTÍ MĚSTA BENEŠOV

Otevřená jednofázová projektová
architektonicko-urbanistická soutěž

Vyhlašovatel	Magistrát města Benešov
Sekretář	František Novotný
Předmět soutěže	Dvě veřejná prostranství, která kdysi bývala jedním – Masarykovo a Malé náměstí – dnes postrádají celistvost a reprezentativní hodnotu. Je třeba jim navrátit důstojnost a nabídnout benešovským občanům nové možnosti jejich využívání. Cílem soutěže bylo vytvořit soudobý multifunkční veřejný prostor, který bude městem Benešov, na základě výsledku této soutěže, realizován. Zadání se týkalo nejenom hlavních reprezentativních prostor města a jejich nejbližšího okolí, ale i řešení proluky mezi domy č.p. 228 a č.p. 230 včetně pozemku č. 95. Bylo potřeba zamyslet se nad prostranstvím v širších souvislostech i nad jeho významem v dnešní společnosti.
Termín konání soutěže	21. 2.–14. 6. 2018
Porota	Petr Hostek, Michal Schwarz, Jana Čechová, Michal Kohout, Radmila Fingerová, Kateřina Šedá, Jiří Jandourek, náhradníci Jiří Švadlena, Ida Chuchlíková
Počet odevzdaných návrhů	14
Ceny a odměny celkem	800 tis. Kč

1. cena (350 tis. Kč) Skupina / Vít Holý, Marcela Steinbachová

Návrh nejvyšší možnou měrou naplnil požadavky na: a) sociální a kulturní hodnotu řešení – návrh vytváří přirozená ohniska sociálního života na náměstí (vodní prvek, zázemí kulturních i společenských akcí, městské trhy i prostor pro relaxaci pod stromořadím). Současně vytváří místa pro podobné aktivity i v druhém plánu (vnitroblok špalíčku); b) kvalitu urbanistického řešení – návrh

úspěšně sceluje dva dosud prostorově oddělené celky Masarykova a Malého náměstí. Návrh dobře pracuje s rozmístěním stromů. Stromy ze tří stran rámuji celek obou náměstí a přirozeným způsobem ho sjednocují. Návrh pracuje logicky i s individuální automobilovou dopravou, kterou umísťuje přirozeně na obvod celku obou náměstí při poliklinice, jižní i severní straně. Parkování je umístěno logicky a kapacitně odpovídá; c) kvalitu architektonického řešení – návrh úspěšně využívá stávajících kvalitních prvků: dlažby před budovou radnice a tento motiv inteligentně rozvíjí formou mozaikových „koberců“ před jednotlivými budovami; d) předpokládanou efektivnost a udržitelnost řešení – soutěžícími deklarované investiční náklady navrženého řešení jsou v mezích realizovatelnosti návrhu. (kráceno redakcí)

2. cena (250 tis. Kč)	Klára Pavlišťová, Tomáš Feistner, Pavla Feistnerová, Anna Tomšejová, spolupráce Jan Špilar
3. cena (150 tis. Kč)	gogolák + grasse / Ivan Gogolák, Lukáš Grasse, spolupráce Pavla Janečková
Odměna (50 tis. Kč)	The Hong Nhung, Jan Poslušný, spolupráce RCNKSK architekti, Adam Preisler

PĚŠÍ ZÓNA TRUTNOV

Jednofázová otevřená projektová
architektonická soutěž

Vyhlašovatel	Město Trutnov
Sekretář	Marek Hliza
Předmět soutěže	Zpracování architektonického návrhu na řešení pěší zóny v ulici Horská v Trutnově. Návrh se měl stát koncepčním podkladem, na jehož základě bude zadána zakázka na zpracování navazujících výkonových fází projekčních prací, dohledu nad jejich provedením a uvedením předmětné stavby do užívání. Návrh měl kompozičně, architektonicky i výtvarně zdůraznit propojení historického Krakonošova náměstí a nového náměstí Republiky.
Termín konání soutěže	24. 11. 2017–12. 4. 2018
Porota	Bohumír Prokop, Hana Horynová, Michal Rosa, František Křelina, Michaela Chvojková, náhradníci Tomáš Hendrych, Milan Košar
Počet odevzdaných návrhů	13
Ceny a odměny celkem	430 tis. Kč
1. cena (180 tis. Kč)	Lukáš Kemr, Martin Hájek, Václav Hájek

Porota tento návrh definuje jako komplexní, klidné a úměrné řešení. Jako v jediném návrhu jsou krom vlastního parteru řeše-

ny v konceptu i dva objekty, jeden jako zástavba proluky mezi čp. 49 a čp. 47 a druhý jako dostavba nároží naproti objektu pošty. Předložený návrh tak definuje prostory uliční i Svatojanského náměstí v jakési cílové podobě, což přispívá k pochopení navrhovaného řešení a umožňuje v budoucnu vést odbornou diskusi o těchto řešeních. Rozsah a formy použité zeleně jsou citlivé, přiměřené a vhodně rozloženy po celém řešeném území. Koncept Svatojanského náměstí evokuje v moderním tvarosloví historická řešení obdobných prostor, a to jednak čtveřicí vzrostlých stromů, proporčně elegantním provedením stopy původního náhonu i zapojením mlatových ploch podél této vodní plochy. Případná budoucí realizace objektu na nároží ulice Poštovní vytváří možnost pro velmi zajímavé, ale přitom klidové umístění rozsáhlejší venkovní pobytové zahrádky. Udržovatelnost navrhovaného řešení se předpokládá velmi dobrá. Historické stopy v parteru považuje porota za citlivé a prostoru přiměřené. Rovněž názor na parterový mobiliář je vnímán jako adekvátní. (kráceno redakcí)

2. cena (150 tis. Kč)	Momentura, s. r. o., Michal Rouha
Odměna (40 tis. Kč)	ATIP, a. s. / Martin Tauchman, Vladimír Vokatý, Martin Vokatý

ZÁPADNÍ ČÁST VELKÉHO NÁMĚSTÍ VE STRAKONICÍCH

Jednofázová otevřená projektová urbanisticko-architektonická soutěž

Vyhlašovatel	Město Strakonice
Sekretář	Marta Slámová
Předmět soutěže	Návrh architektonického a urbanistického řešení prostoru západní části Velkého náměstí ve Strakoncích. Jednalo se o ideovou soutěž, jejímž cílem bylo nalézt co nejvhodnější ztvárnění daného prostoru jak po stránce estetické, tak po stránce funkční. Cílem úprav bylo vytvoření jednoho z nejvýznamnějších veřejných prostranství ve městě. Před-

Termín konání soutěže
Porota

pokládalo se propojení aktivit občanů a návštěvníků města. Podstatná měla být podpora dalšího rozvoje centra s důrazem na aspekty nejen urbanistické a architektonické, ale i sociální, ekonomické, kulturní a ekologické.

27. 11. 2017–9. 3. 2018
Břetislav Hrdlička, Rudolf Oberfalcer, Vladimír Krajíc, Václav Zůna, Marek Janatka, náhradníci Josef Štrébl, Josef Záborský

Počet odevzdaných návrhů 6
Ceny a odměny celkem 360 tis. Kč

2. cena (160 tis. Kč)

Jiří Urbánek, Michal Rostecský, Michaela Bošková

Návrh vychází z poměrně kvalitní analýzy prostředí, na přehledných schématech dokumentuje pohyby pěších, které rozdělují podle významu a frekvence, dopravu, kde se zabývá parkováním a kategorizací dopravních koridorů včetně jejich směru, a v neposlední řadě dostavbou proluk a bloků domů, tak aby došlo k rehabilitaci centra Strakonice. V návrhu náměstí je hlavním výchozím podkladem jeho historická stopa. Na snímcích je dobře dokumentován postupný urbanistický vývoj náměstí. Návrh se svým pojetím vrací k prvotnímu stavu, kdy bylo náměstí pouze „vysvahováno“ mezi dolní a horní úrovní. Co nejmenšího příčného sklonu je dosaženo zejména zjednosměrněním komunikace probíhající náměstím (zúžení profilu komunikace) a jejím umístěním co nejbližší jižní frontě domů. Celý podélný prostor náměstí se tímto záměrem sjednocuje a maximalizuje se prostor mezi domy, bez jakékoliv další bariéry. (kráceno redakcí)

3. cena (120 tis. Kč)

Jan Homolka, Vojtěch Homolka, Jan Lankaš, Milan Homolka
Ateliér 6, s. r. o., Radek Šíma
Zdeněk Hromádka, Ondřej Chudý, Josef Habersberger, Petr Sladký

Odměna (60 tis. Kč)
Odměna (20 tis. Kč)

NOVÉ CENTRUM V KUNČICÍCH POD ONDŘEJNÍKEM

Dvoufázová kombinovaná urbanisticko-architektonická soutěž

Vyhlašovatel	Obec Kunčice pod Ondřejníkem
Organizátor	Jan Horký
Sekretář	Michaela Šebelová
Předmět soutěže	Řešení krajinářských a urbanisticko-architektonických úprav středu obce Kunčice pod Ondřejníkem. Zpracování proběhlo ve dvou fázích. V první, anonymní, ideové fázi se řešil prostor celého středu obce s důrazem na definování urbanistické struktury a určení prostorového a hmotového řešení včetně dopravního řešení a definování hlavního veřejného prostoru v rámci celé obce. Druhá, neanonymní fáze byla zahájena soutěžním workshopem s veřejnou prezentací a řešila podrobněji vybranou část hlavního veřejného prostoru.
Termín konání soutěže	13. 11.–4. 5. 2018
Porota	Tomáš Hrubíš, Lumír Poledník, Michal Fišer, Kamil Zezula, Václav Babka, náhradníci Milan Kubín, Pavel Řezníček, Vladimír Vašut
Počet odevzdaných návrhů	9
Ceny a odměny celkem	440 tis. Kč

1. cena (90 tis. Kč) Martin Materna, spoluautoři Adéla Kudlová, Adam Weceerek

Návrh ukazuje, že zcela jednoduchými prostředky lze vytvořit jedinečné a funkční řešení. Porotu přesvědčil jednoduchým, ale pevným rozložením základních prvků zadaného programu při současném ponechání prostoru pro další dotváření návrhu v jeho dalším vývoji jak z hlediska veřejného prostoru, tak vlastní architektury či typologie stavebních objektů. Celková atmosféra je nenásilná a s přiměřenými proporcemi vystavěného prostředí a zelených ploch. Struktura zástavby je vhodně vztažena jak k severojižní ulici vedoucí ke škole, tak do neformálně ře-

šené zpevněné části plochy doplněné o vegetační prvky, jejichž rozsah by zde mohl být i větší. Návrh vhodně propojuje jednotlivé části řešeného území přes křižovatku před Huřařstvim. Objekt obchodního domu doplňuje tzv. špalíček, který vytváří nenásilný předěl mezi krajskou komunikací a předpokládá radnice. Tento objekt zároveň ponechává otevřené možnosti pro rozvoj dalších aktivit obce, které mohou časem vyvstat. Naznačené krajinářské řešení a program ve spodní části vhodným způsobem rozvíjejí potenciál potoka Tichávky. (kráceno redakcí)

2. cena (75 tis. Kč) FAM Architekti, s. r. o. / Lucie Černá, Michael Baroch, Pavel Nasadil, Jan Horký
3. cena (50 tis. Kč) Richard Ott, Jan Kraut, spoluautor Jan Koutný

NOVÁ ZÁKLADNÍ ŠKOLA „LOŠBATES“

Jednofázová otevřená projektová architektonická soutěž

Vyhlašovatel	LOŠBATES, dobrovolný spolek obcí
Sekretář	Karin Grohmannová
Předmět soutěže	Řešení základní školy velikosti 2 × 9 tříd se dvěma přípravnými třídami, bytem školníka a doplňkovým provozem v podobě malometrážních bytů pro zaměstnance a prostorů pro ZUŠ. Kromě samotné budovy školy bylo potřeba vyřešit její napojení na hlavní komunikaci I/2 pomocí návrhu nové křižovatky, dopravu v klidu a vizi pro možné rozšíření školy na 3 × 9 tříd.
Termín konání soutěže	14. 12. 2017–26. 3. 2018
Porota	Josef Řehák, Eva Šmoldasová, David Hlouch, Kateřina Vídenová, Dorte Kristensen, náhradníci Ivana Dubská, Tomáš Rychta, Adam Halíř
Počet odevzdaných návrhů	118
Ceny a odměny celkem	1750 tis. Kč
1. cena (800 tis. Kč)	PELLETIER DE FONTENAY / Montréal, Kanada – Hubert Pelletier, Yves de Fontenay, Valerio Sartori

Autoři nejvyšší měrou vyhověli požadavkům zadání a naplnili očekávání zadavatele. Architektonický výraz je přiměřený nové instituci, která tvoří společné zázemí pro čtyři obce. Porota oceňuje symboliku samostatných objektů propojených ambitem kolem společného dvora, díky kterému urbanistické členění celkového objemu stavby na menší hmoty a celky vyznívá příznivě. Zapojení velkých objemů tělocvičen do území je citlivé. Objem stavby v podzemním podlaží (zejména parkovací stání a komunikace) může být optimalizován, a to bez významného vlivu na dispoziční řešení provozu školy. Jižní a zá-

padní fasády objektu, orientované k individuálním bytovým domům, drží maximální výšku dvou pater. Přístavba počítá s objemem nad tuto úroveň; je ovšem orientována na sever k lesu a na východ ke sportovnímu areálu, takže negativně neovlivní stávající zástavbu. Porota předpokládá, že při dopravování podle připomínek zadavatele má návrh velmi dobrou možnost adaptability, aniž by došlo k narušení zdařilého konceptu.

2. cena (550 tis. Kč) Monika Habrová, Petra Hrubešová, Michaela Kloudová, Eva Rosenová, Eliška Ouředníčková, Marek Kopeček, Jan Šorm
3. cena (300 tis. Kč) Emanuele Baglieri, Maria Flaccavento, Serafino Sgarlata, Vania Santangelo, Giorgio Pluchino / Ragusa, Itálie
- Mimořádná odměna (100 tis. Kč) OVO Grąbczewscy Architekci / Katowice, Polsko / Barbara Grąbczewska, Oskar Grąbczewski, Marek Grąbczewski, Karolina Grzesista, Sonia Jarczyk, Kamil Kajdas, Marta Kamińska, Małgorzata Karolak, Justyna Motyka, Zuzanna Szmatloch

REVITALIZACE NÁBŘEŽÍ ŘEKY MORAVY V UHERSKÉM HRADIŠTI

Jednofázová otevřená ideová kombinovaná urbanisticko-architektonicko-krajinářská soutěž

Vyhlašovatel
Předmět soutěže

Město Uherské Hradiště
Nalezení nejvhodnějšího městotvorného konceptu ztvárnění prostoru nábřeží řeky Moravy za účelem jeho oživení. Jedná se o pás na levém a částečně pravém břehu řeky v délce asi 1000 m. Město je dlouhodobě otoceno k řece zády. Urbanistický a respirační potenciál nábřeží řeky ani v části, kte-

rá těsně přiléhá k centrální zóně – k městské památkové zóně a jejímu ochrannému pásmu, není využit. Doposud se dokonce nepodařilo vhodně začlenit krajinu do urbanistické struktury města. Město očekávalo silnou a nosnou ideu, která bude přesvědčivým startovacím impulzem ke koncepční proměně a revitalizaci zanedbaného nábřeží, které se stane důstojnou a organickou součástí prostředí městského centra a památkové zóny.

2. 2.–2. 5. 2018

Stanislav Blaha, Aleš Holý, Martina Radochová, Jaroslav Tarcala, Ivan Plicka, Petr Velička, Svatopluk Sládeček, Miroslav Vodák, Adolf Jebavý, náhradníci Jaroslav Bičan, Blanka Rašticová, Karel Dokoupil, Pavel Pekár, Ondřej Kobza

Termín konání soutěže
Porota

Počet odevzdaných návrhů 20
Ceny a odměny celkem 550 tis. Kč

1. cena (240 tis. Kč)

A69 – architekti, s. r. o. / Prokop Tomášek, Jaroslav Wertig, Boris Redčenkov, spoluautoři Pavla Enochová, Vojtěch Myška

Návrh je prezentován komplexním řešením vlastního nábřeží s propracovanými vazbami na centrum města. Má vysokou kvalitu vizuální prezentace. Ideově a stylově představuje kompaktní návrh vycházející z dobré znalosti lokality a navazujících částí centra s rozeznáním a pojmenováním jeho problémů. Pro integraci nábřeží s centrem města správně předvídá dopravní a stavební opatření, která povedou ke zklidnění Velehradské třídy a jejímu urbanistickému dotvoření. Inspirativní je řešení akupunktturních míst (přístavní hrana, bastion, Koruna, plocha za divadlem, prostor u Centra slovanské archeologie). Odvážné, avšak diskutabilní je vyloučení dopravy na Svatojiřském nábřeží mezi křižovatkou s ulicí Jana Blahoslava a silničním mostem.

2. cena (160 tis. Kč)	ARCHUM architekti, s. r. o. / Miroslav Krejčíř, Michal Petr, Jana Urbanová
3. cena (100 tis. Kč)	Marek Žáček, Marie Čáslavská, Markéta Zdebská
Odměna (20 tis. Kč)	Sdružení architektů, urbanistů a projektantů PLACE-MARKERS CZ / Michal Říha, Kateřina Frejlachová, Martin Špičák, Tadeáš Říha, Milan Brlík
Odměna (20 tis. Kč)	Denisa Mikesková, Vladimír Schmid, Táňa Sojáková, Daniel Samiec
Odměna (10 tis. Kč)	Ivo Ondračka

URBANISTICKO-KRAJINÁŘSKÉ ŘEŠENÍ ULICE DUKELSKÝCH HRDINŮ V PLANÉ

Otevřená dvoufázová projektová urbanisticko-krajinářská soutěž

Vyhlašovatel	Město Planá
Sekretář soutěže	Milan Svoboda
Předmět soutěže	Urbanistické a krajinářské řešení území ulice Dukelských hrdinů a navazujících prostor.
Termín konání soutěže	1. 2.–13. 4. 2018
Porota	Pavel Nutil, Martin Netrval, Martin Frei, David Mateáško, Klára Salzmann, náhradníci Martina Němečková, Irena Králová, Hana Hrdličková
Počet odevzdaných návrhů	1
Ceny a odměny celkem	100 tis. Kč

Cena (100 tis. Kč)	XTOPIX architekti, s. r. o. / Barbora Buryšková, Jan Lebl, Michal Štěpař, Pavel Buryška, spolupráce Květoslav Syrový, Martina Havlová, Martina Forejtová

Správná celková koncepce, jež reaguje vhodně na širší vztahy; souvislá alej s parkováním – logické řešení respektující kontext místa; řešení vazby Dukelských hrdinů s aktuálně revitalizovaným sadem; autobusové nádraží (decentnost, minimálnost, přístřešek

úměrný prostoru, logické, doprava rozumně navržená), jasná, jednoduchá a jednoznačná segregace vozovky a průchozích ploch; použití žulových dlažeb a zapojení/znovunalezení žulových desek do celkové koncepce, což je řešení sice dražší, ale úměrné místu, takže to porota kvituje); naplnění požadavku na přístup pěších do vozovky; vhodné umístění sochy sv. Jana Nepomuckého, která zde dříve stála. (kráceno redakcí)

MACHAROVO NÁMĚSTÍ V PRAZE 6-STŘEŠOVICÍCH

Jednofázová otevřená projektová architektonická soutěž

Vyhlašovatel	Městská část Praha 6
Sekretář	Viktor Valouch
Předmět soutěže	Návrh rekonstrukce prostoru Macharova náměstí, zejména v těchto oblastech: respektování stávající urbanistické koncepce; návrh regenerace tenisového areálu včetně nového objektu zázemí a povrchu hřišť; rehabilitace všech veřejných prostranství včetně povrchů a jejich doplnění o prvky drobné architektury a uměleckých děl, případně herní prvky včetně řešení mobiliáře; rehabilitace zeleně celého prostoru; je vhodné, aby řešení vycházelo z historických souvislostí respektované památkové zóny.
Termín konání soutěže	20. 11.–15. 1. 2017
Porota	Martin Polách, Ondřej Šefců, Bohumil Beránek, Adam Halíř, Michal Kuzemský, Jan Mužik, Petr Vávra, náhradníci Eva Smutná, Petr Durdík, Martina Forejtová
Počet odevzdaných návrhů	9
Ceny a odměny celkem	360 tis. Kč

1. cena (180 tis. Kč)	Jakub Sládek, Jakub Trávníček, Jan Trávníček

Porota vysoce oceňuje kompozici veřejného prostranství, navazujícího na centrální objekt kina Ořechovka, kterému dává vyniknout.

Rozdělení herních ploch umožňuje vysokou variabilitu pro akce i jiného než sportovního charakteru. Chytře využívá svažitosti terénu k zapuštění nového objektu zázemí. Návrh má potenciál vytvořit z Macharova náměstí skutečné centrum čtvrti Ořechovka.

2. cena (120 tis. Kč)	monom works, s. r. o. / Jakub Vašek, Lucie Nippertová, Michal Bernart, Igor Hobza
3. cena (60 tis. Kč)	Šárka Ullwerová, Jitka Ullwerová, Adam Vilímek, Martin Březina

NOVOSTAVBA BYTOVÉHO DOMU KOSTELNÍ – BISKUPSKÁ V OSTRAVĚ

Jednofázová otevřená projektová architektonická soutěž

Vyhlašovatel	Statutární město Ostrava
Sekretář	Jan Malík
Předmět soutěže	Návrh architektonického řešení novostavby bytového domu v centru města Ostravy na křížení ulic Kostelní a Biskupská.
Termín konání soutěže	11. 1.–7. 3. 2018
Porota	Petra Bernfeldová, David Mouka, Cyril Vltavský, Tadeáš Goryczka, Adam Horák, Tomáš Oth, Jakub Szczesny, Břetislav Riger, náhradníci Martina Peřínková, Gabriel Kurtis Sedlák
Počet odevzdaných návrhů	48
Ceny a odměny celkem	900 tis. Kč

1. cena (500 tis. Kč)	Michal Palaščík, spoluautoři Michal Poláš, Jan Flídr

Návrh byl přijat porotou pro současný, nikoliv však extravagantní ani „módní“ formální výraz a pro viditelné porozumění autorů, kteří zjevně dobře pochopili „genia loci“ této části centra Ostravy. Projekt geniálním a formálně zajímavým způsobem ukázal, jak vyřešit problém nezajímavého, převážně severně orientovaného pozemku a stejně nezajímavého kontextu v podobě protější strany Biskupské ulice vymezené plochou skleněnou fasádou budovy Veolie. Za tímto účelem užívá vnitřní příčnou uličku, jejíž jižní ukončení

odhaluje apsidu kostela a současně spojuje Biskupskou ulici s ulicí Kostelní zkratkou vedoucí skrze stupňovitý interiér bloku. Forma budovy jasně vertikálně odděluje jednotlivé funkce. Stupňovitý rytmus stoupajících bytů a teras nasedá na komerční parter, a čím je vyšší, tím menší půdorysnou plochu budova zabírá. V důsledku toho byly navrženy jednopokojové a dvoupokojové apartmány, z nichž všechny jsou osvětlené nejméně ze dvou, ne-li ze tří stran. (kráceno redakci)

3. cena (200 tis. Kč)	consequence forma, s. r. o. / Jana Šipulová, Martin Sládek, Franz Sumnitsch, spolupráce Iva Tomková, Petra Buganská, Jiří Šnerch, Nina Ličková, Jan Schleider, Martin Kovář, Tomáš Padělek, PIXL architectural visualization
Odměna (90 tis. Kč)	STOPRO, spol. s r. o. / Petr Stojanov, spoluautor Nikolaj Stojanov
Odměna (70 tis. Kč)	PLATFORMA ARCHITEKTI, s. r. o., a a53 architekti – Petr Bořecký, Markéta Míčová, Katarína Škodová, Petr Rozsypal, David Průša, Petr Bořecký, spoluautor MISS3, s. r. o.
Odměna (40 tis. Kč)	Martin Cviček

REKONSTRUKCE MĚSTSKÉHO MUZEA RÝMAŘOV

Otevřená jednofázová projektová architektonicko-urbanistická soutěž

Vyhlašovatel	Město Rýmařov
Organizátor	Jan Horký
Sekretář	Iveta Pochylová
Předmět soutěže	Řešení rekonstrukce Městského muzea Rýmařov, tedy takových stavebních úprav, přístaveb či nástaveb objektu muzea (a sousedního domu ve vlastnictví města Rýmařova), kterými vzniknou nové výstavní a přednáškové prostory a provoz bude odpovídat modernímu pojetí této kulturní instituce. V souvislosti s tím mohlo dojít k úpravě stávajících dispozic.
Termín konání soutěže	21. 2.–12. 4. 2018
Porota	Pavel Grasse, Marcela Staňková, Růžena Zapletalová, Lukáš Blažek, Martina Peřínková, náhradníci Michal Vyhlídal, Lubomír Dehner
Počet odevzdaných návrhů	13
Ceny a odměny celkem	220 tis. Kč
1. cena (100 tis. Kč)	Jan Tesař, spoluautor Martin Němec

Návrh zachovává stávající drobné měřítko historického městského objektu. Kultivované zpracování uliční fasády zaujme

i při minimálních zásazích do historické struktury. Hmotově vhodně doplňuje zadní trakt a zároveň nepotlačuje hlavní hmotu. Z pohledu památkové péče je návrh řazen mezi nejkvalitnější. Porota kladně hodnotí zachování původní figury krovu bez zásahu do střešních rovin a eleganci vstupu. Autor se kultivovaně vypořádá se stávajícími danostmi (trafostanice atd.) ve dvorním traktu. Vhodné je zachování propojení informačního centra vstupem do náměstí a umístění multifunkčního sálu ve vazbě na terasu. Vzhledem k předloženému konzervativnímu přístupu lze návrh hodnotit jako ekonomicky přiměřený a realizovatelný. Doporučení poroty: Upravit galerii v přízemí a depozity v suterénu dle požadavků zadavatele.

2. cena (60 tis. Kč)	Svatopluk Sládeček, Jaroslav Matoušek, Tereza Novotná
3. cena (40 tis. Kč)	Atelier H3T architekti, s. r. o. / Martina Kubešová, Alexander Kachalov, Karel Harazim, Vít Šimek, Štěpán Řehoř, Jiří Ksandr
Odměna (10 tis. Kč)	Cohab Cosy Habitation, s. r. o. / Ondřej Bundil, spoluautor Lukáš Novotný
Odměna (10 tis. Kč)	Jan Kratochvíl

PROBÍHAJÍCÍ SOUTĚŽE

KONCEPCE MĚSTSKÉHO BYDLENÍ – UDÁNSKÝ
KOPEC, MORAVSKÁ TŘEBOVÁ

Jednofázová otevřená projektová urbanistická soutěž

Vyhlašovatel	Město Moravská Třebová
Organizátor	RTS, a. s.
Sekretář	Petr Vrbka
Předmět soutěže	Urbanisticko-architektonické řešení lokality ve vnitřní části města Moravská Třebová. Kontext – blízké historické centrum, širší centrum města, navazující novodobě ucelené struktury zástavby s jednotným charakterem. Důraz je kladen na vytvoření atraktivního soudobého nízkopodlažního bydlení městského typu. Vyhlašovatel následně zajistí přípravu a realizaci dopravní a technické infrastruktury v území. Zástavba vlastních rodinných domů bude věcí individuálních investorů. Jako závazný podklad (mimo jiné) pro regulaci individuální zástavby v území bude sloužit zaevidovaná územní studie.
Předpokládané ceny a odměny celkem	345 tis. Kč
Datum odevzdání soutěžních návrhů	3. 10. 2018
Porota	Václav Mačát, Tomáš Slavík, Zdeněk Fránek, Petr Lešek, Peer Lényi, náhradníci Miroslav Netolický, Miroslav Jurénka, Dušan Sejbal, Zbyněk Ryška

PARKOVACÍ DOMY A, B, SKYWALK A PLAZA NA
LETIŠTI VÁCLAVA HAVLA PRAHA

Užší jednofázová projektová architektonická soutěž

Vyhlašovatel	Letiště Praha, a. s.
Sekretář	Tomáš Veselý
Předmět soutěže	Zpracování architektonického návrhu parkovacích domů, jejichž součástí bude v parteru navržený autobusový terminál veřejné autobusové dopravy a char-

terové autobusové dopravy. Nedílnou součástí bude i návrh Skywalku v ose ulice Aviatická a úpravy veřejného prostranství „Plazy“ mezi Terminálem 2 a novými parkovacími domy a jejich bezprostředního okolí. Očekáváme zapojení parkovacích domů s autobusovými terminály a Skywalku do struktury letiště, jejich aktivní včlenění do veřejného prostoru a kultivace okolí. Vlastní prostor Plazy, jeho řešení, mobiliář atd. bude považován za základ řešení dalších veřejných prostor v areálu Letiště Václava Havla. Návrh budov a okolí má zajistit celkovou jednotnost finálního prostoru s důrazem na kvalitní řešení odpovídající významu největšího mezinárodního letiště v České republice, které tvoří vstupní bránu pro miliony návštěvníků ČR, a to jak po funkční, tak architektonické stránce.

900 tis. Kč
(kromě cen a odměn je vyčleněno 2,4 mil. Kč – 6 400 tis. Kč na skicovné)

14. 9. 2018

Jan Schindler, David Olša, David Pistora, Ondřej Beneš, Osamu Okamura, náhradníci Lucie Poslední, Pavel Morávek, Jakub Semíán, David Chmelař, Michal Fišer

Předpokládané ceny a odměny celkem

Datum odevzdání žádosti o účast
Datum odevzdání soutěžních návrhů
Porota

LÁVKA PŘES ŘEKU BEROUNKU V HLÁSNÉ TŘEBANI

Vyhlašovatel Obec Hlásná Třebaň
Organizátor Jana Kusbachová a Zuzana Kučerová
Sekretář Jana Kusbachová
Předmět soutěže Zpracování architektonického a konstrukčního návrhu na novou pěší a cyklistickou lávku přes řeku Berounku. Současná lávka je již technicky nevyhovující, přesto hraje v životě obce důležitou roli. Jedná se o jediné přímé spojení se Zadní Třebaní a hlavně s vlakovým nádražím.

Předpokládané ceny a odměny celkem
Datum odevzdání žádosti o účast
Datum odevzdání soutěžních návrhů

585 tis. Kč

13. 8. 2018

31. 10. 2018

Porota

Vnislav Konvalinka, Vojtěch Musil, Jan Šěpka, Mirko Baum, Milan Komínek, náhradníci Paul Vincent Koch, Miroslav Stříbrný, Tomáš Pavlas, Petr Vítek

SENIORSKÉ CENTRUM ŠATOVKA V ŠÁRECKÉM ÚDOLÍ, PRAHA 6

Jednofázová otevřená projektová architektonická soutěž

Vyhlašovatel
Sekretář soutěže
Předmět soutěže

Městská část Praha 6
Pavel Neuberg
Návrh a zpracování architektonického řešení rekonstrukce a dostavby Seniorského centra Šatovka, Dejvice, Praha 6 (na adrese V Šáreckém údolí 81/74, Praha 6). Řešené území se nachází v přírodním parku Šárka – Lysolaje, na parc. č. 2234, 2235/2, 2236 v k. ú. Dejvice. V současné době se v řešeném území nachází usedlost Šatovka, která by měla být ústředním motivem nově navrženého areálu.
1 400 tis. Kč

Předpokládané ceny a odměny celkem
Datum odevzdání soutěžních návrhů
Porota

24. 9. 2018

Milena Hanušová, Martin Polách, Bohumil Beránek, Irena Šestáková, Jan Mužik, Petr Vávra, Vladan Hodek, náhradníci Jitka Köcherová, Eva Smutná, Jana Jelínková, Jan Němec, Milan Veselý

MULTIFUNKČNÍ HALA U ZŠ S VENKOVNÍM SPORTOVIŠTĚM V PRAZE-SUCHDOLE

Jednofázová užší projektová architektonická soutěž o návrh

Vyhlašovatel
Sekretář
Předmět soutěže

Městská část Praha-Suchdol
Markéta Pražanová
Zpracování architektonického návrhu řešení novostavby sportovní haly s venkovním sportovištěm v blízkosti Základní školy M. Alše v Praze-Suchdole. Sportovní areál by měl sloužit zejména pro zajištění výuky tělovýchovy a sportu pro přílehlou základní školu a následně pro činnost sportovních a zájmových oddílů v Praze-Suchdole. Hala je určena pro sálové míčové sporty. Součástí řešení bude také návrh venkovního sportoviště, které má především sloužit pro

atletiku, míčové hry, doplněné bude o horolezeckou stěnu. Zadavatel klade důraz na urbanistické začlenění nové haly do území, na řešení dopravní obslužnosti areálu a na energeticky efektivní řešení a kvalitu vnitřního prostředí haly.

Předpokládané ceny a odměny celkem 1 090 tis. Kč

Datum podání 31. 7. 2018

žádosti o účast

Datum odevzdání 15. 10. 2018

soutěžních návrhů

Porota

Arnošt Navrátil, Petr Hejl, Tomáš Turek, Zdeněk Skála, Tomáš Bezpalec, Jan Hájek, Zdeněk Rychtařík, náhradníci Václav Vík, Věra Štěpánková, Ludmila Knapová, Jan Zoubek, Dalibor Borák, Jana Jeníková

Svatopluk Sládeček, Yvette Vašourková, Adam Gebrian, náhradníci Aleš Ambros, Josef Novák, Patrik Kamas, Marcela Steinbachová, Petr Brůna

KONCERTNÍ HALA MĚSTA OSTRAVY

Dvoufázová užší projektová architektonicko-urbanistická soutěž

Vyhlašovatel
Sekretář
Předmět soutěže

Statutární město Ostrava
Jan Malík
Návrh architektonicko-urbanistického řešení, které ve spojení s kulturní památkou umožní vybudování špičkové koncertní haly a celkovou revitalizaci kulturního domu. S ohledem na architektonické řešení kulturního domu a jeho památkovou ochranu a také existenci významného krajinného prvku, které společně neumožňují významné stavební zásahy uvnitř kulturního domu ani neomezenou zástavbu pozemků kolem vlastní stavby, se předpokládá citlivá a objemově přijatelná přístavba kulturního domu. Cílem zadavatele je maximální možné využití kulturního domu pro veškeré provozování spojené s provozem koncertní haly a pouze nezbytné minimum řešit formou přístavby.

Předpokládané ceny a odměny celkem
Datum zaslání žádosti o účast
Datum odevzdání soutěžních návrhů
Porota

2 250 000 tis. Kč

21. 9. 2018

1. 2. 2019

Tomáš Macura, Zbyněk Pražák, Petra Bernfeldová, Krzysztof Ingarden, Rafi Segal, Valerie Mulvin, Jakub Szczęsny, náhradníci Břetislav Ríger, Lukáš Semerák, Adam Rujbr, Tadeáš Goryczka

REVITALIZACE NÁMĚSTÍ MÍRU VE ZLÍNĚ

Dvoufázová otevřená projektová architektonicko-urbanistická soutěž

Vyhlašovatel
Sekretář
Předmět soutěže

Statutární město Zlín
Ivana Holišová
Navržení architektonicko-urbanistického řešení centra Zlína – náměstí Míru a jeho okolí s důrazem na strukturu veřejných prostranství. Součástí řešení je umístění dostatečného množství odstavných parkovacích stání pro potřeby centra města. Pro parkování se předpokládá umístění podzemních garáží v poloze pod náměstím při třídě Tomáše Bati, čímž dojde k uvolnění veřejného prostoru v okolí náměstí – jak v přilehlých ulicích, tak na prostranství na rohu tř. T. Bati a ul. Osvoboditelů (plocha před kostelem sv. Filipa a Jakuba). Předmětem soutěže je prověření území pro rozvoj kvality života ve Zlíně. Součástí soutěže je nalezení širších vztahů mezi jednotlivými veřejnými prostory a vyřešení vztahu náměstí Míru k hlavní třídě.

Předpokládané ceny a odměny celkem 900 tis. Kč

Datum odevzdání 27. 9. 2018

soutěžních návrhů (1. kolo)

Datum odevzdání 10. 12. 2018

soutěžních návrhů (2. kolo)

Porota

Miroslav Adámek, Jiří Konec, Ivo Tuček, Vladimír Sitta,

PŘIPRAVOVANÉ SOUTĚŽE

VÝSTAVBA PENZIONU LIPNO-JENIŠOV

Dvoufázová otevřená projektová architektonická soutěž

Vyhlašovatel	Vojenská lázeňská a rekreační zařízení
Předmět soutěže	Návrh řešení výstavby budovy ubytovacího zařízení v obci Horní Planá, chatová osada Jenišov, okres Český Krumlov. Návrh zahrne zcela novou budovu a související požadované doplňkové stavby a zařízení, technickou a dopravní infrastrukturu, venkovní úpravy včetně úprav ploch veřejného prostoru. Mimo prostorového, provozního a funkčního uspořádání návrh vyřeší také estetickou podobu umístění budovy v krajině, to vše zejména při dodržení ekonomických možností vyhlašovatele.
Předpokládaný termín vyhlášení	Není znám.

NÁVRH ARCHITEKTONICKÉHO ŘEŠENÍ STANICE VELESLAVÍN

Dvoufázová otevřená projektová architektonická soutěž

Vyhlašovatel	Správa železniční dopravní cesty, státní organizace
Předmět soutěže	Návrh architektonického řešení železniční zastávky Veleslavin v rámci připravovaného železničního spojení trať „Praha – Veleslavin (včetně) – Praha – Letiště Václava Havla (včetně)“ a zároveň návrh „libreta“, které by Zadavatel mohl na základě svého zvážení užít jako signifikantní a spojující prvek jednotlivých zastávek, které budou na dotčené trati zřízeny.
Předpokládaný termín vyhlášení	Není znám.

REVITALIZACE KINA A KŘÍŽOVATKY STRAKONICKÁ – PLZEŇSKÁ, HORAŽDOVICE

Dvoufázová otevřená projektová architektonická soutěž

Vyhlašovatel	Město Horažďovice
Předmět soutěže	Realizace návrhu řešení revitalizace budovy kina a přilehlého prostoru křižovatky Strakonická – Plzeňská v Horažďovicích, která si klade za cíl vytvoření funkčního a atraktivního prostoru coby protipólu náměstí, zvyšujícího projíždějící k zastavení a návštěvě města. Místo, díky rozšíření objektu kina, by mělo být centrem setkávání, kulturní nabídky, nákupu a odpočinku při zachování hodnotné dopravní obslužnosti a parkování.
Předpokládaný termín vyhlášení	Není znám.

POLYFUNKČNÍ DŮM SLIVENEC

Užší jednofázová projektová architektonická soutěž

Vyhlašovatel	Městská část Praha-Slivenec
Předmět soutěže	Zpracování architektonického návrhu polyfunkčního domu Slivenec. Součástí komplexního řešení bude návrh společenského sálu a knihovny, všech souvisejících provozů a dále malometrážních bytových jednotek.
Předpokládaný termín vyhlášení	Není znám.

REVITALIZACE CENTRÁLNÍHO PARKU ČERNÝ MOST

Jednofázová otevřená projektová architektonicko-krajinářská soutěž

Vyhlašovatel	Městská část Praha 14
Předmět soutěže	Zpracování architektonicko-krajinářského řešení projektu Revitalizace Centrálního parku Černý most.
Předpokládaný termín vyhlášení	Není znám.

ZÁKLADNÍ UMĚLECKÁ ŠKOLA STODŮLKY

Vyhlašovatel	Hlavní město Praha
Předmět soutěže	Architektonický návrh nové budovy Základní umělecké školy Stodůlky.
Předpokládaný termín vyhlášení	Není znám.

BEROUN – WAGNEROVO NÁMĚSTÍ

**Jednofázová veřejná projektová
urbanisticko-architektonická soutěž**

Vyhlašovatel	Město Beroun
Předmět soutěže	Vypracování komplexního urbanisticko-architektonického návrhu budoucího uspořádání prostoru Wagnerova náměstí v Berouně s důrazem na řešení dopravy (pěší, cyklistické, automobilové – včetně dopravy v klidu), urbanistického parteru, zeleně a mobiliáře.
Předpokládaný termín vyhlášení	Není znám.

Předpokládaný termín vyhlášení

devším nalezení optimálního využití zadaného území s důrazem na udržitelnost rozvoje, tedy na maximální možnou energetickou efektivitu a soběstačnost, na adaptabilitu na změny klimatu a na sociální resilienci. Při tvorbě urbanistické koncepce je potřeba pracovat s tvarováním budov z hlediska tepelných ztrát, orientací vůči světovým stranám, zohlednit výhled na Brno, současně i budoucí hlukové zatížení lokality, vše za účelem zajištění zdravého životního prostředí v území.

5. 10. 2018

VSTUPNÍ VESTIBUL OBJEKTU NA FRANTIŠKU 32,
PRAHA 1**Jednokolová veřejná projektová
architektonická soutěž**

Vyhlašovatel	Česká republika – Ministerstvo průmyslu a obchodu
Předmět soutěže	Zpracování architektonického návrhu úprav vstupního vestibulu objektu Na Františku 32, Praha 1, zejména architektonického a výtvarného řešení interiéru, návrhu mobiliáře a osvětlení.
Předpokládaný termín vyhlášení	Není znám.

ŠPITÁLKA

**Jednofázová mezinárodní otevřená ideová
urbanistická soutěž**

Vyhlašovatel	Statutární město Brno
Předmět soutěže	Urbanistický ideový návrh lokality Špitálka v Brně-Zábrdovicích. Návrh v rozsahu urbanistické studie, která stanoví rozsah, formu a funkční využití daného území vč. návazností na okolní lokality, bude zpracován na celé řešené území dle zadání soutěže. Návrh bude splňovat požadavky na současný městský prostor zahrnující funkci bydlení a doplněný o další funkce a plochy potřebné v kontextu lokality. S ohledem na významnost dané lokality a nutnost řešit celé území komplexně v návaznosti na dotčené území by měly být navrženy vazby tak, aby celá lokalita působila jako celek. Předmětem návrhu je pře-

ČESKÁ KOMORA ARCHITEKTŮ děkuje

všem partnerům
České ceny za
architekturu
za podporu.

Hlavní partneři

Generální mediální partner

Hlavní mediální partner

HOSPODÁŘSKÉ NOVINY

Záštity

Partneři

OLYMPUS

SAINT-GOBAIN

wiesner hager concept

GRAPHISOFT
ARCHICAD

AED

LAUFEN

MARSH

viega

sto

SOLING

Lindab

ALUPROF
ALUMINIUM SYSTEMS

COPY GENERAL

MATTONI

NESPRESSO

CzechTourism

ČESKÁ CENTRA
CZECH CENTRES

N4
Nadace české architektury

nadace
proměny
nadace Karla Komárka

PĚSTUJ
PROSTOR

Svaz měst a obcí
SMO
ČESKÉ REPUBLIKY

2media.cz

Divadlo
Archa

FORUM
KARLÍN

Mediální partneři

WWW SK ARCHINFO

ASB-portal.cz
odborný stavební portál

dolcevita

EARCH.

ESTAV.cz

ERA21

HOME
byt · dům · styl · zahrada

moderní
obec

SaB BYVÁNÍ

STAVBA

StavbaWEB

Ttb
Top trendy v byvaní

VĚŘEJNÁ
SPRÁVA

LUXUS.cz

INTRO

inspirati

2018

ARC

ČESKÁ

ČESKÁ KOMORA ARCHITEKTŮ

VERNISÁŽ VÝSTAVY VÝSLEDKŮ
3. ROČNÍKU ČESKÉ CENY
ZA ARCHITEKTURU 2018

CENNA

20. 11. 2018
Galerie Jaroslava Fragnera
Praha

ZA

ARCHITEKTURU

201

ZA

URU

DIPLO PŘEH LÍDKY 2018

19. přehlídka diplomových
prací absolventů škol
a fakult architektury
v ČR, kteří ve školním
roce 2017-2018 úspěšně
obhájí diplomovou práci

Vítězům letošního ročníku
Přehlídky diplomových
prací budou předány ceny
při slavnostním vyhlášení
výsledků dne 16. října 2018
v 17.00 hod v Praze.

PÁLENÉ KAMENINOVÉ STAVEBNÍ MATERIÁLY

FASÁDNÍ PÁSKY

DLAŽBA

LÍCOVÉ ZDIVO

WWW.CKA.CZ

WWW.CESKACENAZAARCHITEKTURU.CZ

PROJEKTOVÝ PROGRAM PRO ARCHITEKTY

Používejte
více než
**850 výrobků
Hörmann**

Společnost Hörmann, **přední evropský výrobce
vrat, dveří, zárubní a pohonů**, nabízí:

**SPECIALIZOVANÝ PROGRAM PRO ARCHITEKTY,
JEHOŽ POMOCÍ LZE RYCHLE A POHODLNĚ VYTVÁŘET POPISOVÉ TEXTY
A POUŽÍVAT I VÝKRESY VÍCE NEŽ 850 VÝROBKŮ HÖRMANN.**

Vše je doplněno fotorealistickými znázorněními.

Verzi offline i online naleznete na našich stránkách v sekci Architekti:
www.hormann.cz/architekti/poradenstvi-pro-architekty/program-pro-architekty

HÖRMANN

www.hormann.cz/architekti

STŘEŠNÍ A FASÁDNÍ SYSTÉMY

Pro jedinečnou architekturu.

produkt: PREFA střešní a fasádní panel FX.12
barva: P.10 břidlicová
místo: La Grave – 3.450 m n. m., Francie
architekt: Atelier 17 C – Architectes
realizace: Altibios

SAINT-GOBAIN

ERA21

O architektuře víc!
More on Architecture!
#02 2018 Politika bydlení
Housing Policy

POLITIKA BYDLENÍ

Prohlédněte si zdarma ukázkové číslo nejčtenějšího architektonického časopisu na www.era21.cz/online.

Jde to i bez papíru

ZJEDNODUŠTE ŽIVOT FIRMĚ I ZAMĚSTNANCŮM

se stravenkovou kartou Naše stravenka

Pro firmy

- nulová provize od zaměstnavatelů
- jednoduchý způsob objednávání karet i administrace
- odpadá složité rozdávání papírových stravenek

Pro zaměstnance

- zůstatek na kartě má neomezenou platnost
- možnost platit v restauracích a prodejnách Lidl a Kaufland
- útrata až 1 600 Kč za den

Objednávejte na: **800 115 435** (Po - pá, 8-18) nebo na **info@nasestravenka.cz**

www.nasestravenka.cz

POJIŠTĚNÍ ÚRAZU, NEMOCI PRO MANAŽERY A ČLENY STATUTÁRNÍCH ORGÁNŮ

ÚRAZY V ČÍSLECH

Statistiky dokládají, že úraz se může přihodit kdykoliv a komukoliv. Přitom jen 25% se jich stane při plnění pracovních povinností. 75% připadá na volnočasové aktivity.

Pravděpodobnost, že úraz zanechá trvalé následky, je až 30x vyšší, než že skončí smrtí.

Trvalé následky úrazu se netýkají jen tělesné a duševní nepohody. Pojištěný či jeho rodina nese značné náklady na léčbu a odpovídající péči, na přestavbu domova či auta na ruční řízení. Citelná je i ztráta pravidelného příjmu.

Pojistné plnění z úrazového pojištění může výrazným způsobem pomoci tyto finanční následky zmírnit.

POJISTNÉ KRYTÍ

Vzhledem k faktu, že u vysokých manažerských pozic jsou pracovní smlouvy nahrazovány smlouvami o výkonu funkce a „klasický“ zaměstnanecký poměr členů statutárních orgánů zaniká, na dotyčného „statutára“ se již nevztahuje zákonné pojištění odpovědnosti zaměstnavatele za pracovní úrazy a nemoci z povolání.

Zároveň však vážný úraz manažerů, jednatelů, ředitelů či dalších klíčových osob - a nemusí k němu dojít v práci - může významným způsobem ovlivnit chod celé firmy. Je tedy namístě analýza, zda a jak mají zajištěno odškodnění v případě trvalých následků úrazu či dočasné pracovní neschopnosti.

ZÁKLADNÍ PARAMETRY POJIŠTĚNÍ

- účinnost krytí 24 hodin denně
- celosvětová územní platnost
- sjednání bez zkoumání zdravotního stavu
- stanovení obmyšlené osoby
- automaticky zahrnuta rizika terorismu

VYÚČTOVÁNÍ POJISTNÉHO

Pojistné je účtováno podle počtu pojištěných osob a doby pojistného krytí. Kalkuluje se za každý započatý měsíc. Zálohové roční pojistné je splatné k počátku pojistné doby. Doučtování podle skutečného počtu osob a doby pojištění je prováděno ke konci pojistné doby.

ROZSAH POJISTNÉHO KRYTÍ	VARIANTA 1	VARIANTA 2	VARIANTA 3
Smrt následkem úrazu	3 500 000 Kč	5 000 000 Kč	7 500 000 Kč
Trvalá invalidita po úrazu	3 500 000 Kč	5 000 000 Kč	7 500 000 Kč
Trvalé tělesné poškození po úrazu	3 500 000 Kč	5 000 000 Kč	7 500 000 Kč
Dávka při dočasné pracovní neschopnosti	1 000 Kč	1 500 Kč	2 000 Kč
Náklady na pohřeb	50 000 Kč	50 000 Kč	50 000 Kč
Náklady na přestěhování či úpravu domácnosti	50 000 Kč	50 000 Kč	50 000 Kč
Současná smrt pojištěného a jeho partnera	dvojnásobek poj. částky pro smrt úrazem		
Plnění pro nezaopatřené dítě při smrti pojištěného	175 000 Kč	250 000 Kč	375 000 Kč
Odpovědnost za újmu třetích stran	1 500 000 Kč	3 000 000 Kč	4 500 000 Kč
Pojistné za úrazové složky na osobu	13 680 Kč	19 884 Kč	30 120 Kč

KONTAKT

JAROSLAV GENSER
Key Account Manager
MARSH, s.r.o. Vinohradská
2828/151, 130 00 Praha 3
Email: jaroslav.genser@marsh.com
Tel: +420 774 582 532
www.marsh.cz

Informace obsažené v tomto letáku vycházejí ze zdrojů, které považujeme za spolehlivé a mají sloužit pouze k informativním účelům. Tento dokument neposkytuje závazné informace ani doporučení pro konkrétní situace. MARSH, s.r.o. je regulován Českou národní bankou. Copyright © 2018

GRAPHICS NO. CE 180313 CZ

VELUX®

Ideální horní prosvětlení

Dálkově ovládaná střešní okna
VELUX INTEGRA®

- předvolené programy
- systém izolace **ThermoTechnology™**
- dešťový senzor
- dálkový ovladač
- bezúdržbové provedení

Ozvěny České ceny za architekturu

8. ročník neformální společenské akce pro architektky a milovníky architektury

25. září 2018, 18.30 h
Smíchovská náplavka a loď CARGO GALLERY
Hořejší nábřeží, Praha

Vstup na smíchovskou náplavku je zdarma.

ČESKÁ KOMORA
ARCHITEKTŮ

ARCHITEKTI

NA

JEDNÉ

LODI

2018

18:30–19:30

Uvedení výstavy 33 nominovaných České ceny za architekturu 2018 na Smíchovské náplavce a v podpalubí lodi Cargo Gallery

Představení 33 nominovaných děl na Českou cenu za architekturu 2018 krátkým filmem

Připomenutí si nominačního večera v divadle Archa krátkým filmem

19:30

Dan Bárta & Illustratosphere na horní palubě Cargo Gallery

Večer bude pokračovat příjemnou party za doprovodu DJ v sále v podpalubí GARGO GALLERY.

Nikam neodplouváme a během večera si užijete Smíchovskou náplavku ve znamení architektury, s architektky, přáteli architektury, dobrou hudbou a samozřejmě s Českou komorou architektů a s Českou cenou za architekturu.

www.facebook.com/CeskaKomoraArchitektu

Charles Perkins Centrum, Austrálie
fjmt | francis-jones morehen thorp
<https://fjmtstudio.com>
Foto © John Gollings

POVYŠTE SVŮJ BIM

Inovace byly vždy tím, co odlišovalo ARCHICAD od konkurence. ARCHICAD 21 přichází s novým nástrojem pro konstruování schodiště, založeným na technologii Predictive Design™.

myarchicad.com

OPEN BIM™

GRAPHISOFT.
ARCHICAD 21

cage

